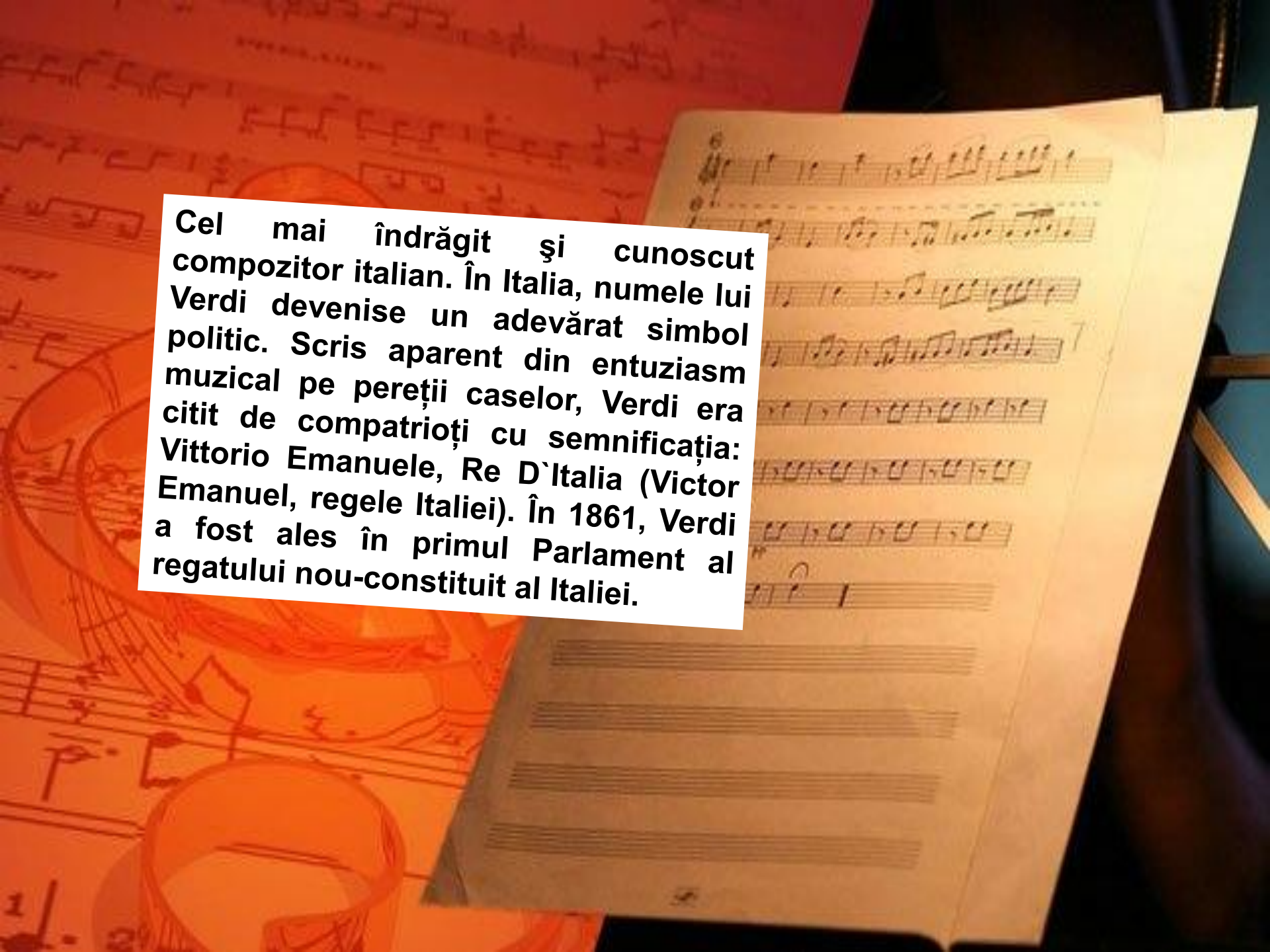

Aniversări UNESCO 2013

Giuseppe Verdi

(10 octombrie 1813 - 27 ianuarie 1901)
Compozitor romantic, Italia
200 de ani de la naștere

The background consists of a red surface with faint, repeating musical notation. In the foreground, a sheet of music is held on a stand, showing several staves with handwritten notes. A white text box is overlaid on the left side of the image.

**Cel mai îndrăgit și cunoscut
compozitor italian. În Italia, numele lui
Verdi devenise un adevărat simbol
politic. Scris aparent din entuziasm
muzical pe pereții caselor, Verdi era
citit de compatrioți cu semnificația:
Vittorio Emanuele, Re D'Italia (Victor
Emanuel, regele Italiei). În 1861, Verdi
a fost ales în primul Parlament al
regatului nou-constituit al Italiei.**

Giuseppe Verdi

Demeure paternelle

Giuseppe Fortunino Francisco Verdi trăiește copilăria modestă a unui fiu de cârciumar. Este născut la 10 octombrie 1813 în satul Roncole. Copilul este energic și inteligent, iar tatăl consimte să facă sacrificiile necesare pentru ai oferi cea mai bună educație. La școala din Busseto talentul i-a fost remarcat, iar președintele filarmonicii locale, Antonio Provesi îl încurajează pentru a-și dezvolta aptitudinile. La nouăsprezece ani, Giuseppe Verdi primește o bursă la conservatorul din Milano.

La 27 ianuarie 1901, la orele 3 dimineața, Verdi, în vîrstă de 88 de ani, s-a stins și toată Italia s-a îmbrăcat în doliu. În ziua funeraliilor, 200.000 de persoane l-au însoțit pe ultimul drum, iar o lună mai târziu, la 27 februarie, mulțimea se înghesuia din nou pentru a asista la transferul celor două sicrie, Giuseppe și al Giuseppinei Verdi, ce le va duce la locul de odihnă definitiv, în casa de odihnă a muzicienilor, pe care însuși Verdi o fondase. Sub bagheta lui Arturo Toscanini, o orchestră de 900 de coriști interpreta „*Va, pensiero*”, actul al III-lea cu corul sclavilor din „*Nabucco*”, operă pe care el o compusese cu șaizeci de ani în urmă, după ce trăise o dramă cruntă: moartea soției, Margherita Barezzi, și a copiilor lor, din cauza tuberculozei. Străduindu-se să-și depășească suferința, Verdi a compus „*Nabucco*” (1842), cu care a luat prin surprindere lumea muzicală italiană.

Casa lui Verdi este înconjurată de un frumos parc cu o suprafață de șase hectare, bogat în plante special aduse din diferite țări (chiar de compozitor), cu mulți arbori (zeci de soiuri) unii exotici. Parcul are și un mic lac, o capelă și o pivniță.

Casa conține 55 de camere, din care doar cinci sînt deschise pentru public.

**Mormîntul lui Giuseppe Verdi
din „Casa di Riposo”, Milano**

**Piatra funerară de pe
mormîntul lui Giuseppe Verdi
din „Casa di Riposo”, Milano**

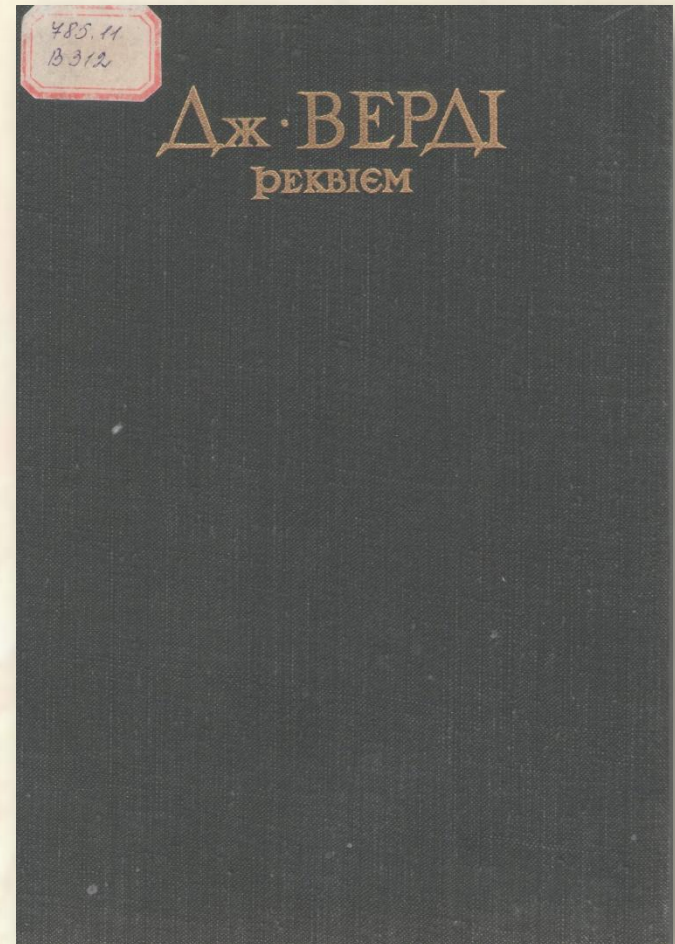
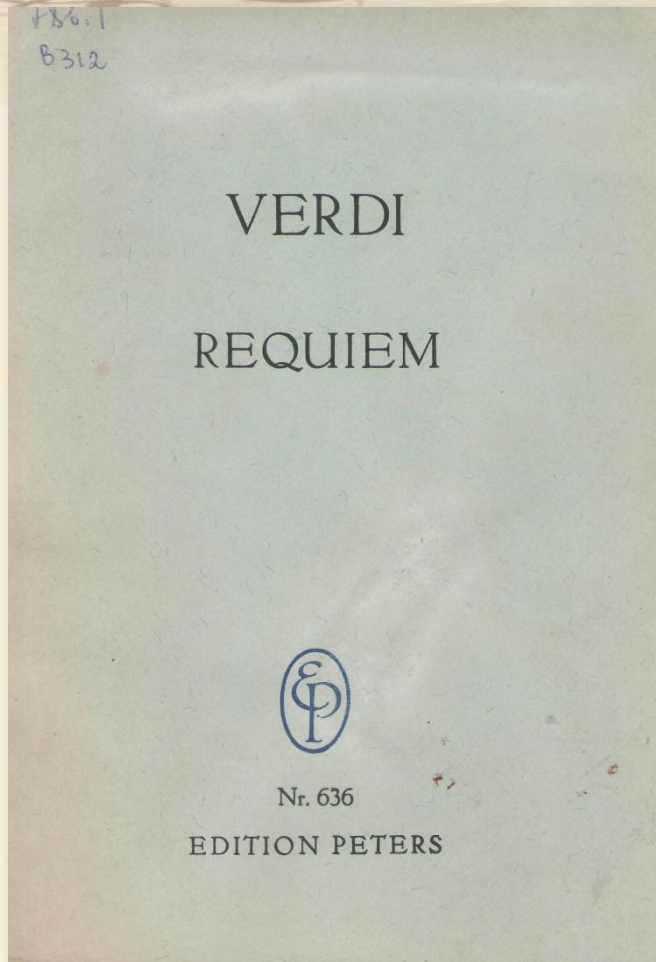

În operele sale e Italia de ieri, de azi și probabil de mâine, este Italia lui Simone Boccanegra, care propăvăduiește pacea și dragostea compatrioților săi care nu-l înțeleg. Este Italia făcută din serate elegante, din primul act din „Rigoletto”, a băiatului de familie bună care se îndrăgostește de o sclavă („Aida”), a funcționarului care se înfurie pentru că este de negîndit să asculte de un negru („Otello”).

Se înțelege că este chiar secolul al XIX-lea burghez în „Luisa Miller” sau „Traviata”, romantismul în „Ernani”, lupta dintre Stat și Biserică în „Don Carlo”, exotismul colonialist în „Aida”, Risorgimento-ul în „Bătălia de la Legnano”... Dar adevărata măreție a lui Verdi stă în faptul că nimic nu este atît de prezent ca trecutul. Este Italia dintotdeauna.

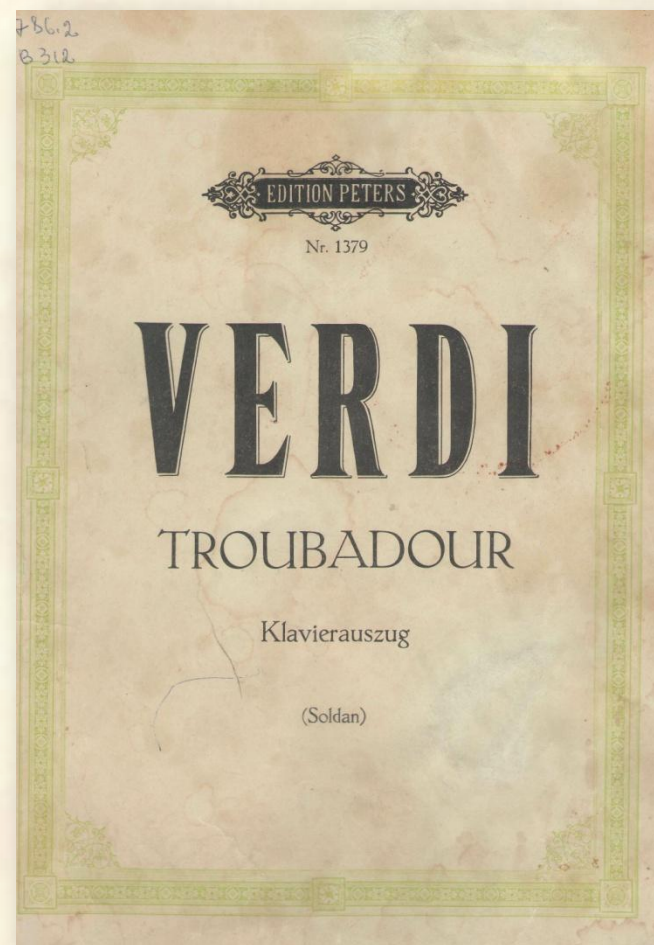

CREAȚIA

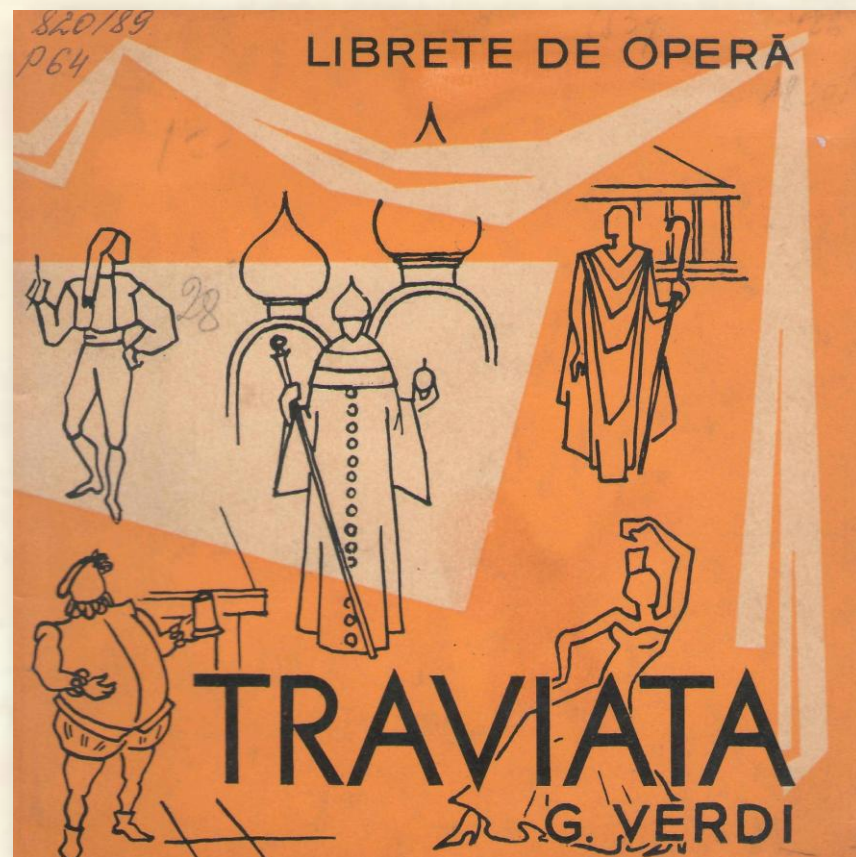
„Să reproduci adevărul poate fi un lucru bun, dar să crezi un adevăr e mai bine, mult mai bine...”

Giuseppe Verdi

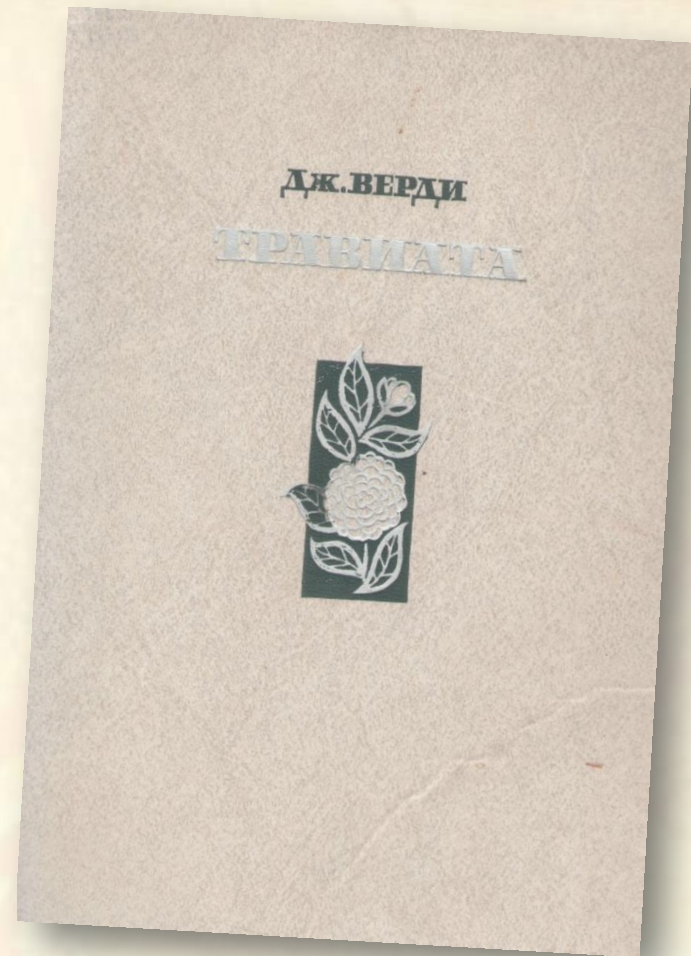
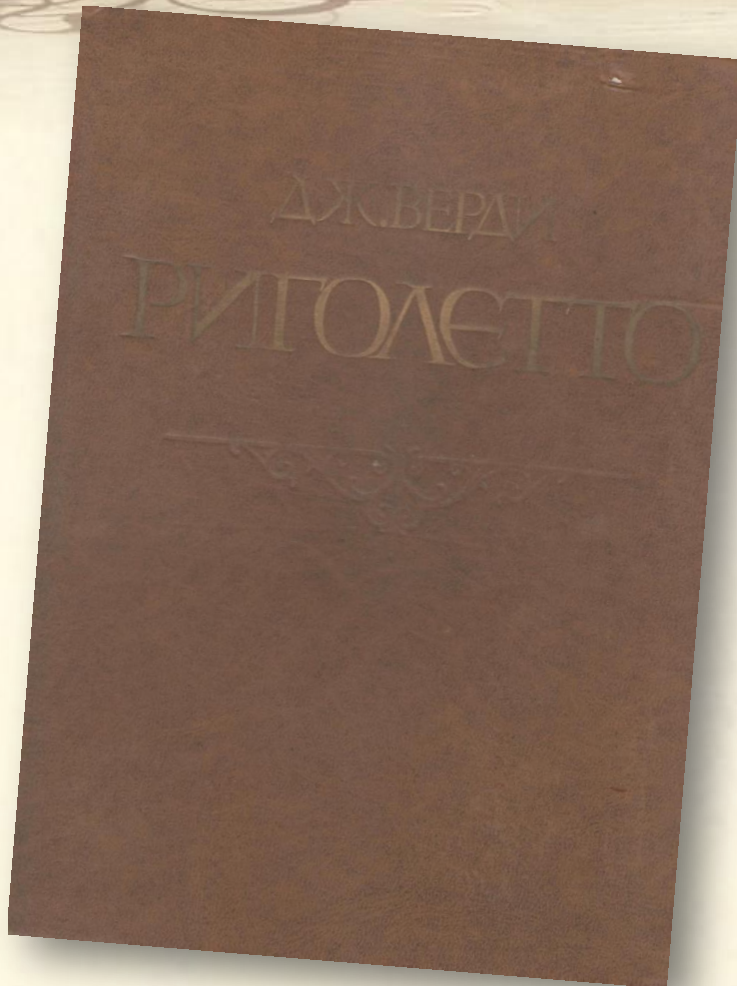
„Dacă s-ar putea crea opere în care să fie numai strigăte de durere, de bucurie, de răzbunare, sau oftături, la ce să folosească cuvintele din unele fraze, pe care nimeni nu le poate înțelege cînd ele răsună pe muzică. Nu! Caracterele omenești, faptele lor și ciocnirile lor pot să devină muzică, pe cînd cuvîntul abstract niciodată”.

Giuseppe Verdi

„Giuseppe Verdi, un geniu universal și un simbol național. Un mare maestru al inimii omenești, care a știut să treacă cu ușurință de la universal la particular”.

Alice Mavrodin

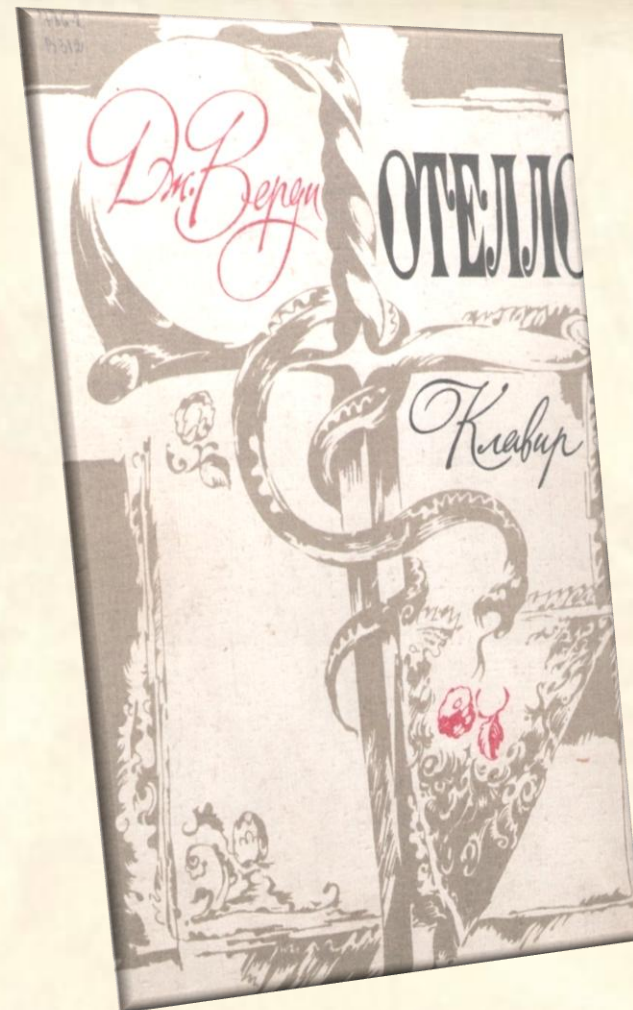
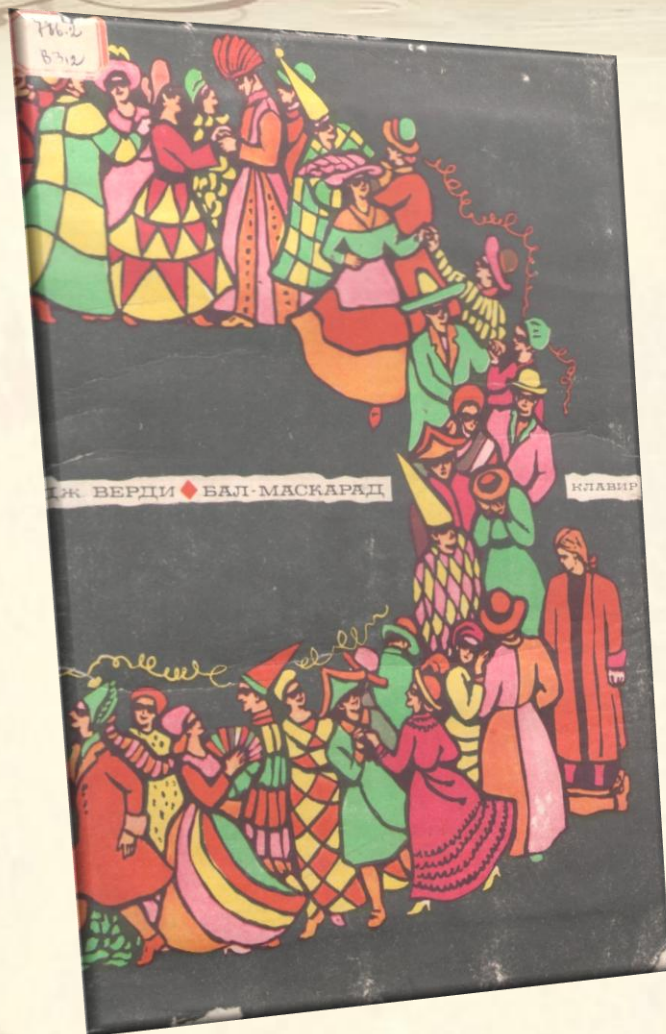
„S-ar putea să-mi lipsească forțele pantru a ajunge acolo unde vreau, dar știu ceea ce vreau.”

Giuseppe Verdi

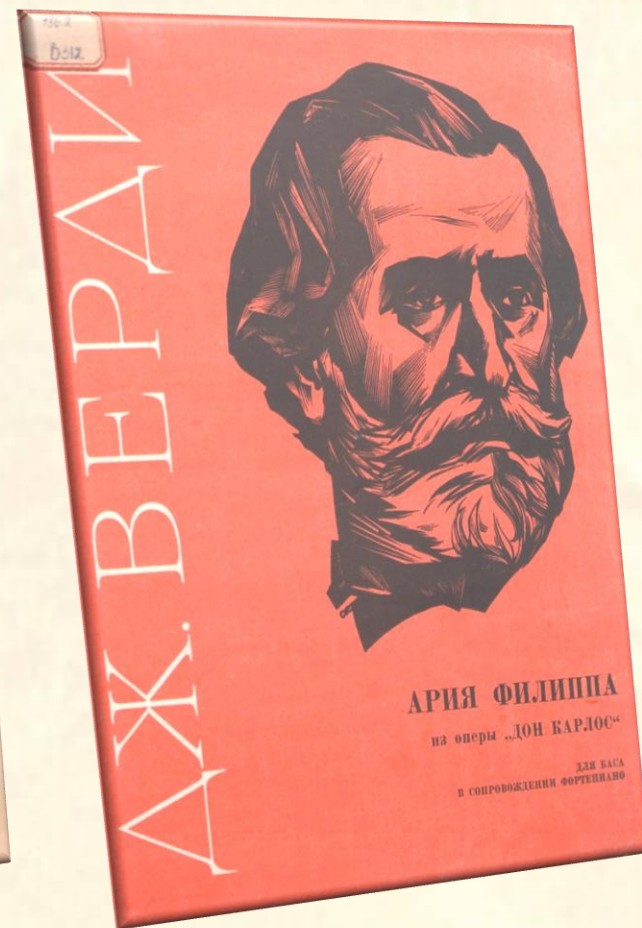
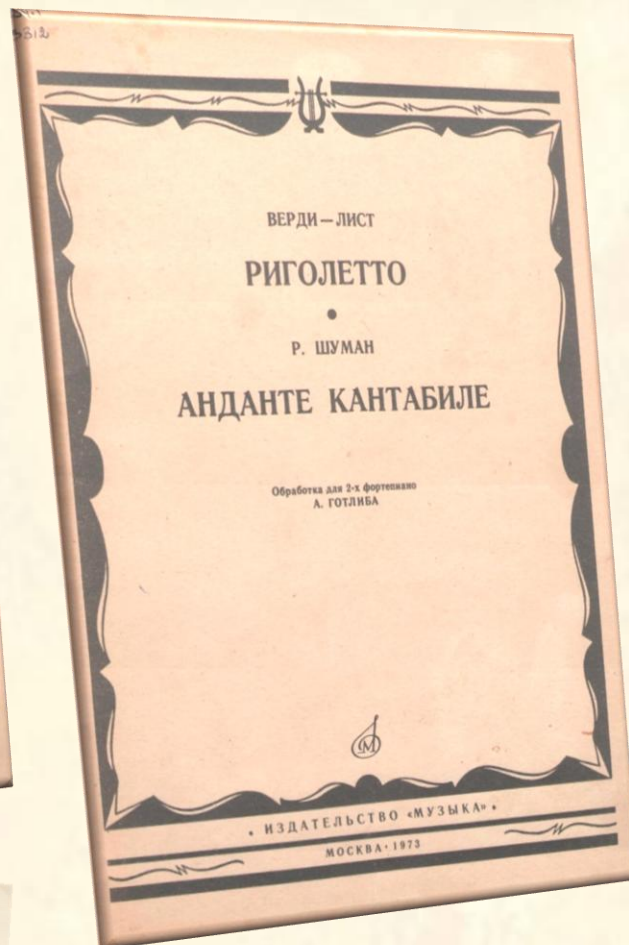
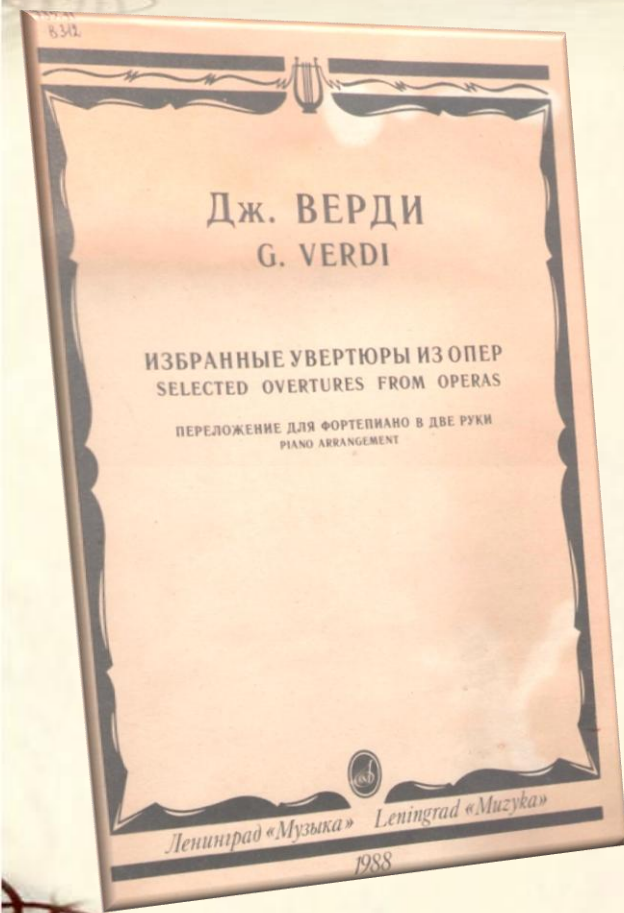
„A cînta muzica lui Verdi înseamnă a interpreta diversele forme ale melodiei eterne a sufletului uman"

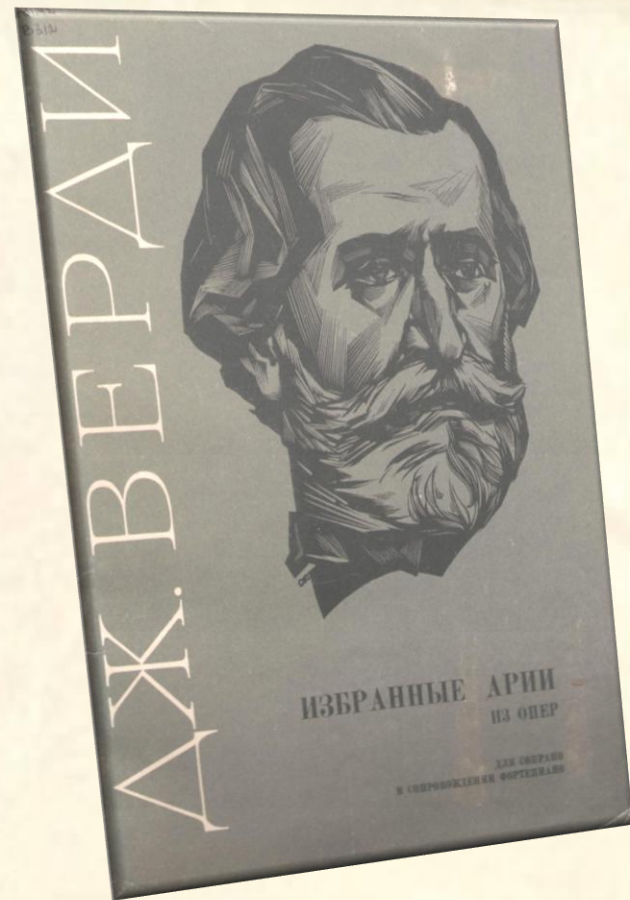
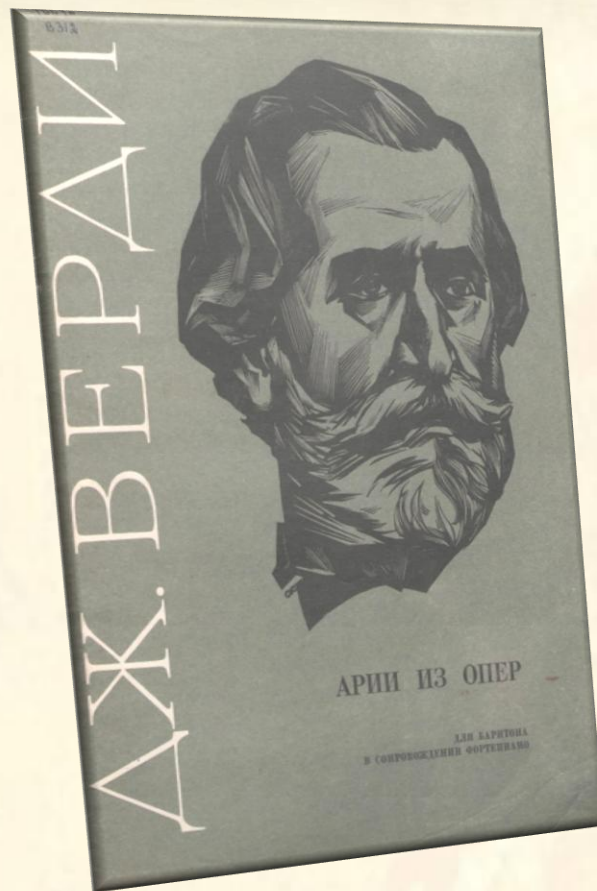
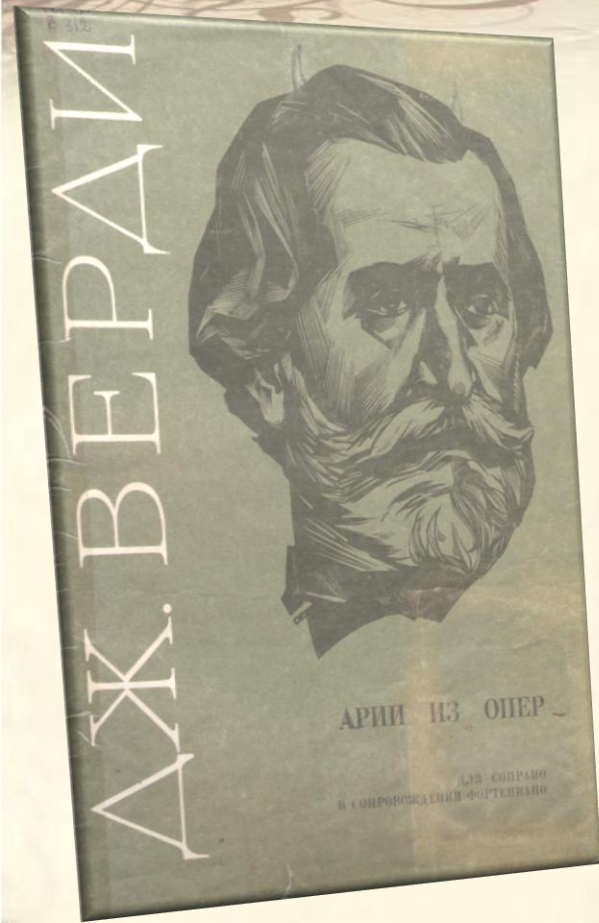
Rolando Villazon, cîntăreț de operă.

„ Ador arta...cînd sînt singur cu notele mele muzicale, inima imi tresare și ochii îmi lăcrimează și emoțiile și bucuriile pe care le trăiesc sînt prea mult de îndurat”.

Giuseppe Verdi

78142
Б 312

Дж. ВЕРДИ

АРИИ

ДЛЯ МЕЦЦО-СОПРАНО
В СОПРОВОЖДЕНИИ ФОРТЕПИАНО

МОСКВА «МУЗЫКА» 1984

781.2
Б 313

*Хоровые
произведения*

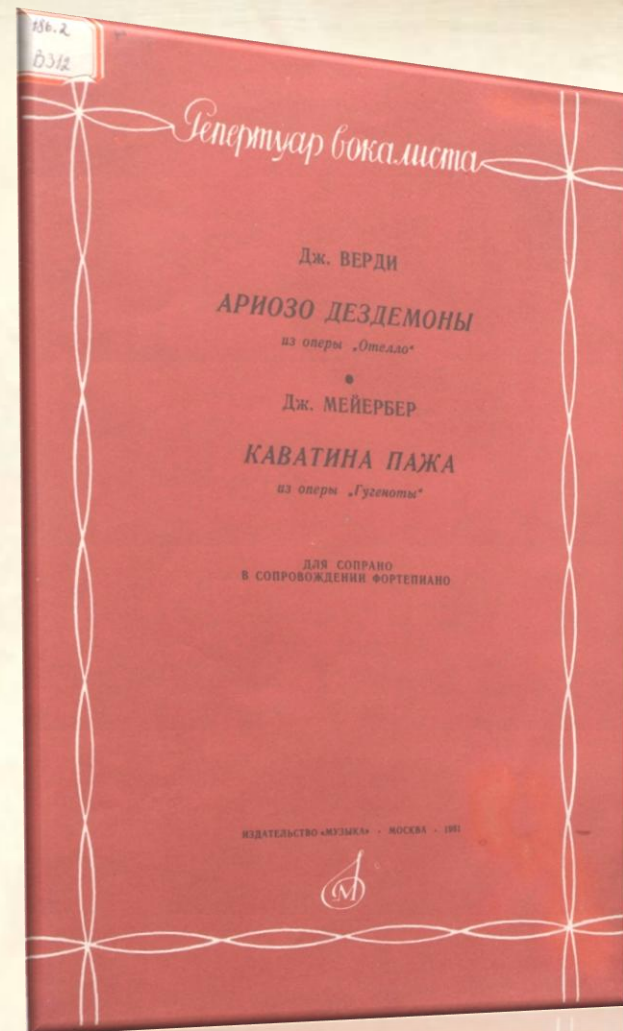
Дж. ВЕРДИ

ХОРЫ ИЗ ОПЕР

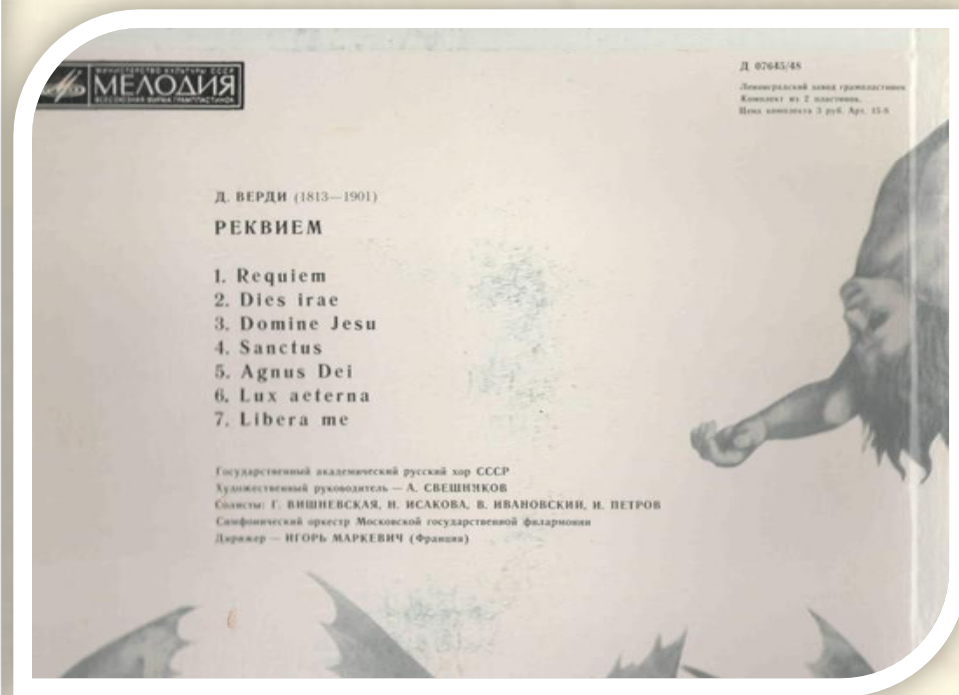
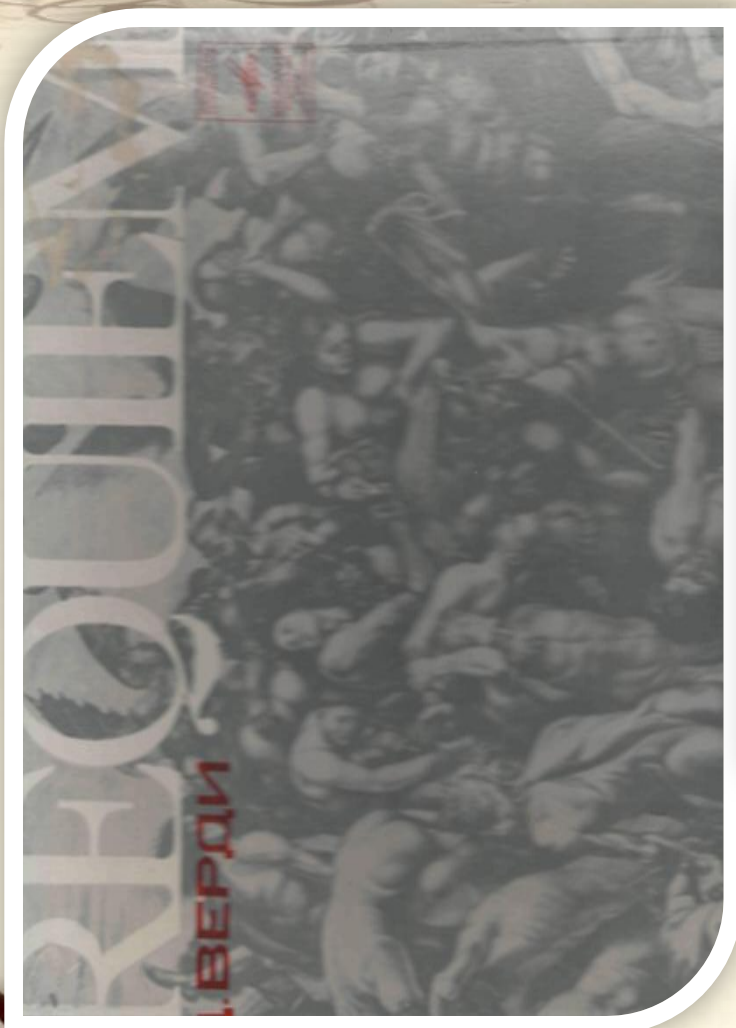

Москва «Музыка»

1988

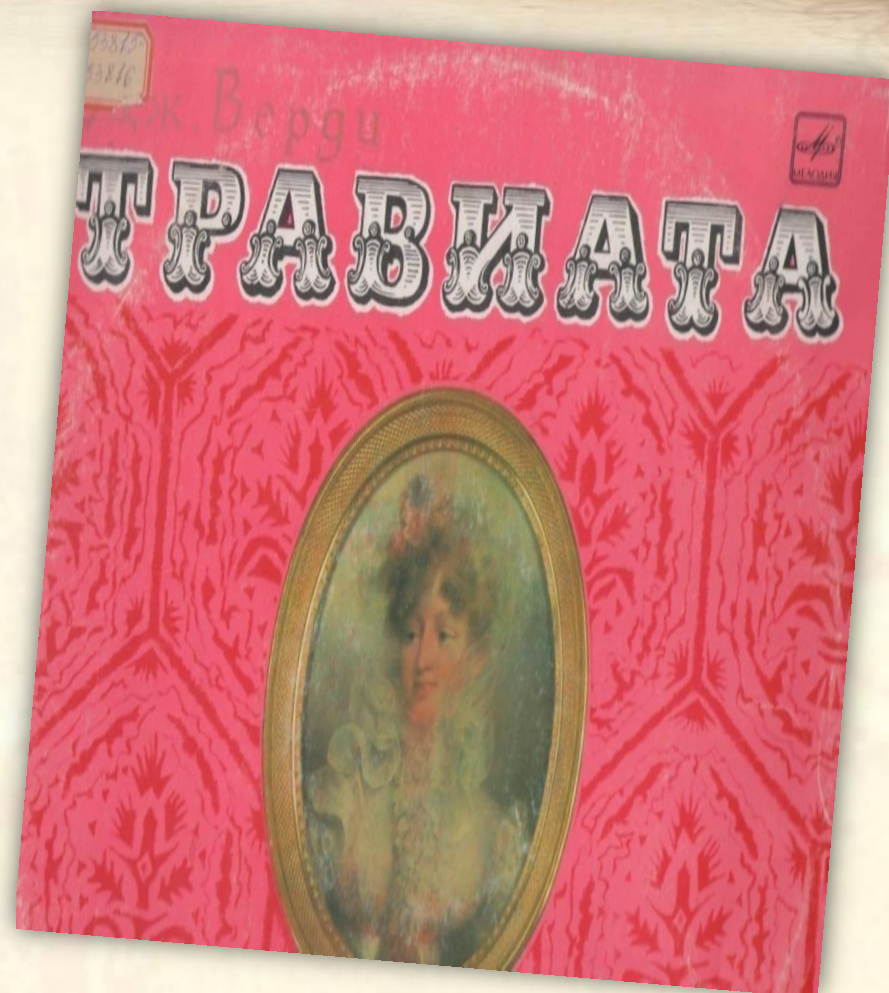

COLECȚIA AUDIO

„Nici o artă nu a deschis atît de amplu și de profund porțile poporului român ca Muzica”

Franz Werfel

CORURI DIN OPERE

AIDA • CAVALLERIA RUSTICANA • ERNANI
FAUST • FREISCHÜTZ • MADAME BUTTERFLY
NABUCCO • TANNHÄUSER • TRUBADURUL

et CD
192381

The Opera Collection

66143

Wagner • Bizet • Puccini • Verdi • Mozart • Beethoven

78(4/9)
M 38

2
mari compozitori

Rossini Verdi

Bărbierul din Sevilla, Italianca în Alger,
Semiramida, Coșofana hooță,
Wilhelm Tell (uverturi)

Traviata (uvertura și „Libiamo”),
Forța destinului (uvertura),
Nabucco (uvertura și „Va, pensiero”)

2
mari compozitori

Rossini Verdi

Bărbierul din Sevilla, Italianca în Alger,
Semiramida, Coșofana hooță,
Wilhelm Tell (uverturi)

Traviata (uvertura și „Libiamo”),
Forța destinului (uvertura),
Nabucco (uvertura și „Va, pensiero”)

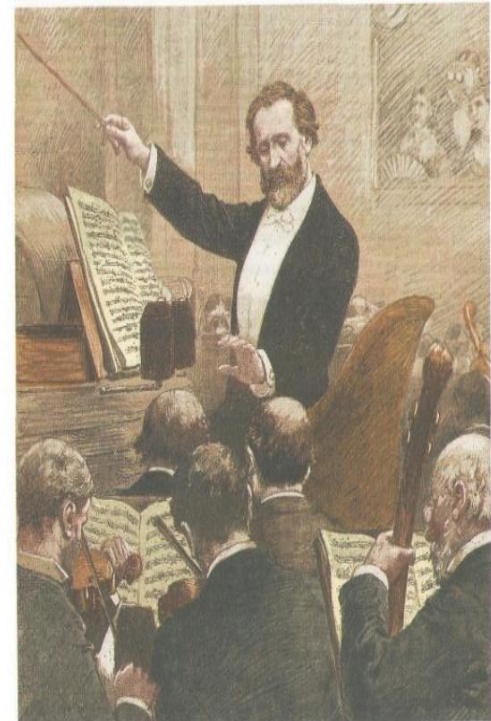
LITERA®

CD audio inel

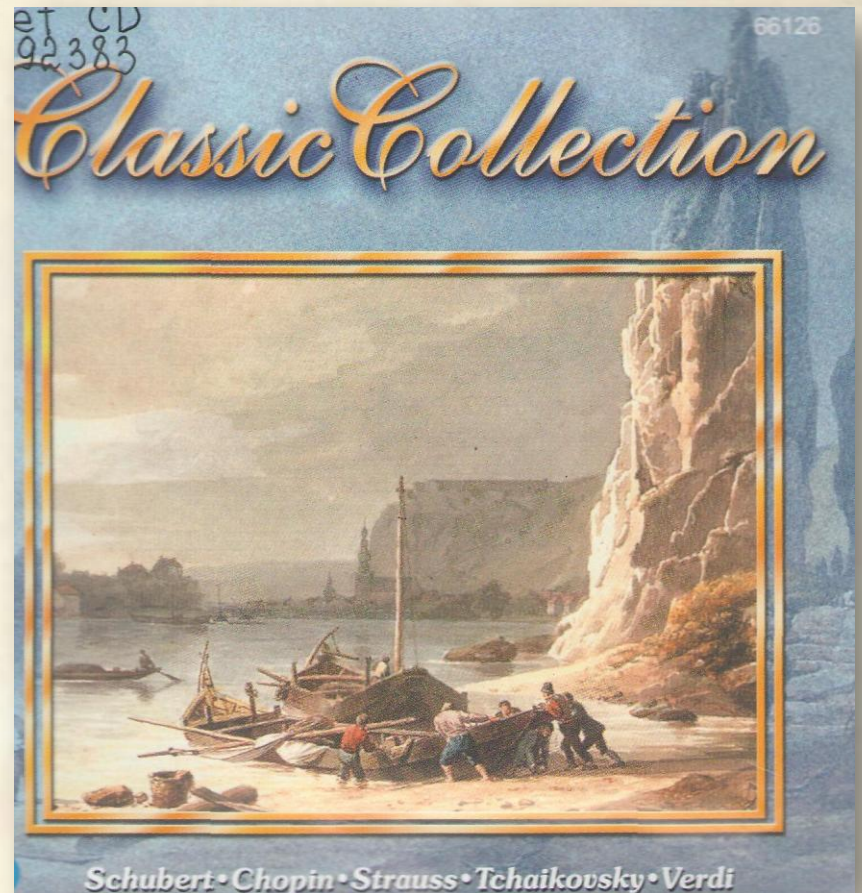
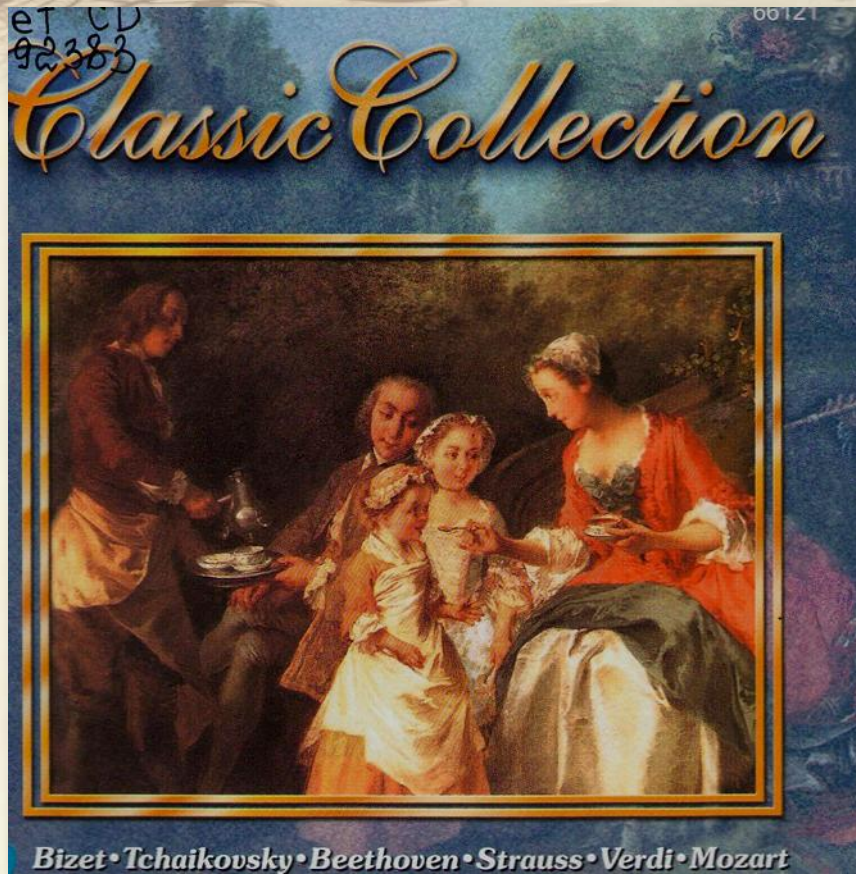
<http://aida.uco.ro>

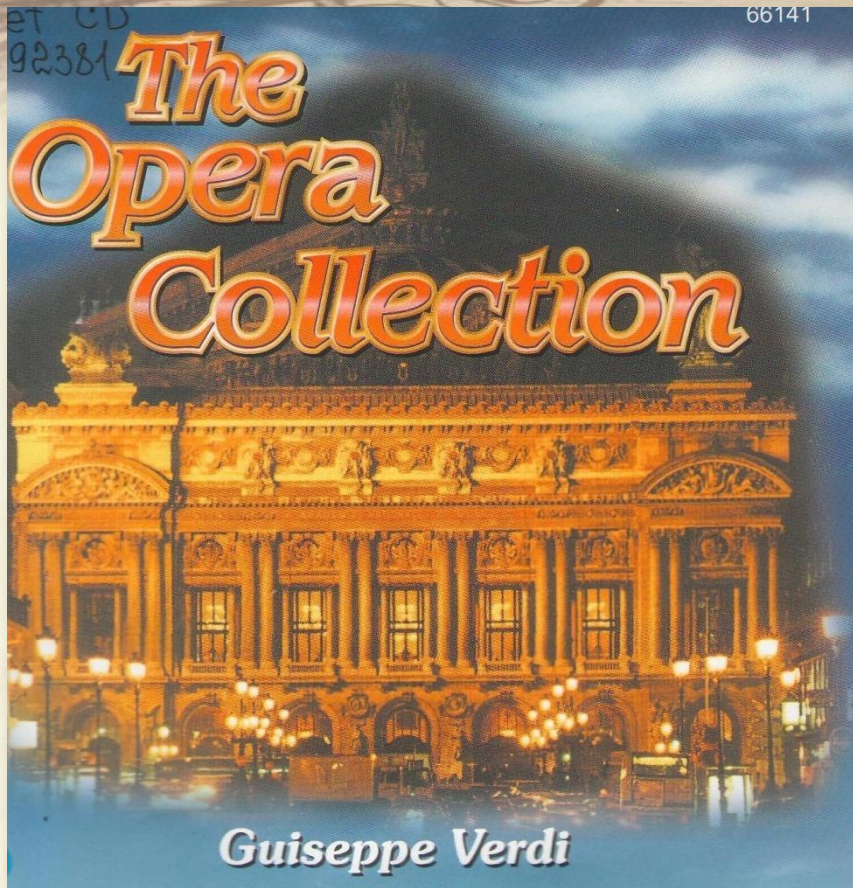
răsunător. Din cauza tipului de cenzură specific epocii, libretul, bazat pe o piesă a lui Victor Hugo (*Le roi s'amuse, Regele se amuză*), a trebuit supus unor revizuii substanțiale, iar compozitorul a fost de mai multe ori pe punctul de a lăsa totul de izbeliște. În foarte scurt timp, opera a devenit un mare succes. Prin *Rigoletto*, Verdi dă viață imaginii sale originale despre conceptul muzicală, îmbrăcând forma unui amalgam de elemente care surprind complexitatea social-culturală, apelând la un dialect de situații tragicomice. *Rigoletto* propune variații, pornind de la cea specifică micilor opere – precum în prima scenă sau „La donna è mobile” – și până la declamatoriile din *Il Trovatore* și *Sparafucile* – și până la declamatoriile în registrul superior adoptat de Verdi în *Il Trovatore*. Opera este mult mai bine integrată cu textul decât lucrările anterioare din *Rigoletto* reprezintă un veritabil ariton.

Opera este mult mai bine integrată cu textul decât lucrările anterioare din *Rigoletto* reprezintă un veritabil ariton. Opera este mult mai bine integrată cu textul decât lucrările anterioare din *Rigoletto* reprezintă un veritabil ariton.

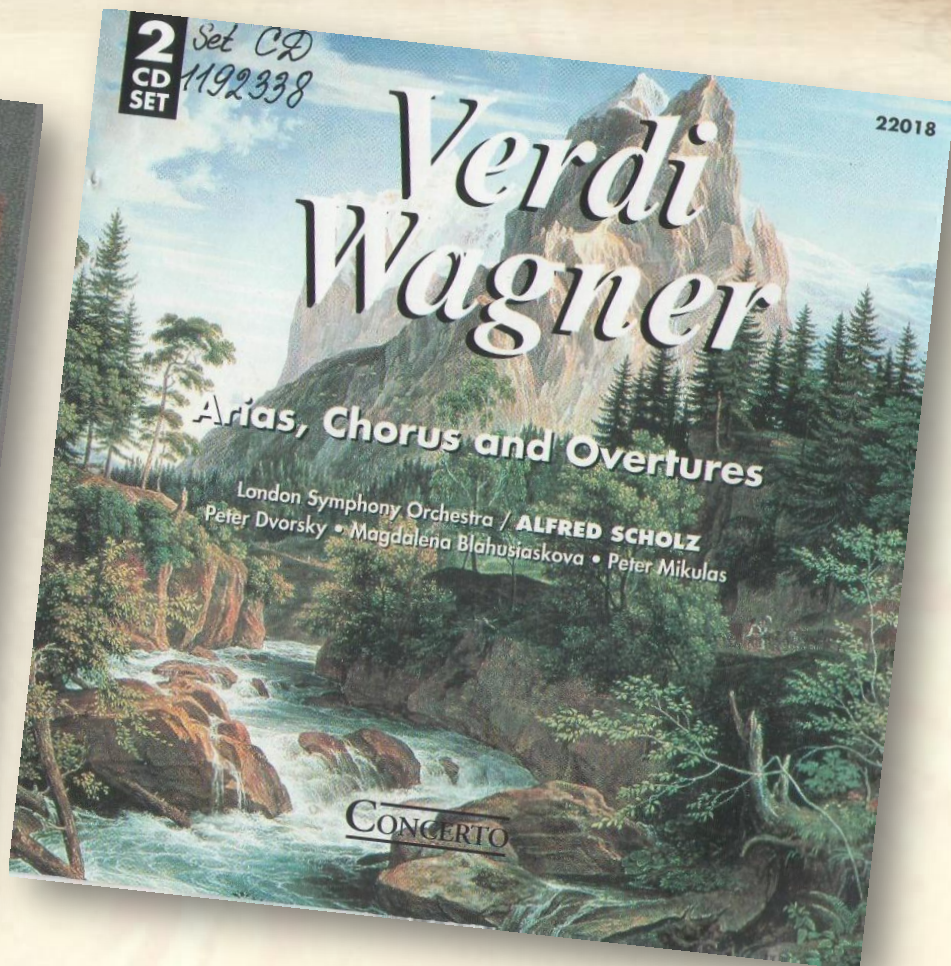

Giuseppe Verdi dirijând orchestra la premiera spectacolului *Aida* la Paris în 1880.
© 2010 White Images/Scala, Florența

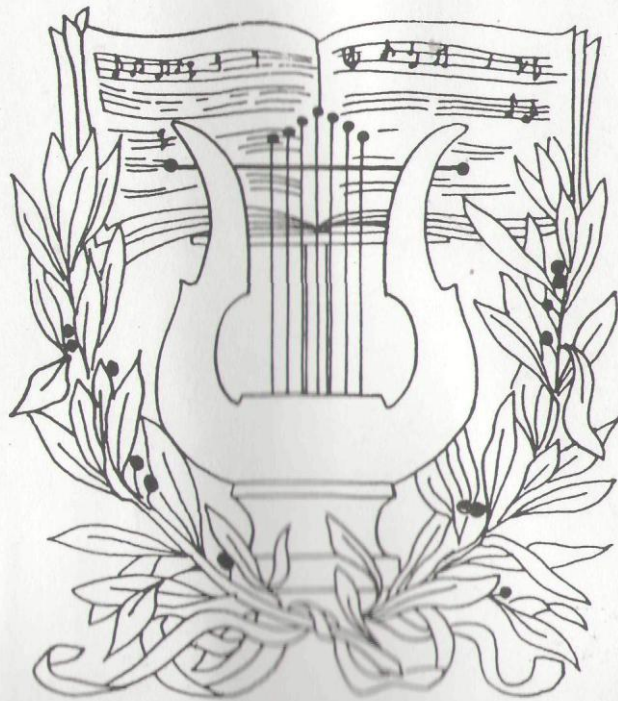

CRITICA ÎȘI FACE MESERIA

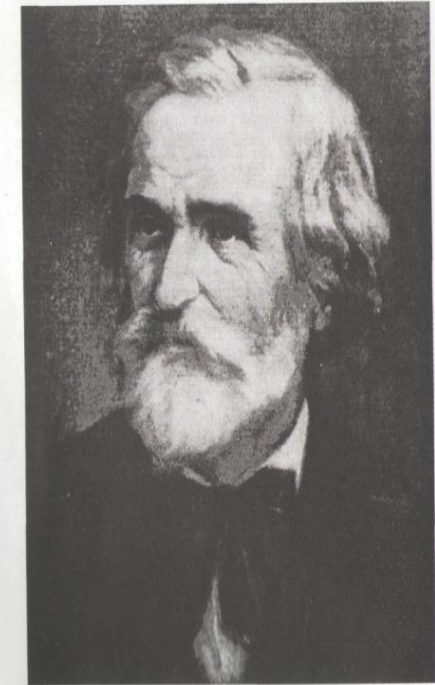
ENCICLOPEDIA MUZICALĂ

CAPITOLUL AL XXVI-lea

GIUSEPPE VERDI

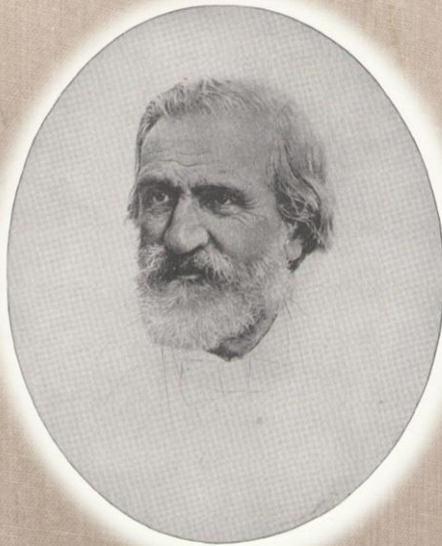
Pe acești trei mari compozitori i-a întrecut cu mult, grație genialității sale, Giuseppe Verdi¹⁾.

¹⁾ Giuseppe Verdi, cel mai mare compozitor italian de operă, s-a născut la 10 octombrie 1813 în satul Le Roncole (ducatul Parma) și a murit la 27 ianuarie 1901. Tatăl său era proprietarul unei mici „osterii” dar nu putea asigura familiei sale decât un trai modest; de aceea copilăria lui Verdi a fost plină de greutate și lipsuri. Dragostea pentru muzică a copilului s-a manifestat încă de timpuriu; cedând dorinței sale arzătoare, tatăl său i-a cumpărat o spinetă veche, pe care a învățat să cânte singur. Bătrânul organist al bisericii din sat, Baistrocchi, i-a dat lui Verdi primele noțiuni muzicale și l-a învățat să cânte și la orgă. La vârsta de 10 ani, Verdi a plecat în orașelul din apropiere, Busseto, unde a urmat școala și a învățat mai departe muzica cu Ferdinando Provesi, un bun muzician, absolvent al celebrei Academii de Muzică din Parma. Provesi și-a dat repede seama de extraordinarele însușiri ale elevului său și după câțiva ani l-a sfătuit să plece la Milano, spre a-și continua studiile la Conservator. De un mare ajutor i-a fost lui Verdi în acești ani ai tinereții sale Antonio Barezzi, negustor din Busseto, reprezentant tipic al burgheziei italiene progresiste, care lupta pentru eliberarea Italiei. Barezzi l-a subvenționat de multe ori cu bani pe tânărul muzician. Mai târziu Verdi se va căsători cu fata lui Barezzi, Margherita. La Milano, deși avea scrisori de recomandare din partea protectorilor săi, Verdi a fost respins la examenul de admitere în Conservator. Există multe versiuni în privința motivului pentru care nu a fost admis. După unele, deoarece depășise limita de vârstă, după altele din pricină că nu făcuse o impresie prea bună comisiei de admitere. Verdi a început să studieze atunci pe cale particulară, cu Vincenzo Lavigna. În același timp asistă la toate spectacolele de operă de la Scala. Cu timpul face cunoștință cu diverse personalități din lumea artistică a orașului și obține chiar o comandă de a scrie o operă. Apoi, în 1833, e nevoit să se întoarcă pentru o perioadă de timp la Busseto, pentru a-și îndeplini obligațiile față de orașul care îi asigurase o bursă. Devine director al Societății Filarmonice din localitate și în același timp lucrează la opera ce-i fusese comandată. Această operă, care urma să fie intitulată *Rochester*, n-a fost niciodată reprezentată; se pare însă că, cu anumite modificări, a servit ca bază următoarei sale opere, *Oberto*. După mai multe dificultăți, premiera lui *Oberto* a avut loc la Scala la 17 noiembrie 1839. Succesul a fost răsunător și Verdi a primit noi comenzi. Despre viața lui intervine acum evenimentele dureroase. În decursul a

compozitor să aducă modificări libretelor sale, pentru a se diminuea ascuțitul lor revoluționar. De acum Verdi este un compozitor a cărui popularitate a depășit cu mult granițele statelor italiene. Următoarele sale opere: *Ermioni* (după Victor Hugo), *Macbeth* (după Shakespeare), *Hotii* (după Schiller), *Bătălia de la Legnano* (scrisă după evenimentele revoluționare din 1848), nu fac decât să-i sporească faima, pentru că – odată cu *Risveglio Traviata*, *Trubadurul*, *Bal mascat*, *Don Carlos*, *Aida*, *Othello*

1893
FAMOUS COMPOSERS
FOR YOUNG PEOPLE

GIUSEPPE VERDI

Master of Italian Opera

BORN 1813—DIED 1901

GIUSEPPE VERDI, composer of many operas including *Aida*, *Rigoletto* and *Il Trovatore*, was born in the tiny village of Le Roncole near the town of Busseto, Italy, on October 9, 1813.

His father was an innkeeper but neither more nor less important than the other peasants of the village. The world will remember him, however, for one reason. When he noticed that his son showed a particular interest in church music and that he listened every time a wandering violinist stopped to play before the inn, he bought Giuseppe a second-hand spinet, a keyboard instrument similar to the harpsichord but smaller. True enough it was not a beautiful new shiny one, but to Giuseppe it was a treasure. He had no better friend during his childhood. He kept it his whole life.

One day soon after his father had given it to him, however,

78(0958)
J/522

CURS
de

istoria
muzicii
universale

GR. MERESCU

CONSERVATORUL CIPRIAN TORUMBESCU
BUCUREȘTI
CATEDRA DE ISTORIA MUZICII ȘI FOLCLOR.

profesor: OVIDIU VARGA
lector: IOANA ȘTEFĂNESCU

CURS DE ISTORIA
MUZICII UNIVERSALE
secolul XIX și XX

VOLUMUL I
pentru uz intern

1965 - 1966

GIUSEPPE VERDI
(1813 - 1901)

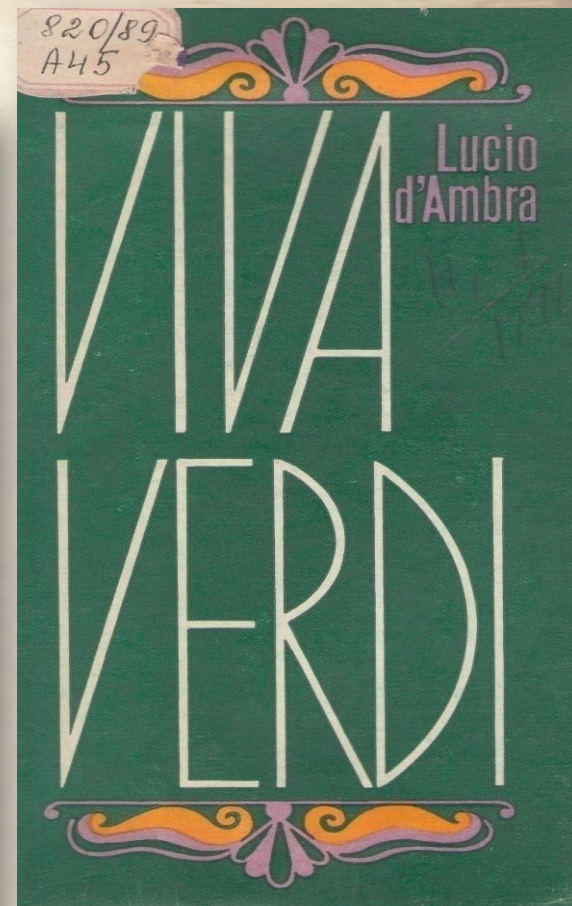
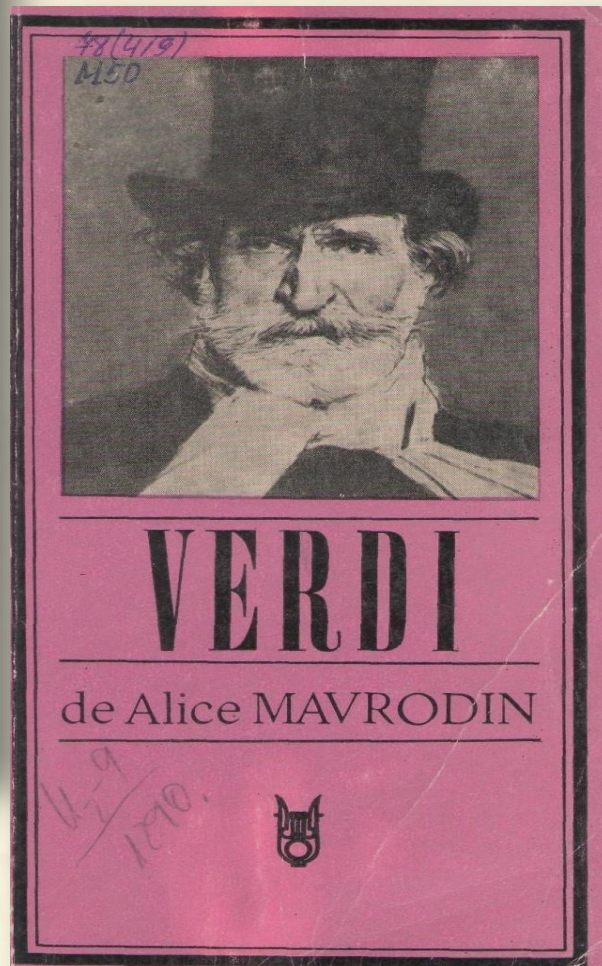
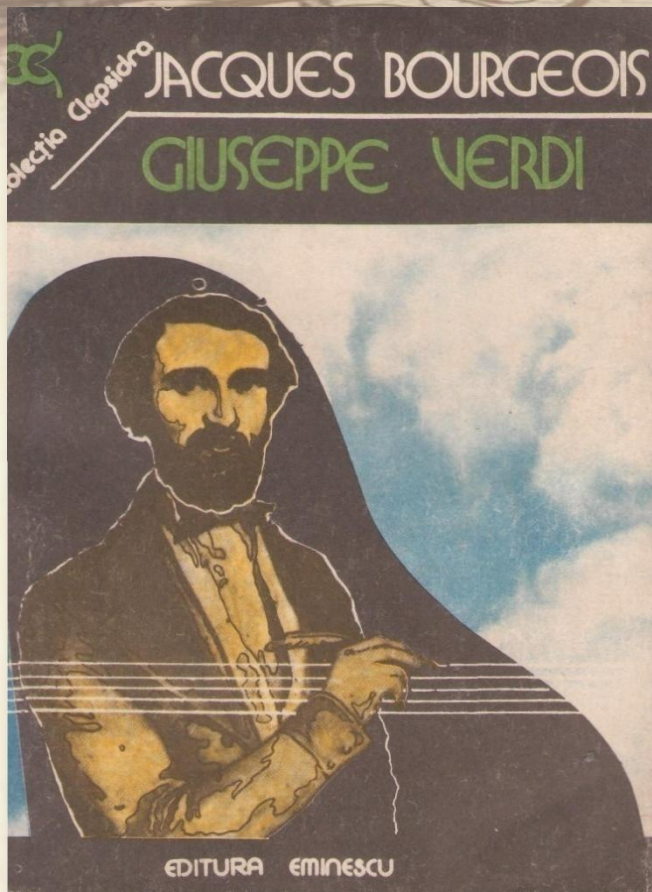
Epoca și artistul. Sfera tematică și
stilul muzical în diferite tipuri de
creație. Verdi, creatorul dramei și
comediei muzicale italiene. Concluzii.

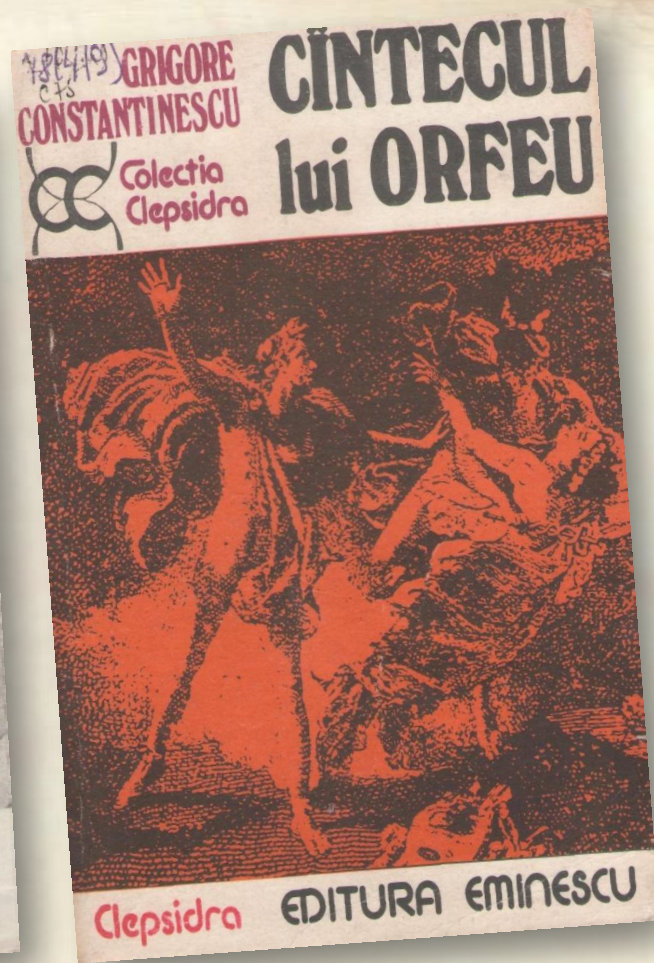
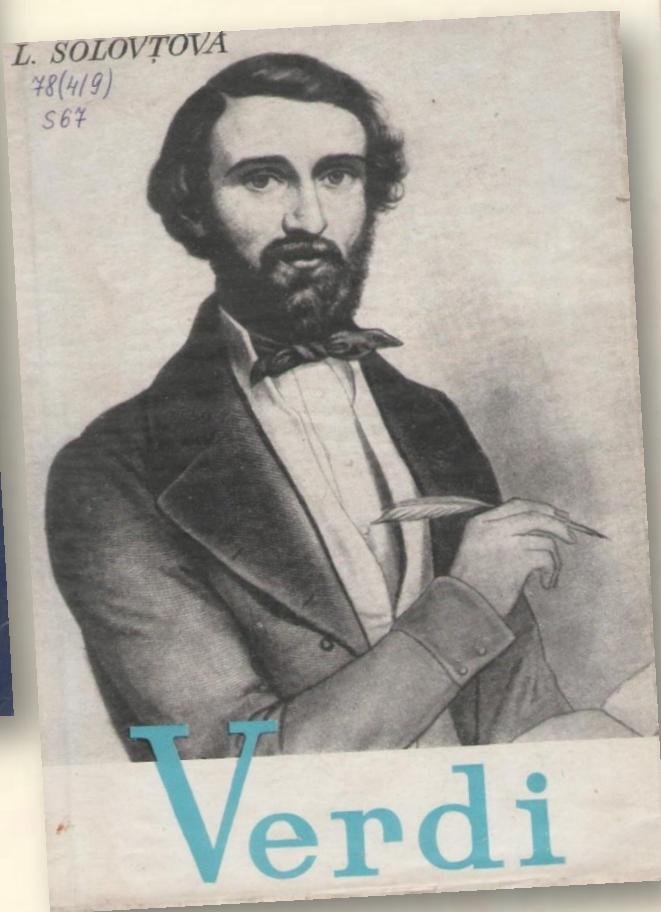
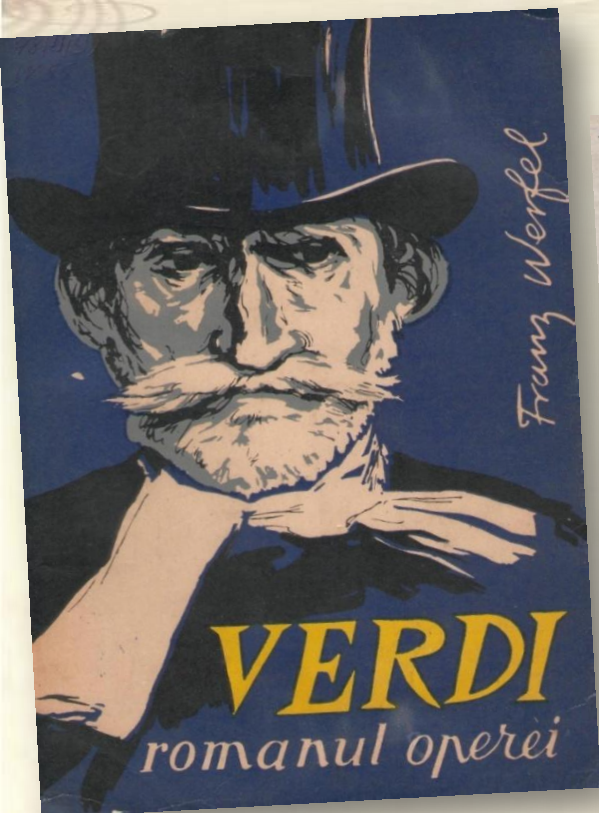
Poporul italian, unul din cele mai înaintate popoare
din punct de vedere cultural-artistic în perioada Renașterii, a
măscat pe plan social-politic cea mai înspăimântătoare stare de război
secolelor XVI-XIX. Fărămișcat în două de timp feudal învârtite
între ele pentru supremația economică, el a suferit pe rând de
pirea spaniolă, austriacă și franceză, iar peste acestea, despotismul
autorității papale, sub forma celei mai crude reacțiuni împo-
triva ideilor umanismului și progresului.

Sub impulsul ideilor înaintate care au generat revolu-
ția burgheză din Franța, unele dăruite s-au transformat în republici
dar și acestea au fost subjugate mai întâi de francezi - în tim-
pul expansiunii napoleoniene - apoi, după Congresul de la Viena
(1815), de habsburgi.

În aceste condiții de cruntă asuprire politică și so-
cială au luat ființă la începutul secolului al XIX-lea asociații
revoluționare secrete ale Carbonarilor care au luptat și au în-
florit peșteră împotriva asuprii externe și interne timp de câ-
zeci de ani. Mișcările revoluționare au fost înăbușite sângeros (Nepo-
pole - 1820, Piemont - 1821), dar primul lor conducător, Giuseppe
Mazzini, fondatorul asociației revoluționare "Fiducia Italia", a fost
expulzat în anul 1831. Lupta pentru eliberare, unificarea și inde-
pendența Italiei a continuat cu Giuseppe Garibaldi, până în anul
1871 când s-a realizat în parte mărețul ideal al Carbonarilor (cu
ficarea Italiei, cu capitala la Roma).

Deși revoluția de la 1848 a fost și în acest colț al
Europei înăbușită, ideile înaintate ale speciei au găsit un teren
manifeste cu și mai multă înflăcărare în creația literară și arti-
stică a patrioților italieni, perioadă a acestor avânturi fiind crea-

„Creația lui Verdi este una din comorile poporului Italian - este scumpă întregii omeniri progresiste”

B. V. Asafiev

48 (4/9)
V 48

Ana Maria Urlea · Iosif Sava

ȘI MARI MUZICIENI AU FOST COPII

Editura Ion Creangă

instrumentiști ai timpului — Ferrari, Chlerci, Campo, Diletti.

Din primii ani de studiu, Arturo devine fruntașul clasei. Trăiește în singurătate. Mama nu-l poate vizita nici în orele de vorbire deoarece cu îmbrăcămintea ei sărăcăcioasă nu voia „să-și dea de rușine băiatul”.

În toți anii de studii, Arturo trăiește cu mijloace modeste. În cursul superior pentru a-și cumpăra rechizite, își vinde rația de fructe sau face compoziții pentru colegii mai puțin înzestrați. Suprema bucurie: întocmirea unor mici ansambluri instrumentale pentru care orchestra diferite piese.

În ultimii ani de școală, Toscanini compune câteva lucrări pentru orchestră. Printre ele un Scherzo, o Uvertură, un Andante în Mi bemol. La 25 iulie 1885, Arturo Toscanini este declarat absolut „Magna cum laudae” al claselor de violoncel și compoziție.

La terminarea școlii are o singură obligație: să cînte timp de câteva luni în orchestra Operei din Parma. Teatrul Regio renumit în acea vreme prin înalta calitate a prestațiilor, prin extraordinara exigență a publicului, este pentru tânărul violoncelist o nouă școală de educație muzicală.

După turneul în America de Sud, Arturo Toscanini va reveni în Italia și va cuceri curiind, prin bagheta sa, întreaga lume muzicală.

Toscanini va lua peste tot cu el în orașele Europei și Americii străzile Parmei, oamenii Parmei, puterile creatoare ale orașului care a asigurat timp de decenii climatul necesar operei lui Verdi. Născut la Busseto, o localitate la poartele Parmei, Toscanini va duce peste tot cu el spiritul Parmei cu celebrele sale orchestre de suflători, orașul în care cei mai populari cîntăreți sînt fagotistul, oboistul, cornistul teatrului. Amintirile Parmei cu pasiunea și melomania. (Orice impresar semnează fără condiție, fără probă, un contract cu un cîntăret care s-a bucurat de succes la Parma și așa s-a întîmpilat cu Tita Ruffo, De Lucca, Schipa Gigli.)

**Un uriaș talent respins la examenul
de admitere la Conservator**

(GIUSEPPE VERDI)

„Sînt și voi rămîno totdeauna un țărăn din Roncole” — va declara la bătrînețe compozito-

rul care va intra în istorie drept unul din cei mai mari creatori pe care l-a dat omenirii țara muzicii.

Întreaga-i viață, Verdi va rămîne legat de pămîntul natal. Cu banii cîștigați în teatrele lumii va cumpăra de altfel în tinutul natal pămînturi pe care le va îngriji pînă la adînci bătrînețe cu patima unui țărăn.

La Roncole. Un sat lângă Parma, lângă Busseto. 200 de locuitori. Carlo Verdi și Luisa Uttini trăiau aici din veniturile unei prăvălii și a unei mici circume. În casa aceasta s-a născut la 10 octombrie 1813 Giuseppe Verdi.

Copilul crește ajutîndu-și părinții. Privește cu ochi mari la tot ce este în jur. În osteria tatălui său micul Giuseppe va „găsi” dealtfel întreg „materialul” documentar necesar conturării personajelor viitoarelor sale opere.

În fața circumștii Verdi poposeau adeseori muzicanti vagabonzi. Giuseppe este cel mai bun prieten al lor.

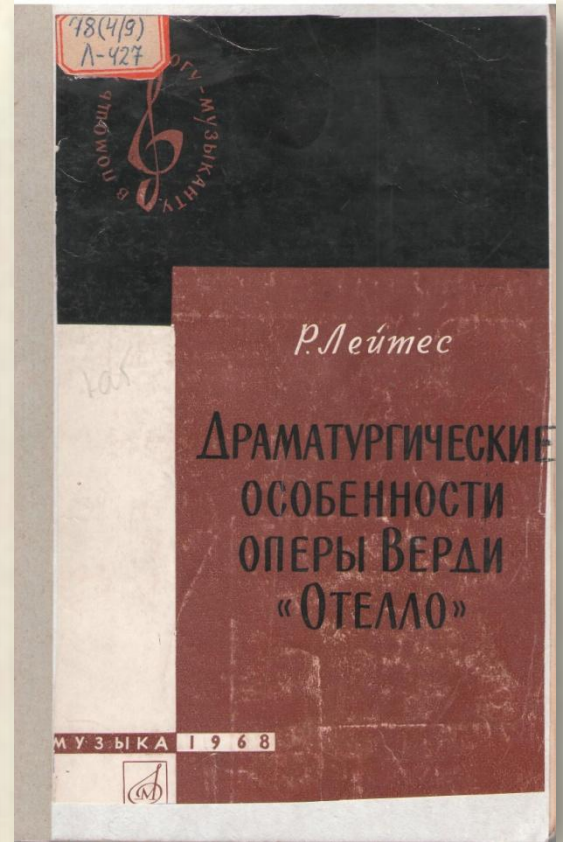
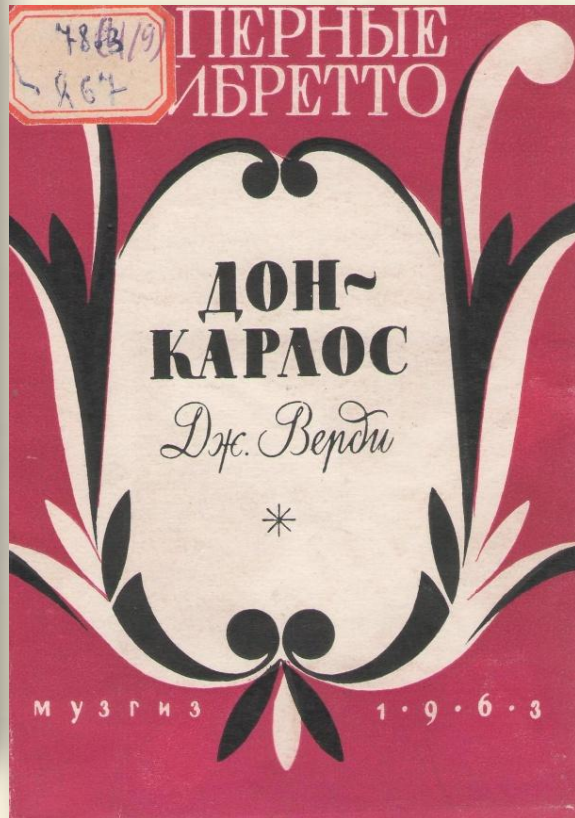
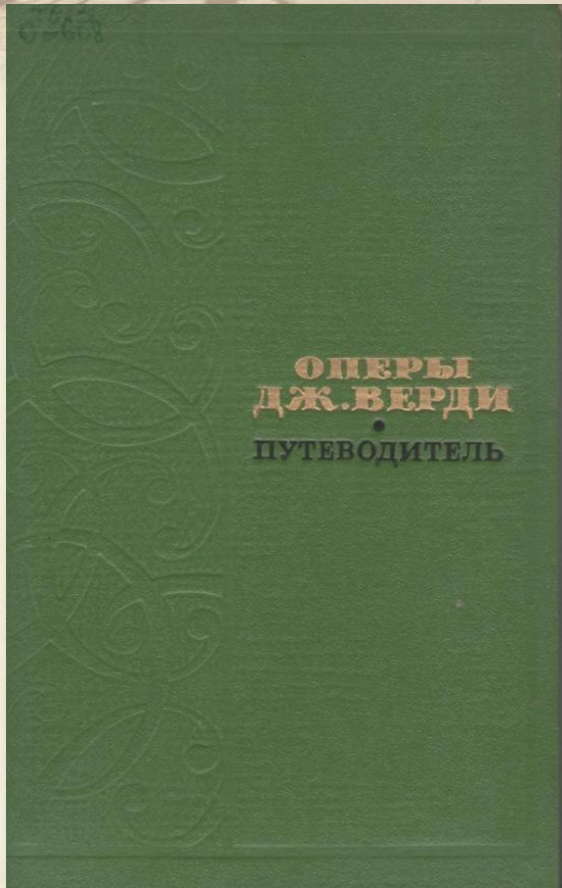
„Fate mi studiare la musica” — Cu aceste cuvinte Giuseppe își impora zi de zi părintele...

Pietro Baistrocchi, organist și învățătorul din Roncole, dă copilului primele lecții de lătină, de muzică. Îi îndrumă pe bătrînul Verdi să cumpere și o spinetă. Bucuria lui Giuseppe nu ține mult. Instrumentul vechi se strică după câteva luni. Reparatorul instrumentului lasă „istoriei” un înscris care rămîne cel mai autentic document asupra priorității muzicale a copilului Verdi. „Eu Stefano Cavaletti, am refăcut aceste strune, le-am acoperit cu piele și am potrivit pedala pe care am pus-o de la mine, și tot gratuit am făcut din nou acele strune văzînd eu la copilul Giuseppe o deosebită rivnă de a învăța să cînte la acest instrument, iar asta îmi ajunge să mă știu pe de-a-ntregul răsplătit. Anul de grație 1821.”

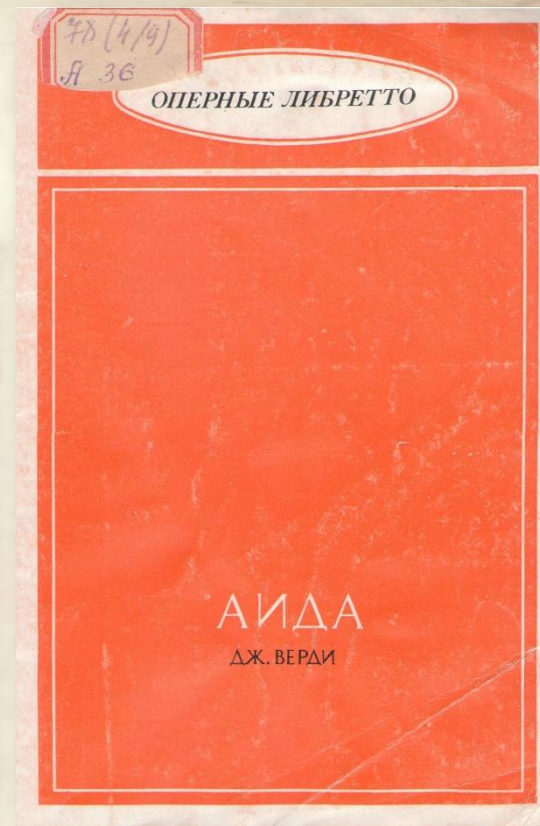
La unsprezece ani, Giuseppe ține adesea locul lui Baistrocchi la orga bisericii satului. La sfatul bătrînului organist, Carlo își trimite băiatul la Busseto, pentru a-și continua studiile. Giuseppe stătea în cămăra la un cizmăr iar duminica revenea la Roncole, pentru a cînta în cor sau la orgă. Se povestește că mergea pe jos ascuțindu-și încălțămîntea ca să nu-și strice pîngele care erau mai scumpe decît pîinea. Din acest drum săptămînal nu cîștiga decît 26 de franci pe an... După doi ani de școală, dornic de a-i da fiului o meserie serioasă, Carlo îi solicită lui Giuseppe să devină ucenic în prăvălia angrosistului Antonio Barezzi.

C-da și coala 11

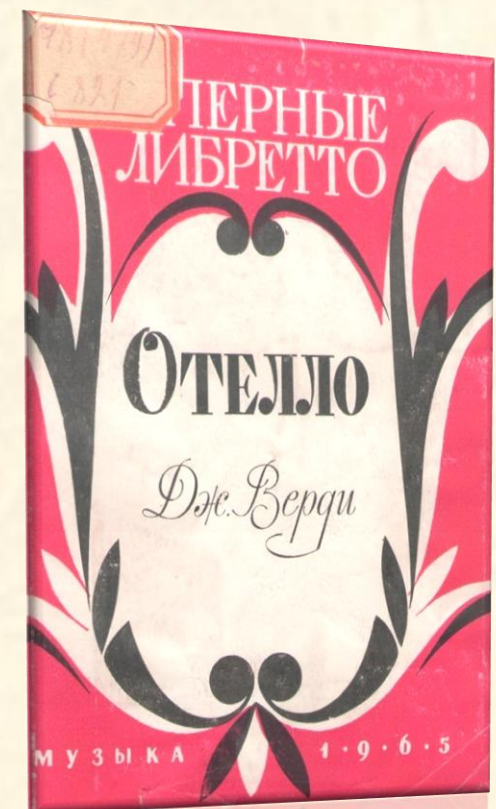
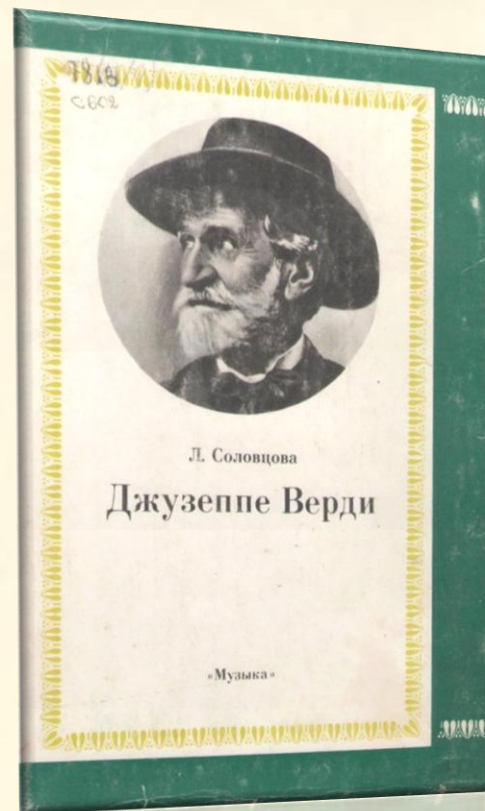
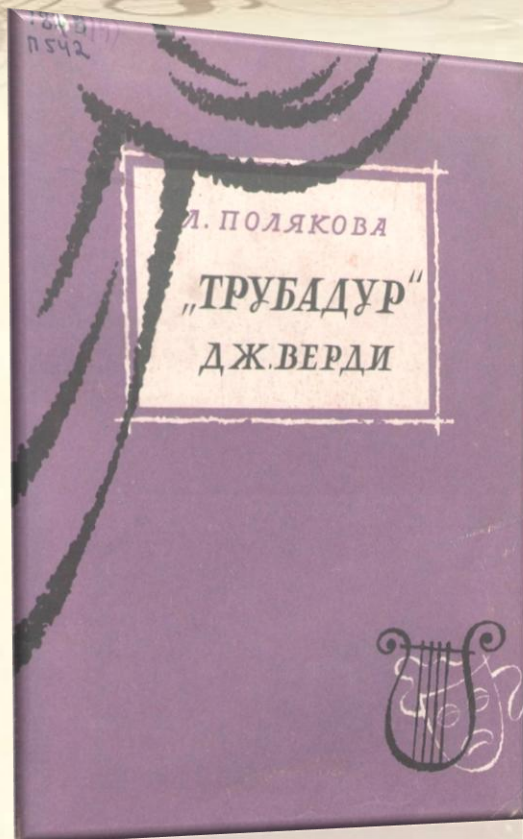
81

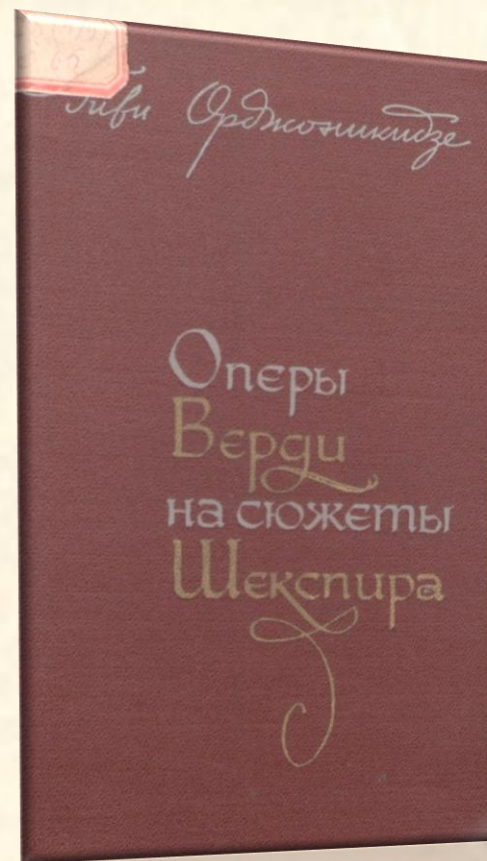
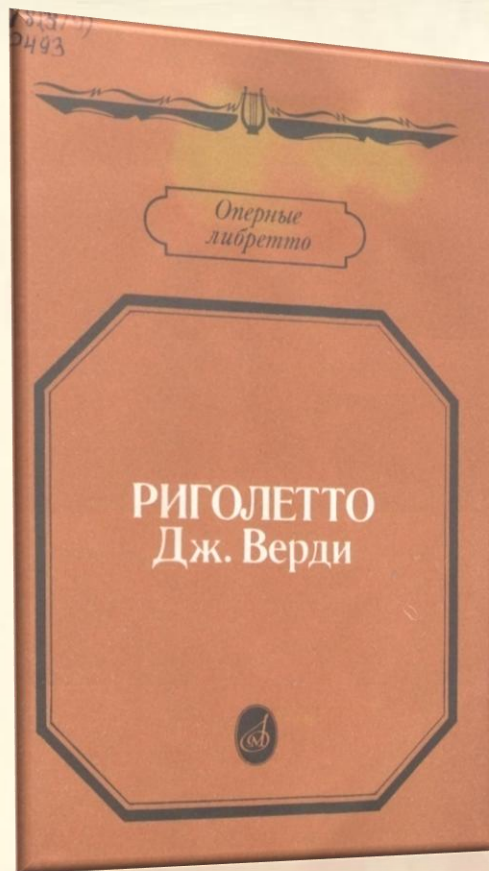

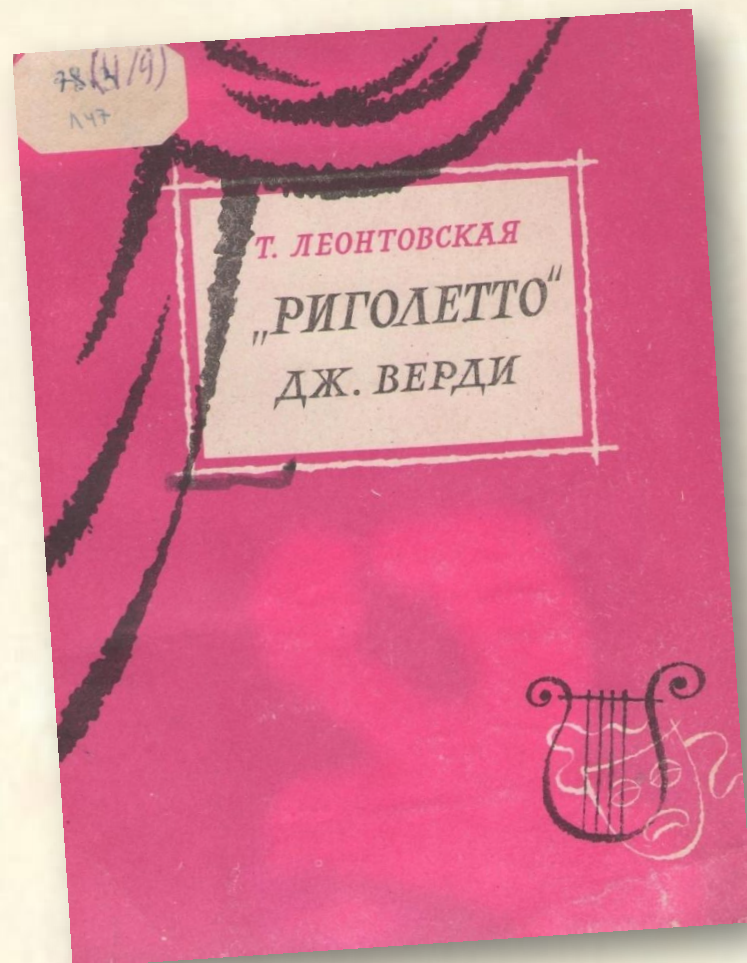
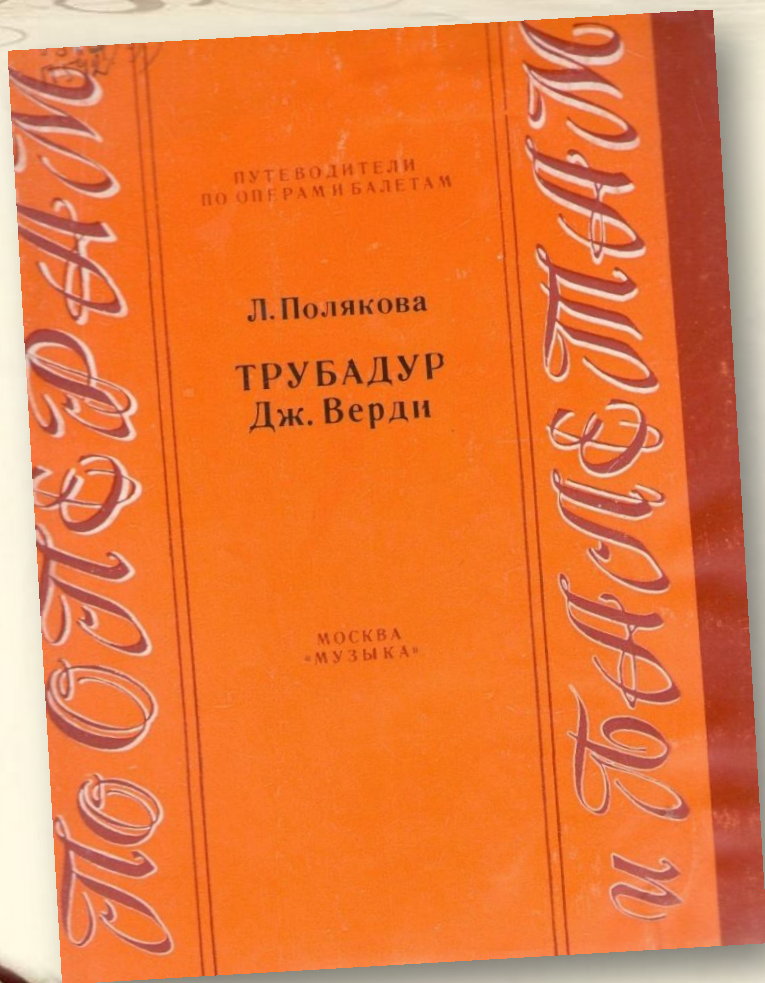

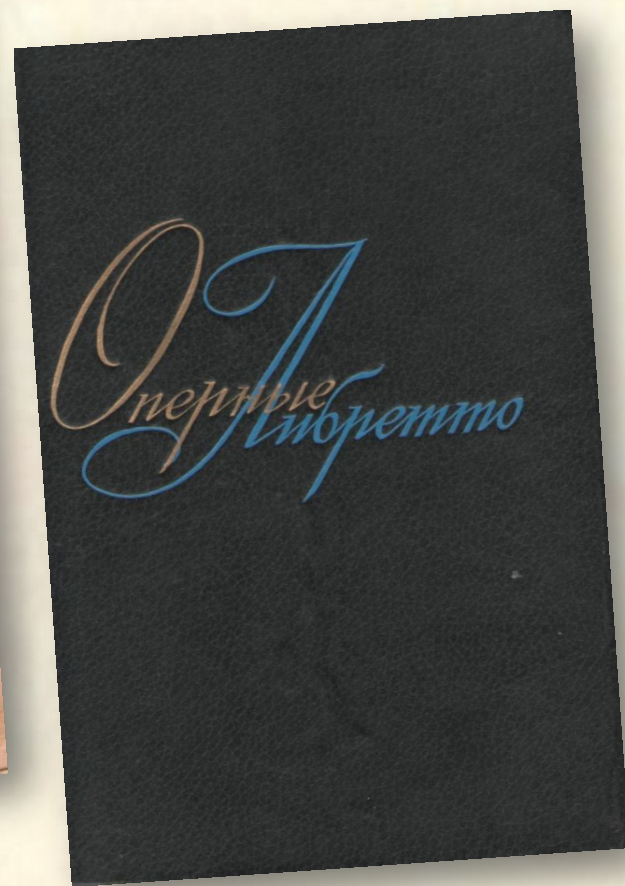
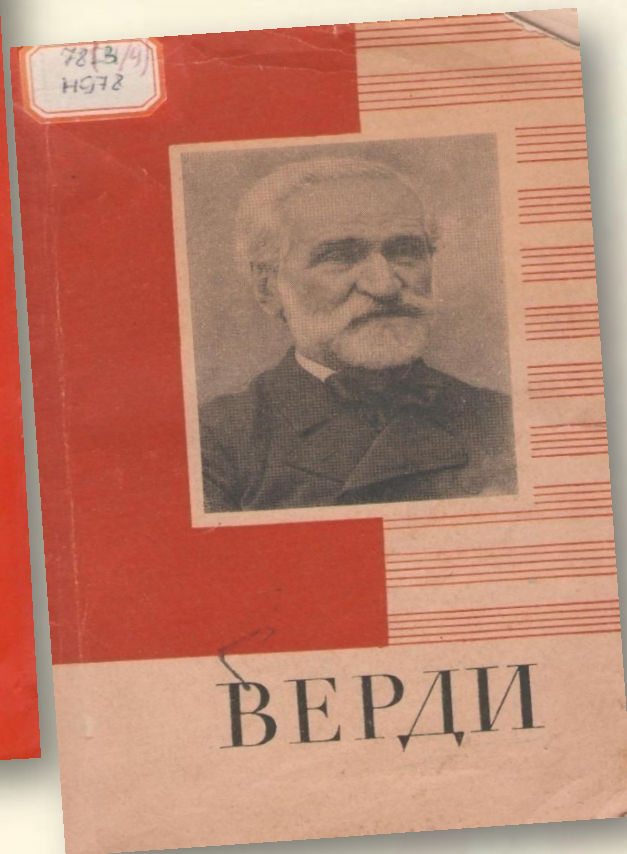
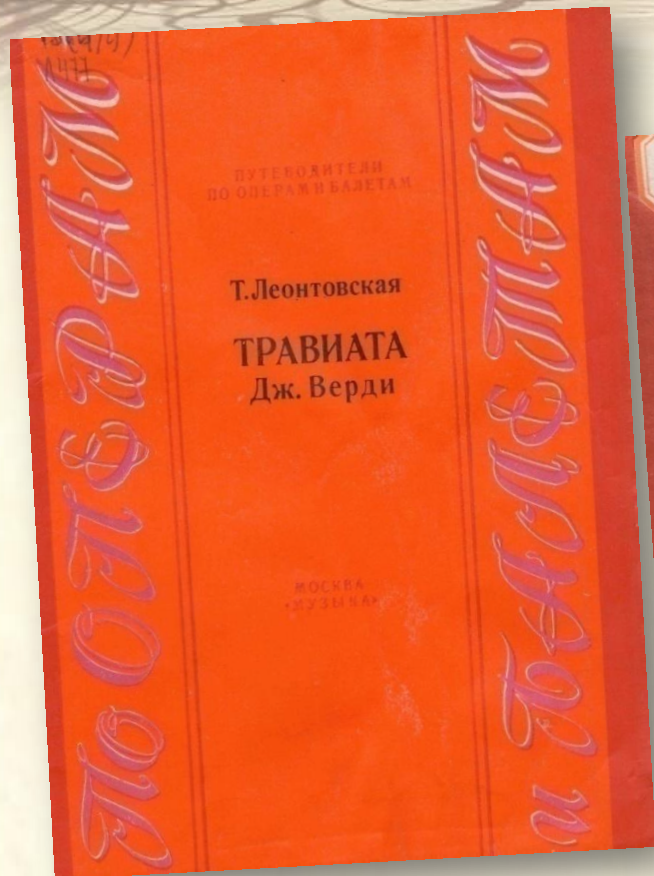

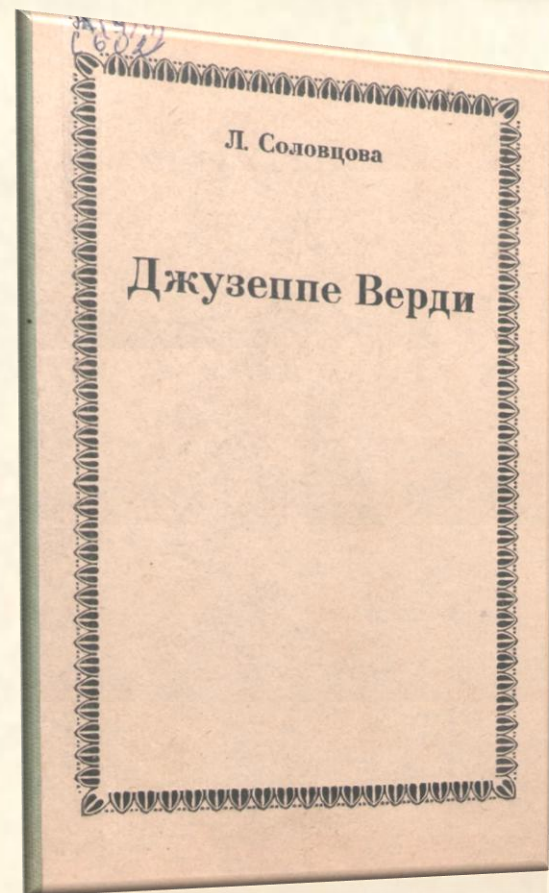
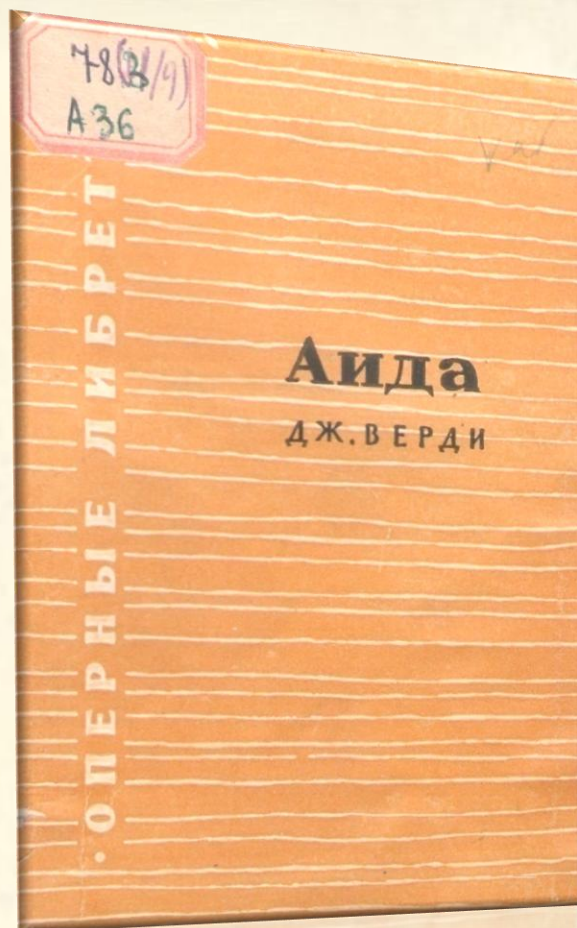
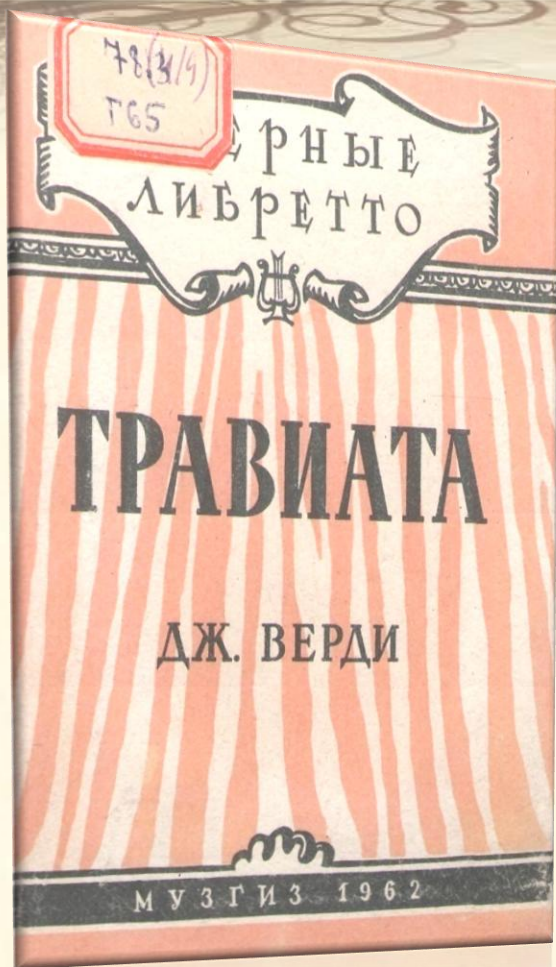
„Arta căruia îi lipsesc simplitatea și naturalețea
nu este Artă. O idee trebuie să-și tragă esența
din simplitate”.
Giuseppe Verdi

78(419)
Б27

Л. БАС

РОЗПОВІДІ ПРО КОМПОЗИТОРІВ

ВИПУСК
3

78(419)
Б747

С. БОГОЯВЛЕНСКИЙ

ИТАЛЬЯНСКАЯ МУЗЫКА

ПЕРВОЙ
ПОЛОВИНЫ

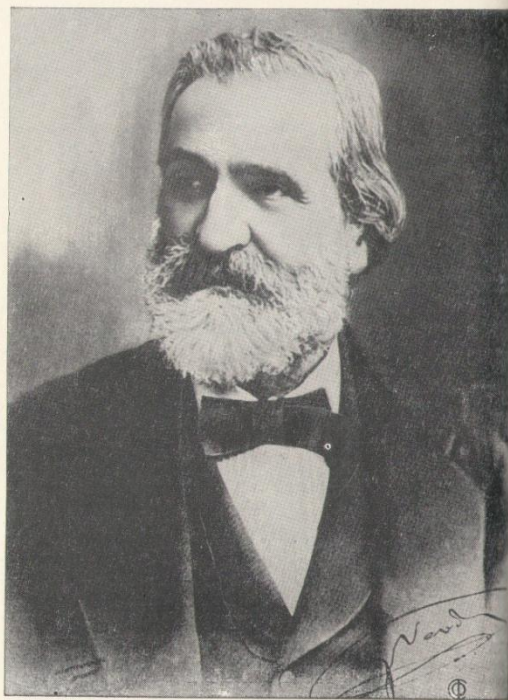
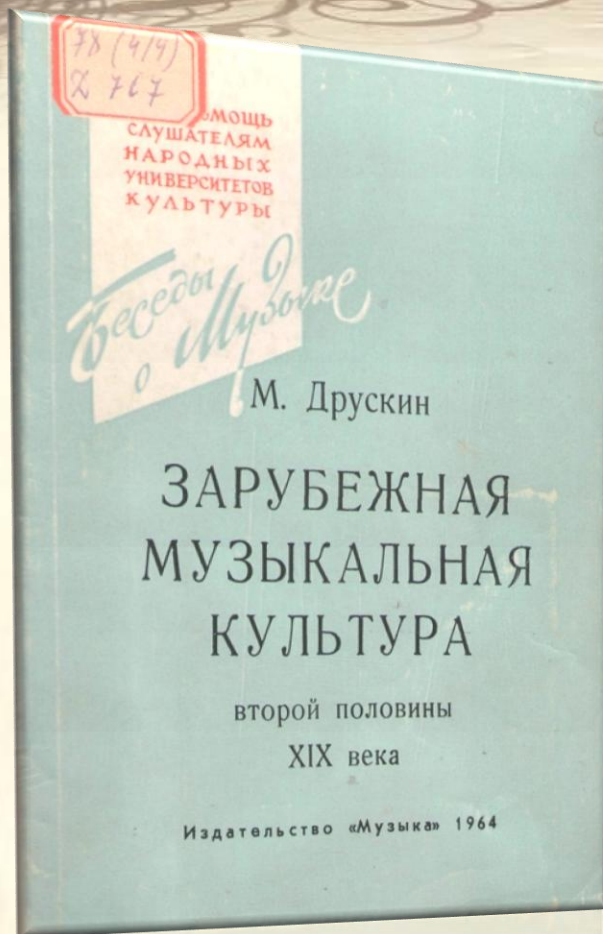
XX
ВЕКА

78(419)
Т65

В. ТРАЙНИН

СРЕДИ КНИГ О МУЗЫКЕ

«МУЗЫК. 1963»

Джузеппе Верди

ВЕРДИ И ИТАЛЬЯНСКАЯ КУЛЬТУРА

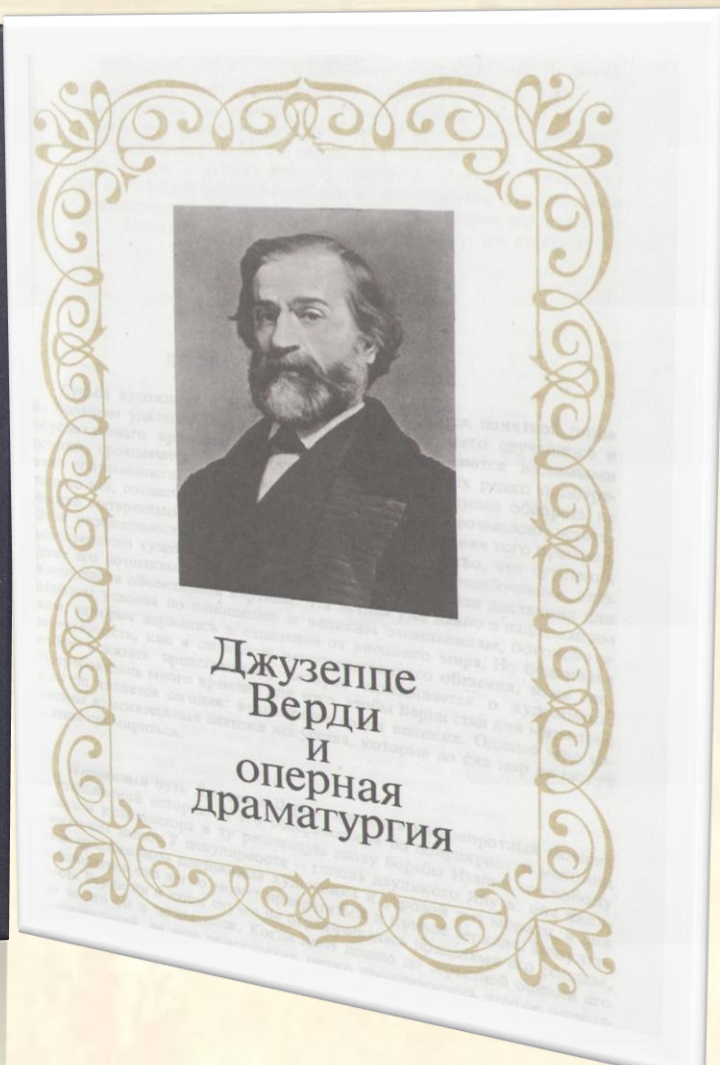
1

Творческая деятельность Верди охватывает более полувека; она неразрывно связана с общественно-политической и культурной жизнью Италии 1840—1890 годов.

Пламенный патриот, верный сын итальянского народа, Верди восславил в своих операх свободу и независимость личности, лучшие, благородные черты человеческого характера, героизм борцов с тиранией. Его музыка служила делу народной борьбы и нередко становилась ее знаменем. а мелодии опер Верди — революционными песнями. Ибо горячей любовью к родине, жгучей ненавистью к ее угнетателям, неукротимой волей к свободе проникнуто творчество великого композитора. В его музыке нашли ярчайшее отражение идеи итальянского освободительного движения.

К 1815 году, ко времени распада империи Наполеона и наступившей в Европе реакции, Италия оказалась разоб-

166

БИОГРАФИЙ

ЗНАМЕНИТЫХ КОМПОЗИТОРОВ

Кроме опер Вагнер написал 4 увертюры, кантату на новый год для хора и оркестра (1834), музыку и вокальные номера к феерии Глейха "Горный дух" (1836) и многое др.

Джузеппе ВЕРДИ, величайший итальянский оперный композитор XIX века, родился 10 октября 1813 года в местечке Ронколе, близ города Буссето, в северной Италии, где его родители содержали трактир. Музыкальные занятия он начал с Провези, органистом церкви Буссето. Уроки эти мало подвинули вперед музыкальные познания мальчика, ощутившего необходимость в серьезном преподавании; родители же не имели достаточных средств, чтобы дать своему сыну хорошее музыкальное образование. Один из богатых сограждан города Буссето, некто Антонио Барещи, заметив у Верди крупное музыкальное дарование, предложил ему материальное обеспечение для обучения в консерватории. В 1833 году Верди отправился в Милан, но директор консерватории Базили не признал у него выдающихся способностей и отказался принять его. Тогда Верди начал заниматься частным образом с директором театра "Ла Скала" Лавиньи, под руководством которого пробовал писать марши, увертюры, кантаты и другие сочинения, из которых ни одно, однако, не попало в печать.

Возвратясь в Буссето, Верди становится директором филармонического общества и принимает участие в местных концертах в качестве дирижера, композитора и пианиста. Он женится в 1838 году на дочери Барещи и в том же году переселяется в Милан, где удачно дебютирует на сцене "Ла Скала" оперой "Оберто, граф Сан-Бонифачо". Дирекция театра заключает с молодым композитором контракт, по которому он обязуется поставять по три оперы в год. Первой из заказанных ему опер была комическая "Мнимый Станислав", во время создания которой композитор потерял сына, дочь и жену. Не удивительно, что музыка, которая была написана в такой ситуации, не могла быть по-настоящему комической. Опера, оконченная в 1840 году, не имела успеха. В 1842-м Верди создает "Навуходносора" ("Набукко"), прошедшего с блестящим успехом. В числе аплодировавших на первом представлении был Доницетти. Исполнительница главной партии Джузеппина Стреппони сделалась впоследствии женой Верди. В следующем году композитор ставит оперу "Эрфани", принятую в Италии с большим энтузи-

азмом. Далее следуют "Ломбардцы" (1844), "Жанна д'Арк", "Альзира" (1845), "Аттила" (1846), "Разбойники", "Макбет" (1847), "Корсар" (1848), "Битва при Леньяно", "Луиза Миллер" (1849), "Стиффелло" (1850), прошедшие почти незамеченными.

В 1850 году Верди уезжает в Париж, где переделывает оперу "Ломбардцы" на французский текст. Опера эта в новой редакции под названием "Иерусалим" имеет некоторый успех. В 1851 году появилась опера "Риголетто", создавшая Верди имя европейского композитора. После этой оперы установилось мнение, что Верди — достойный преемник Доницетти. Симпатии к нему публики еще более увеличились после оперы "Трубадур" (1853), с триумфом обошедшей почти все сцены Италии и Франции. В том же году была поставлена в Венеции "Травиата", сюжет которой заимствован композитором из драмы "Дама с камелиями" А. Дюма-сына. Спусти два года Верди написал оперу "Сицилийская вечерня", а еще через год — "Симон Бокканегра", но оперы эти имели посредственный успех и как бы стухались и затерялись среди других произведений композитора. В 1858 году Верди написал оперу "Бал-маскарад", которая вышла под редакцией короля Фердинанда и была поставлена на сцене римского театра "Аполло". Опера эта имела колоссальный успех. В 1862 году Верди был приглашен в Петербург для постановки написанной по заказу Дирекции императорских театров для петербургской сцены оперы "Сила судьбы". В 1867 году он ставит в Париже оперу "Дон Карлос", в которой уже заметно применение ко вкусам французской публики. Незначительный успех двух последних опер сменяется настоящим фурором, который вызвала опера "Аида". Опера эта была заказана Верди египетским хедивом Измаилом-пашою к открытию Суэцкого канала и в первый раз дана в Каире в 1871 году. Она обошла все сцены Италии, и в Милане после первого представления "Аиды" в 1872 году присутствовавшему автору были устроены грандиозные овации: он более тридцати раз был вызван на сцену. Далее в оперном творчестве композитора наступил перерыв до 1887 года, когда появляется его опера "Отелло", ставшая вершиной не только музыки Верди, но и одним из высочайших достижений оперы в целом. В 1873 году Верди переделал свой Реквием, написанный в память поэта Манцони (часть "Liberate me" относится к более ранним работам и предназначалась для реквиема в память Россини). В окончательной редак-

100 опер

II акт овеян лесной романтикой. Оркестровое вступление имитирует звучание охотничьих рогов. Хоры охотников и швейцарцев окрашены в мягкие, лирически-пасторальные тона; их музыка близка к народно-песенной мелодике. В центре акта — ряд сольных и ансамблевых эпизодов: лирический романс Матильды, ее страстно взволнованный дуэт с Арнольдом, большое трио Арнольда, Вильгельма, Вальтера, в котором взволнованная патетика начального раздела сменяется подъемными героическими интонациями. Завершает акт грандиозный хоровой финал — сцена в Рютли — драматическая вершина оперы, развитие которого устремлено к кульминации — мужественно-решительному трио с хором (клятва швейцарцев).

В III акте несколько контрастных разделов, следующих за остродраматичным сюжетным развитием. В центре любовной сцены Матильды и Арнольда — патетически взволнованная ария героини (при исполнении сцена обычно выпускается). Среди разнообразных жанровых эпизодов выделяется хор тиролец, а саррелла. Квартет отмечает перелом в развитии действия; разноречивые чувства — мужественная скорбь Телля, трогательные мольбы Джемми, жестокость Геслера и Рудольфа — запечатлены в гибкой, образно яркой мелодике. Напряжение достигает предела в выразительном ариозо Телля, обращенном к смы, — «Будь неподвижен». Акт завершает монументальная хоровая сцена, насыщенная гневом и протестом.

IV акт устремлен к лучезарному финальному апофеозу. В сцене Арнольда со швейцарцами выразительное оркестровое сопровождение передает ощущение тревоги и взволнованности. Призывным, боевым духом проникнута кабалетта Арнольда «Друзья, за отца отомстим», напоминающая итальянские освободительные песни. Колоритная оркестровая картина бури образует драматическую кульминацию акта. Чувством беспредельного ликования исполнена финальная сцена, символизирующая торжество справедливости и свободы.

ДЖУЗЕППЕ ВЕРДИ

1813—1901

Творчество Верди означает собой полный расцвет итальянской оперы, принадлежит к лучшим достижениям мирового реалистического искусства. Произнание парфосом свободолубия и ненавистью к угнетателям, оперы Верди служили знаменем национально-освободительной борьбы против австрийского ига, которую итальянский народ вел на протяжении XIX в.; их постановки сопровождалась бурными политическими демонстрациями, подвергались преследованиям полиции. Современники наградили композитора почетным именем «маэстро итальянской революции». Вердиевские мелодии — яркие, мужественные, напевные, доходчивые — приобрели популярность народных песен.

Джузеппе Верди родился 10 октября 1813 г. в деревне Ле Рокколе, провинция Парма. С детских лет вынужденный зарабатывать на жизнь, он не был принят в Миланскую консерваторию и стал брать частные уроки по

композиции, одновременно продолжая заниматься игрой на фортепиано, органе, дирижированием. Уже в самом начале творческого пути определилась тяга Верди к опере; в этом жанре он создал впоследствии 26 произведений.

Большой успех пришел к Верди с его третьей оперой «Наукодонор» (1842), положившей начало ряду героико-патриотических сочинений на легендарные и исторические сюжеты, среди которых выделяется «Битва при Леньяно» (1849). Основная идея этих опер — борьба против чужеземного гнета — была чрезвычайно актуальной в канун революции 1848—1849 гг., в условиях бурного роста итальянского национально-освободительного движения. Сюжеты своих опер Верди черпал в произведениях Гюго («Эриани», 1844), Байрона («Двое Фоскари», 1844; «Корсар», 1848), Вольтера («Альзира», 1845), Шекспира («Макбет», 1847, 2-я ред. — 1865), Шиллера («Жанна д'Арк», 1845; «Разбойники», 1847; «Луиза Миллер», 1849).

На рубеже 1850-х гг. начался центральный период творчества Верди. Его открывают оперы «Риголетто» (1851), «Трубадур» (1853), «Травиата» (1853), посвященные утверждению человеческого достоинства и свободы личности, обличению социальной несправедливости. В них полностью раскрылся гений композитора. Эти произведения глубоко отразили стремление Верди к правде и простоте, к действительности и яркой театральности. В следующих операх — «Синдильская вечерня» (1855), «Симон Боканегра» (1857, 2-я ред. — 1881), «Бал-маскара» (1859), «Сила судьбы» (1862), «Дон-Карлос» (1867, 2-я ред. — 1884) — Верди с присущей ему творческой неуловимостью выискивает и настойчиво ищет новые пути, расширяя круг тем, образов и выразительных средств. Последние оперы — «Анда» (1871), «Отелло» (1886), «Фальстаф» (1893) — отмечены неповторимым своеобразием. Это — вершина творчества Верди и всей итальянской оперы.

Верди умер 27 января 1901 г. в Милане.

РИГОЛЕТТО

Опера в 3 актах (4 картинах)¹. Либретто Ф. Пиаве

Действующие лица

Герцог Мантуанский (тенор)	Граф Монтероне (бас)
Риголетто, придворный шут (баритон)	Придворные: Маруалло (баритон), Борса (тенор)
Джилда, его дочь (сопрано)	Граф Чепрано (бас)
Спарафучиле, бандит (бас)	Графиня Чепрано (меццо-сопрано)
Мядаллана, его сестра (меццо-сопрано)	Паж (сопрано)
Джованни, служанка Джильды (меццо-сопрано)	Офицер (баритон)
	Придворные, пажы, слуги.

Действие происходит в Мантуе (Италия) XVI в.

История создания. В основу сюжета оперы положена драма В. Гюго «Король забавляется», написанная в 1832 году. После первого представления в Париже, вызвавшего политическую манифестацию, она была запрещена как подрывающая авторитет королевской власти. Гюго подал в суд, обвинив правительство в произволе и восстановлении цензуры, уничтоженной революцией 1830 года. Судебный процесс получил широкий общественный резонанс, но запрет снят не был — второе представление пьесы «Король забавляется» состоялось во Франции лишь полвека спустя.

¹ На советских сценах обычно ставится в 4 актах.

50 ОПЕР

ДЖУЗЕППЕ ВЕРДИ

1813—1901

Мужество Верди знаменует пору высшего расцвета итальянской оперы, оно принадлежит к лучшим достижениям мирового реалистического искусства. Пронизанные пафосом свободолюбия и нежной невинностью к угнетению, страстным прославлением смелых, мужественных подвигов во имя человеческого счастья, оперы Верди служили важнейшим национально-освободительной борьбы против австрийского ига, которую итальянский народ вел на протяжении большей части XIX века; их постановки сопровождалась бурными политическими демонстрациями, подвергались преследованиям полиции. Не случайно современники наделили композитора почетным именем «маэстро итальянской революции». Вердиевские мелодии — яркие, мужественные, напевные, доходчивые — приобрели исключительную популярность и стали народными песнями.

Джузеппе Верди родился 10 октября 1813 года в деревне Ле Ронколе провинции Парма в бедной семье трактирщика. Любовь к музыке обнаружилась в мальчика рано, но систематического профессионального образования ему не удалось получить. С детских лет Верди принужден был зарабатывать на жизнь. В Миланскую консерваторию он не был принят и стал брать частные уроки по композиции, одновременно продолжая заниматься игрой на фортепиано, органе и дирижированием. Уже в самом начале творческого пути определилась тяга Верди к опере — в этом жанре он создал впоследствии двадцать шесть произведений.

Большой успех принесли Верди его третья опера «Навуходоносор» (1842), положившая начало целому ряду героико-патриотических сочинений на легендарные и исторические сюжеты, и созданная затем опера «Ломбарды в первом крестовом походе» (1843, вторая редакция — «Иерусалим», 1847). Основная идея этих опер — борьба против тирании и насилия — была чрезвычайно актуальной в канун революции 1848—1849 годов, в условиях быстрого роста итальянского национально-освободительного движения.

Композитор вдохновлялся творениями классической мировой литературы, проникнутыми высоким гуманистическим пафосом. Сюжеты своих опер Верди черпал в произведениях Гюго («Эрнани», 1844), Байрона («Двое в скакани», 1844 и «Корсар», 1848), Вольтера («Альзира», 1845), Шекспира («Макбет», 1847, вторая редакция — 1865), Шиллера («Ювона д'Арк», 1843, «Разбойники», 1847 и «Луиза Миллер», 1849). На революцию 1848 года, которая застала Верди в Париже, он откликнулся оперой «Битва при Леньяно» (1849).

На рубеже 1850-х годов начинается центральный период творчества Верди. Его открывают три оперы — «Риголетто» (1851), «Трубадур» (1853), «Травиата» (1853), посвященные теме борьбы за человеческое достоинство и свободу личности против социального неравенства. В них полностью раскрылся гений композитора. Эти произведения особенно отчетливо и полно отразили стремление Верди к правде и простоте, к действенности и яркой натуральности. В последующих операх — «Сицилийская вечерня» (1855), «Самсон Боканегра» (1857, вторая редакция — 1881), «Бал-маскарад» (1859),

Джузеппе Верди

согласно деревенской традиции, начал прислуживать в церкви за обедней. Услышанная здесь органная музыка произвела на мальчика сильное впечатление, и он обратился к родителям с просьбой дать ему музыкальное образование.

Весьма затруднительное материальное положение не помешало родителям исполнить желание талантливого сына. Его первым учителем стал церковный органист Байстроки. За три года Джузеппе удалось овладеть всеми особенностями игры на спинете (род клавесина), и уроки с Байстроки стали бесполезными, поскольку ученик превзошел учителя.

В 1825 году по настоянию отца мальчик уехал в расположенный в окрестностях Милана город Буссето для учебы в городской школе. Здесь юный Верди продолжил занятия музыкой. В выходные и праздничные дни он играл в родной деревне на органе во время церковных служб, заменив умершего к тому времени Байстроки.

Скудного заработка органиста едва хватало на питание, и вскоре Джузеппе сменил профессию, поступив на службу в контору купца Антонио Барецци, человека весьма просвещенного и музыкально образованного. Будучи председателем городского филармонического общества, Барецци принимал участие в организуемых им концертах, исполняя партию первой флейты в оркестре филармонического общества.

Увлечение юного Верди музыкой не осталось незамеченным: мальчик начал играть в оркестре на большом барабане, делать аранжировки к произведениям выдающихся мастеров, а работа в качестве переписчика не дала ему возможность ближе познакомиться с творчеством Гайдна, Россини и других знаменитых композиторов.

В то время дирижером филармонического оркестра был Фердинандо Провези. Необычайная музыкальная одаренность Джузеппе привлекла

его внимание, и Провези начал занятия с юным музыкантом. Успехи Верди были просто ошеломляющими: вскоре он уже мог при необходимости заменять дирижера в концертах филармонического оркестра, а великолепная игра Джузеппе на органе привлекала в городской собор многочисленных слушателей.

Композиторский талант юного дарования проявился в конце 1820-х годов, к этому времени относится написание увертюры, нескольких маршей для духового оркестра, ряда хоровых произведений и фортепианных пьес.

Однако музыкальная жизнь провинциального города уже не удовлетворяла Верди. В мечтах он видел себя выдающимся музыкантом, стать которым можно было лишь получив признание в ведущих музыкальных центрах Европы и мира. Мечтой Джузеппе стал Милан — крупнейший музыкальный центр Северной Италии, в котором находились знаменитый оперный театр «Ла Скала» и консерватория.

Благодаря стараниям Барецци и Провези восемнадцатилетнему Верди удалось попасть в желанный город. В 1831 году он попытался поступить в Миланскую консерваторию, но получил отказ от директора этого учебного заведения Франческо Базили. Номинальной причиной отказа стала профессиональная непригодность юноши, а фактической — его аристократическое происхождение.

Однако Верди не оставил любимого занятия, он брал частные уроки у известнейшего музыкального деятеля, оперного композитора и дирижера театра «Ла Скала» Винченцо Лавинья, сумевшего по достоинству оценить необыкновенное музыкальное дарование юноши и дать ему нужное направление.

Особое внимание на занятиях этого талантливого педагога уделялось изучению творчества выдающихся музыкальных классиков и теории музыки, за короткий срок Джузеппе удалось овладеть основами композиторского мастерства. Высшей оценкой его таланта стала фраза, написанная Лавинья в послании к Барецци: «Ваш стипендиат будет вскоре гордостью своего отечества».

Большую роль в дальнейшей судьбе Верди сыграл неожиданный дебют в качестве дирижера: однажды во время репетиции в зале филармонического театра оратории Гайдна «Сотворение мира» Джузеппе пришлось заменить руководителя. Он успешно справился с поставленной задачей и получил предложение дирижировать всем концертом.

ПОПУЛЯРНАЯ ИСТОРИЯ МУЗЫКИ

В О Ф Л Ш Е Й Б Н А Я

Бернард Шоу

О МУЗЫКЕ

IV
В ОПЕРНОМ ТЕАТРЕ

Верди

ВЕРДИ И ВАГНЕР. ВЕРДИ И ШЕКСПИР.
ВЕРДИ И ПЕНИЕ

«Англо-саксон ривью», март 1901

Я прочитал множество статей, вызвавших кончиной Верди, и мне стало стыдно за моих ближних. Под ближними своими я разумею музыкальных критиков; ибо, хотя прошло уже несколько лет, как я покинул их, все же я вправе сказать моим бывшим коллегам: «Anch'io son critico»*. И когда я слышу, как люди, во всех отношениях почтенные, многословно похваляются своим глубоким знанием опер «Оберто, граф Бонифаций», «Король на час», «Битва при Леньяно» и, сравнивая эти оперы с «Фальстафом» и «Аидой», возвещают с весьма авторитетным видом, что последние не похожи на первые, ибо сочинены под влиянием Вагнера, — хотя самим-то им хорошо известно, что они знают об «Оберто» не больше, чем о наигрышах Мариам на бубне перед разъ-

* «Я еще критик!» (ит.)

ÎN PUBLICAȚII SERIALE

MUZICA

Serie nouă, Anul XXIII, Nr. 1 (89) ianuarie-martie 2012

DIN SUMAR

1/2012

Premiile U.C.M.R. pe anul 2011

Roxana Susanu - *Concertele pentru vioară* de Dimitrie Cuclin

George Balint - Câteva adăugiri teoretice în perspectiva sintaxei muzicale

Constantin Ionescu-Vovu - Interpretul și textul

Vasile Vasile - Semicentenar George Breazul

Viorel Cosma - Muzicieni români în texte și documente:
Fondul Cella Delavrancea

Revistă editată de Uniunea Compozitorilor
și Muzicologilor din România

ISSN 0580-3713

Revista MUZICA Nr. 1/2012

Verdi și Puccini sau teatrul muzical italian și drumul său de la tradiție la modernitate

Laura Podoleanu

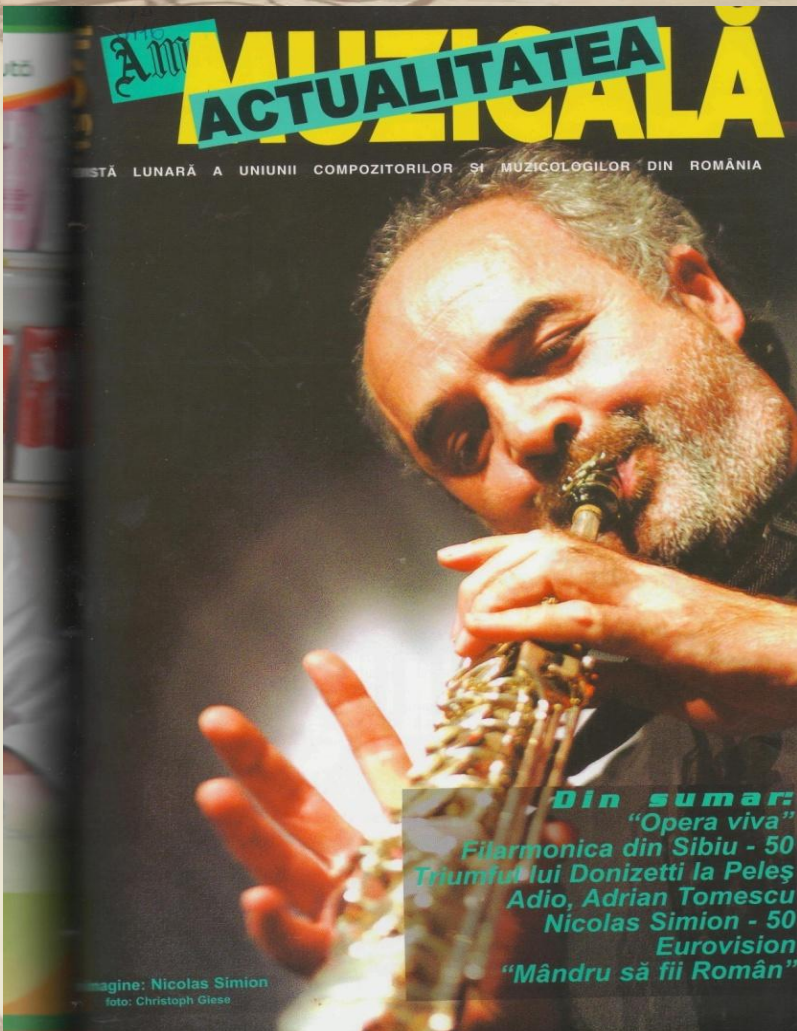
Până în anul 1900, Puccini a scris două opere importante în care personalitatea și talentul său s-au afirmat pe deplin: *Manon Lescaut* și *Boema*. Aceste lucrări au devenit în scurt timp atât de populare încât compozitorul a fost apreciat drept urmaș al marelui Verdi.

O analiză comparativă a câtorva dintre creațiile marilor compozitori este extrem de tentantă. Pătrunzând în intimitatea laboratorului lor, analistul descoperă două variante ale aceluiași mod de a accede la perfecțiunea a ceea ce istoria muzicii numește teatru muzical. Atât Verdi cât și Puccini lucrează cu povești de viață și de moarte perfect veridice, impecabil construite din punct de vedere dramaturgic, cu personaje puternice și pregnant conturate prin replici și sunete. Rezultatul sonor însă, este cu totul diferit. Baza de plecare este, întotdeauna, aceeași. Concepția dramatică ce vizează în egala măsură cuvântul și sunetul, are aceleași principii. În multe dintre paginile lui, Puccini privește înapoi, către Verdi, se inspiră din modelul ilustrului său contemporan și face astfel cuvenita reverență respectuoasă, recunoscând geniul înaintașului său. Asupra acestor momente vom insista. Până atunci însă, trebuie arătat contextul și vecinătățile teatrului muzical universal în care se află cei doi compozitori. Această privire sintetică, din perspectiva decelată a timpului și a istoriei, permite o clară evidență a potențialelor sau certelor influențe la care au fost supuși cei doi compozitori italieni.

Pentru istoria teatrului liric, perioada cuprinsă între cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea este poate, cea mai importantă. Scenele europene sunt dominate de câteva dintre cele mai mari nume de compozitori de operă. Informațiile circulă, partiturile circulă, artiștii circulă și astfel, în Franța, în Italia, în Germania, în Rusia – și nu numai – ultimele noutăți

Amuzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:
"Opera viva"
Filarmonica din Sibiu - 50
Triumful lui Donizetti la Peleş
Adio, Adrian Tomescu
Nicolas Simion - 50
Eurovision
"Mândru să fii Român"

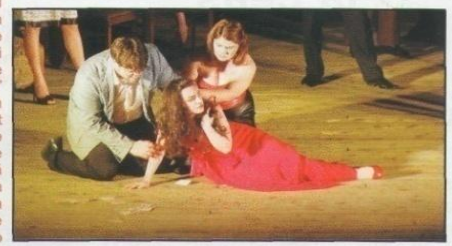
Imagine: Nicolas Simion
foto: Christoph Giese

În țară

„La Traviata”

După succesul pe care l-a înregistrat acum două săptămâni premiera operii „Dido și Aeneas” de Henry Purcell în cadrul stagiunii muzicale din orașul Cămpina, a sosit rândul operii „La Traviata” de Giuseppe Verdi să fie supusă atenției publicului prahovean. Premiera a avut loc sâmbătă 23 mai la Casa de Cultură Municipală „Geo Bogza”.

Realizat de Studioul de Operă al Universității Naționale de Muzică din București și susținut din punct de vedere organizatoric de forurile locale ale orașului Cămpina, de Asociația Culturală „Sempre Concerto” și de „Societatea Filarmonică” din Cămpina, spectacolul a reprezentat un important eveniment cultural, fapt demonstrat de numărul impresionant de spectatori care aproape a umplut o sală de aproximativ 300 de locuri. Din altă perspectivă această reprezentație a însemnat o șansă oferită studenților de la Clasele de Canto ale U.N.M.B. de a-și trece în repertoriu un spectacol de operă, o șansă de a se acomoda cu scena și cu publicul.

Ultima operă din celebra trilogie populară a lui Verdi o are ca personaj central pe Violetta Valery, o personalitate complexă cu un destin tragic. Rolul extrem de solicitant atât din punct de vedere al interpretării muzicale cât și din punct de vedere al expresivității, al jocului de scenă, a fost împărțit de trei soprane: Simona Jidveianu, Iustina Paraschiv și Ana Cebotari. Trei Violette la început de carieră solistică, fiecare dintre ele încercând (și reușind în mai mare sau mai mică măsură) să construiască un personaj complex, poate prea complex pentru vârsta, dar mai ales pentru maturitatea lor interpretativă. De remarcat dedicația cu care a interpretat Simona Jidveianu, eleganța Iustinei Paraschiv și trăirea intensă și expresivitatea Anei Cebotari care a susținut poate cea mai grea parte (din punct de vedere al jocului scenic) a întregului rol – actul III. Nu mai puțin greu de susținut, rolul lui Alfredo Germont a fost interpretat de tenorul Liviu Sandu. Puțin timorat la început, a reușit să treacă de primele minute de trac și să se adapteze fiecăreia dintre cele trei Violette pe parcursul întregii reprezentații. O apariție inedită, o voce care promite, baritonul Alexandru Aghenie a excelat în rolul lui Germont – tatăl. Cunoscut deja din spectacolele realizate de Studioul de Operă al UNMB și din recitalurile clasei de canto ale maestrului Ionei Voineag, baritonul Ionuț Pop și-a dezvăluit încă o dată impresiunile calității vocale și interpretative în cele câteva intervenții din rolul Baronului Douphol.

Din păcate, decorurile și recuzita au fost la minima rezistență, soliștii, corul și corpul de balet purtând costume din propria garderobă, ceea ce a umbrat fastul și strălucirea pentru care este recunoscută opera verdiană, obligându-l pe regizorul Daniel Prallea – Blaga să se rezume la strictul necesar în materie de organizare scenică. De admirat plurivalența artistică a studenților de la clasele de canto care au făcut parte din corpul de balet ce s-a aflat sub îndrumarea coregrafică a lect.univ.dr. Monica Mihăescu.

La conducerea orchestrei Academica s-a aflat maestrul Dumitru Goia. Chiar dacă au existat mici decalaje între ansamblul orchestral și soliștii sau unele imprecizii de atac ale întregii orchestre, experiența domniei sale în lucrul cu studenții dar mai ales în domeniul operii și-a pus amprenta asupra derulării muzical – dramatice a întregii reprezentații. Toate aceste mici imperfecțiuni care sar, desigur, doar în ochiul unui observator obiectiv, nu au afectat cu nimic percepția publicului prezent la spectacol, dovadă aplauzele de sfârșit care aproape că nu se mai terminau.

Într-o privire de ansamblu, montarea operii „La Traviata” pe scena prahoveană a fost o reușită, deoarece nu este deloc ușor să susții o lucrare de asemenea anvergură la început de carieră solistică așa cum au făcut-o interpreții menționați mai sus.

Cristina URUC

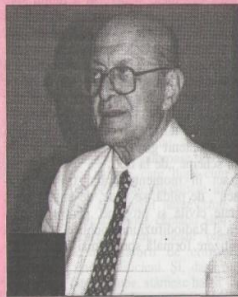
Luceafărul

Apare săptămânal sub egida Uniunii Scriitorilor
Serie nouă inițiată de LAURENȚIU ULICI

Nr. 26 (703)
Miercuri, 6 iulie, 2005

„Atitudinea retractilă și prudentă caracterizează, de altfel, întregul volum, căci Alex. Paleologu e mereu dispus să afirme lucruri pe care ceilalți nu le așteaptă de la el. E un fel de smerenie intelectuală caracteristică marilor spirite, care nu face decât să le sporească valoarea.“

(adrian romila)

alexandru paleologu

pag. 5

cronica literară

la limită

... pînă straniu să asociez marele
... tragic din secolul V î.Cr. - autorul
... dramatice cu adevărat perfecte,
... din toată istoria literaturii
... mamele celui mai inspirat compozitor
... pe care l-a dat geniul muzical și care
... pe terenul unei arte diferite de aceea a
... două mii trei sute de ani mai târziu
... eventual resimțită de cititor în fața
... de personalități și de modalități de
... a spiritului din titlul meu, dacă se
... să dea cuiva de gândit, nu este decât
... relativă. Richard Wagner a produs
... sale lirice în deplină convingere că
... să releve integral tot ceea ce omul
... și desăvârșire. În același mod a văzut
... wagneriană și Nietzsche, atât înainte,
... după tulburătoarea lor separare. Admi-
... pătimăși pînă la fi intratului, ai lui
... vor spune că Verdi nu este compo-
... care să poată pretula asupra lui și ale

Ion Traian Iosgomir

... lirice să poată fi scoțite a purta
... estetic față de care Nietzsche și-a
... în chip repetat indelebile său devo-
... în realitate, în raport cu programul de
... a spiritului, a principului și esenței
... antice, Verdi este cu siguranță mai
... de scop decât oricine altcineva.
... tragedia clasică greacă apare din inspi-
... care la început ireproșabilă, matură, ma-
... elevată, a nobilului poet care a fost
... Sofocle mai adaugă stilului auster și
... uman, propriu primului dintre marii
... o eterveșcență poetică de o calitate
... nis lirică incomparabilă. Euripide,
... fiindcă cu încă o treaptă declară lirică,
... forța impactului tragic al textelor sale.
... latină încă mai crește, târziu, acest
... de corupere a artei literare celei mai
... Pancrea emoțională și distincția exerci-
... dramatică - devenite, ambele, spirit pur
... simțită pură sau idee absolută sau trăire
... mereu altceva în interiorul unei inserții de
... - se regăsească într-un element de im-
... dintr-înseși pe cât de simplu, pe atât de în-
... de substituit dialogul continuu dintre
... două personaje, și cor. Dacă ar fi, ca în
... sau în simpla lectură în intimitate
... auctorilor clasice și imaginarea acțiunii pe
... parcurgerii textului - să se substituie
... - o voce unice, totul rămâne, căci
... cum să nu rămână, faptul de artă per-
... necunoscut nouă, dar aventura, exaltarea,
... senzație orbitoare a fluxului destinului
... căvânt nu mai au cum fi simțite. În
... chip, atracția pe care o exercită muzica

cu atîta pasiune, înțelegere, pătrundere, ten-
siunea, opoziția, convergența tratării corale a
temelor și cântecului atribuit solistului, oferit
ascultătorului de acesta. Îndiscutabil, raportul
cor-solist în arta tragediei sau în muzică nu
poate să genereze descărcarea de energie și
spirit pe care o cunoaștem pe o bază care să
fie una comună, oarecum trivială, sau măcar
frescă, natural, umană. Un element al deter-
minării vine, fără îndoială, aici, dintr-o altă
lume, încercând experiența artei cu o știință -
sau un fulger - căzut dinspre transcendență.

S-ar putea face aici referire la relația dintre
omul individual și cel social, despre posibilul
apel pe care artista îl adresează inconștientu-
lui individual și celui colectiv (ca și
conștiinței personale și aceleia universale sau
universalizante). Am putea crede că între
erou, singularizat prin poziția, faptele, statura
și destinul său, și ființa umană anonimă, apar-
ținând grupului, se naște un nestăruș schimb
de influențe, condiționări, determinări, Ve-
chiul Testament, precum și Cel Nou, dove-
desc acest lucru în chipul cel mai direct. Ini-
țial, Dumnezeu se adresează omului - și oa-

Sofocle și Verdi

(Grecia și Italia, Antichitate și Modernitate sau
despre universalitate ca formă de ființare umană)

menilor - prin aleși săi; istoria sfântă devine
istoric a ființei umane abia odată cu apariția
disputei tensiunii (și fericele întâlniri) dintre
profet - și apoi Fiul lui Dumnezeu - și popor.
Dumnezeu asază un legământ nu între El și
Abraham, ci între El și semenița viitoare a
acestuia. Are loc apoi dialogul lui Iosif cu
frații săi - înaintea vânzării și, ulterior, la
venirea acestora în Egipt. Prin legătura dintre
popor și Moise, direct sau prin Avram,
decurge pregătirea, prin Lege, a celor care,
sub conducerea lui Iosua, vor trece Iordaniul,
intrând în țara făgăduinței. Iisus va fi mereu
însoțit de mulțimi - acestea vor alcătui "turma
pășunii lui", cum este spus în Psalmii. Mulțimile
au comis păcate, contravenind cuvîn-
tului lui Moise; tot ele l-au urmat sau l-au
batjocorit pe Iisus. Unde se află, mai ales,
Dumnezeu (ori, în limbajul marilor civilizații,
elenă sau romană, zeul) - în profet, sfânt,
erou, sau în mulțime? S-ar părea că mai
curând în erou. Pe de altă parte, maxima latină
spune - cel puțin privitor la politica: "vox
populi vox dei", creștin astfel singura sursă de
legitimitate reală pentru stat.

Iisus ne relevă unul dintre adevărurile
decisive ale credinței, relevându-se astfel,
pentru noi, pe Sine: "oriunde doi se întâlnesc
în numele Meu sunt și Eu acolo". Biserica
este "apostolicăască și sobornicească". În
drama care leagă individual și grupul, în
dezunirea și unirea dintre persoană și popor,
omul transcende naturalul simplei sale
existențe imanente - sau, invers: aspirînd la
transcendență, la a exista dincolo de simpla
materialitate a lumii și ființa umană are, în
calitate de singură cale, apropierea de semenii
care nu sunt doar termenii unei serii de
existențe, ci o existență integrală și în același

acolade

Debuturi
și rebuturi...

marius
tupan

... a fost subiec-
tul de la fes-
tivalul seve-

rinean „Sensul iubirii”, ajuns la editia a
X-a. În cadrul acestuia, discuțiile s-au
axat pe problematica la zi, D.R. Po-
pescu, Gabriel Chifu, Varujan Vosgan-
ian, Valentin Tașcu, Ioana Dumilescu,
Augustin Doman, Eugen Mălcăneanu,
Emil Albișor sesizînd cu acuitate con-
fuțiile prin care trec un : zone ale cul-
turii române, grafomania fiind o maladie
aproape fără leac. Dacă altădată era o
mare exigență la momentul debutului,
acum, cu parole în buzunare și ambiții
sporite, destui întreprinzători în „să-și
adune numele pe-o carte”, să-și plaseze
gândurile năstrucuite în pagini alese -
doar de ei -, dezinteresati de reacțiile ce
le vor stârni mai târziu. Așa se explică
de ce tarabele sunt suprasaturate de tipă-
riturile unor nechemati, de ce operele
autorilor dotați se pierd și se rătăcesc
printre ele. Acum, mai mult ca niciodată,
e nevoie de rolți critici, dar acesta e tot
mai discret. Iășind impetușii să-și
lanseze subprodurile cu surle și tobe în
diverse localuri, să determine comen-
tatorii de circumstanță să-i valideze
sezonier și chiar să-i propună pentru
premiu. Dacă-s ignoranți și ocolii, mulți
nu dezarmează și insistă pentru a fi
mediatizați oricum. Știind căte interese
sunt în mass-media, nu ne mai mirăm de
imaginile lăstate de unii rebutanți,
agresivi și impostori. Caci ei vor să-și
impună legea, insistînd, ademenind,
santajînd, ca și cum ar vrea să țină
prim-planul. Există chiar o strategie
acum, eficientă și-n alte vremuri: atacul
la dinozauri. Așa-i răfălată pe cei care au
o anumită vîrstă și condiții.

Chiar dacă apar atîtea reviste lite-
rare, preț puțin se ocupă de aceste
direcții, în fond o tactică a celor care
vor să se impună urgent.

Nu mai contează opera, ci autorul care,
aceea pe care o aveau cîndva Geo
Bogza și Eugen Barbu. Rebutanții, în
criză de personalitate, vor să-și supli-
nească opera cu scandurii sau gesturi
iconoclaste, pentru a prinde fotolii con-
venabile.

Dacă spirite autoritate s-ar încumeta
să-i descurajeze, altfel ar arăta peisajul
literar actual. Ele însă nu vor să se com-
plice. Iășîndu-i pe unii contestabili să-i
bareze. Slavă Domnului, căștigurile re-
butanților sunt insignifiante și vremel-

R&R
L&L

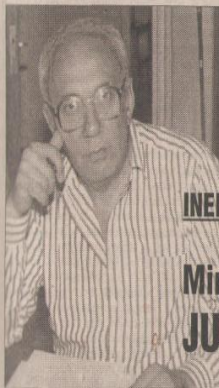
Universitatea de
„Alacușușo”
de Știință
și Literatură

România literară

Apare săptămânal sub egida
Uniunii Scriitorilor

Editor:
Fundația României literară
Director general
Nicolae Manolescu

10 - 16 ianuarie 2001
(Anul XXXIV)

INEDIT

Mircea Ciobanu:
JURNAL - 1980

(pag. 12-13)

Formula sufletească
a românului

(pag. 9)

EDITORIAL

de Nicolae
Manolescu

A fost odată ca niciodată

MEZINA protagonistului și naratorului din romanul lui Saul Bellow *Darul lui Humboldt*, pe care l-am recitit între Sărbătorile trecute, probabil atras inconștient de semnificația titlului, are curiozitatea să știe cum arătau casele și oamenii din orășul Chicago, cum arăta lumea toată mai demult, pe vremea când ea nu se născuse. Este și tema unor amintiri ale lui Ghico, Negruzzi și Russo, în secolul al XIX-lea, când schimbările sociale deveniseră la noi sesizabile, după stagnarea din deceniile anterioare. Rapiditatea acestor prefaceri este astăzi mai mare decât niciodată și ar fi cit se poate de firesc să-i acordăm atenție. Generația mea, de exemplu, care s-a născut înainte de război și a fost contemporană cu două răsturnări de regim politic, pătrunde în milenii următor încercată de experiențe bogate și agnate. Dar nu despre istorie vrem să vorbesc neapărat, ci despre cotidian. Întrebările fetiței lui Charlie Citrine din romanul lui Bellow m-au determinat să mă gândesc la lucruri pe care le uitasem, ca și cum nu s-ar fi întâmplat, și care mi-au revenit în minte asemenea unor fotografii vechi peste care nimerise fără să vrei într-un album de familie.

MUZICĂ

Lumina de peste timp

GIUSEPPE VERDI înceta din viață la Milano, la ora 3 dimineața, în ziua de 27 ianuarie 1901, după o săptămână în care Italia încremenise în așteptarea sfârșitului iminent al marelui ei Om. Dincolo de Canalul Măneștii, la Osborne, în insula Wight murea tot pe atunci Victoria, suverana Angliei, a Irlandei și împărăteasa Indiilor. Pentru italieni (și nu numai), finalul „erei Victoriene” - cu toată încrengătura ei de semnificații - era un eveniment previzibil, oricum sters de vântul mulțimii opulente adunate în capitala Lombardiei. Stare de soc provocată de pierderea unui Compozitor! De necredut ni se pare, astăzi, când politicul fierbe toate mințile. E adevărat, Verdi izbutise în jumătate de secol de carieră să depășească, în viața fiind, statutul lui de „star”; devenise un mit. E adevărat că în Italia secolului 19 opera se consuma cu apetitul cu care, astăzi, un public extins frecventează cinematograful sau... fotbalul. Cine nu mă crede poate consulta un martor, încântător în elocința sensibilă și ironică: Stendhal.

Proiecte mondiale, extraordinare, au fost puse în lucru și realizate pe măsura popularității cu care maestrul Giuseppe continuă a fi și un star modern. De la New York la Tokio și firește în toată Europa, Centenarul agită staff-ul teatrelor lirice, pe generaliilor marilor sau micilor orchestre, vocile excepționale care pot fi numite - pe alese - „voci verdiene”. Se cheltuiesc și se câștigă enorm de mulți bani. E important. Fără ei nimic nu este. De aceea, merită evocată realitatea că fidelii lui Verdi din România au avut cum să simtă că fac parte dintr-o lume care are timp și resurse pentru o asemenea celebrare. Din păcate, Opera Română nu a putut intra în acest circuit unde defilează elitele. Principala manifestare interesantă, care a avut (ținută unui mare spectacol, emoțional și profesionist, s-a petrecut (la București) în 26 ianuarie în stagiunea Radiodifuziunii: interpretarea „Requiem”-ului - 27 de opere, câte a scris maestrul concentrate în una singură. Corul, Orchestra Națională Radio și un grup de muzicieni din Italia. Nu de linia Unu, care alunecă pe circuite intercontinentale, dar talente cu un potențial de artă și informatică capabil să construiască o totalitate de expresii convingătoare. Dirijorul Riccardo Capasso (susținere academică, elevată, compatibilă și cu... Areenle din Verona, cei patru solisti tradiționali: soprana *Mirella Sabatini*, alto *Vitalba Mosca*, tenor *Alessandro Maffucci*, bas *Duccio dal Monte*. Respung - din principiu - tentația melomanului instruit de C.D.-uri și casete video: a compara însemnă, până la urmă, a îngrădi libertatea de a percepe pe o parte și a reacționa în deplină independență. Astfel că, îmi permit să scriu că acest „Requiem” de la București - cântat de o orchestră bine instruită

Centenar Giuseppe Verdi

rah Voigt; Anneris, al cărei glas superb joacă, în sunet, un personaj teribil, conflictul putere-îubire (*Olga Borodina*); același impact sonor cu eficiență teatrală pentru Amonasno (*Mark Delavan*); și în fine, în tenore: Radames, un rol devastator, *Luciano*... chiar *Pavarotti*! La 65 de ani, iată-l capabil să stea încă în centrul Centenarului Verdi, cu o sută de argumente subtile, cu toate și *bemolurile* - vreo 50 de capcane - care la „Met” musai să sune tare. Inteligența lui transcende ceea ce este renumit a fi „una bella voce”. Auzită pentru prima dată acolo, în anul 1968! Amprenta *James Levine*, bagheta și boss al Met-ului a făcut restul, care e aproape de tot.

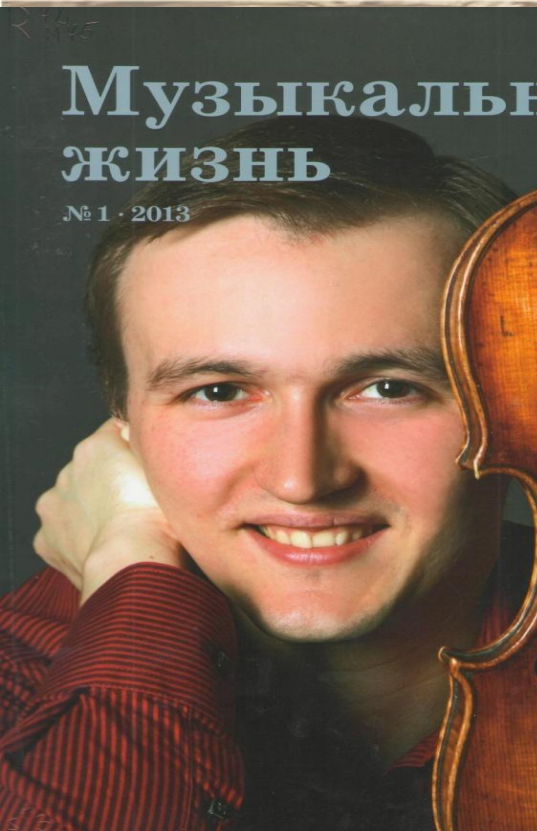
Nu am putut părăsi auditiia, timp de patru ore, pentru că pauzele foarte lungi au fost gândite și realizate de *Mihaela Soare*, cu un spectacol radiofonic - Verdi - Surprize. Contacte în Italia și America, interviuri în primă auditiie și exclusivitate cu persoane - în vîrstă - astăzi neștiute decât de microbistii (opera are... microbistii ei), un monstru sacru ca *Giuseppe Taddei*, recitând și cântând pentru București (are 85 de ani) domnul *Alberto Carrara Verdi*, descendent direct și proprietar al vîlei compozitorului de la „San” Agata, *Virginia Zeni*, acum la Bournemouth - AMINTIRI și PERSPECTIVE. Câțiva cântăreți români (*Felicia Filip*, *Laura Niculescu*) care se afla în lume. Ei au povestit despre cum se petrece ziua cea mare, Centenarul, în Italia; la Busetto, orașul de lângă Roncole unde s-a născut Verdi, la Milano, la Roma, la Parma etc. Partener de dialog, în studio, regizorul *Cristian Mihailescu*, pe care îl duce gândul ca și Thomas Mann, wagnerianul netemperat, poate fi citat în contextul verdian al seriei: Canalele radiofonice românești au câștigat, indubitabil, competiția cu lumea largă.

Radio România a fost, pe bune, la concurență cu *T.V. Muzik și Arte*, La Geneva (Marele Teatru). Înregistrare a unui Falstaff, din 1996. Tipul de angrenaj cultural propriu Elveției. O prezență fabuloasă (*Ruggero Raimondi*), un dirijor erudit și creativ, distinctul *Jeffrey Tate*, costume splendide, o echipă fără strălucire, dar nerv și fidelitate.

În același timp cu „Aida” și cu „Falstaff” pe canalul Arte „Requiemul”. Nu voi fi avocatul diavolului: el stă în oricare pană măiastră sau nu. Deci nu comparam! De altfel, „sound”-ul Filarmonei din Berlin nu poate fi comparat decât cu... cum cântă Filarmonica din Berlin. În acea sală enormă care sună exaltant așa cum a dorit, la vremea construirii ei, *Karajan*. Considerat, pe bună dreptate, un tehnician impecabil, lustrul *Claudio Abbado*, este de un bun dirijor marilor performanțe. La cărna „Requiem”-ului, viziunea lui modela o pasiune mistică: înțineric-lumina. Tăcere înfiorată după

Музыкальная жизнь

№ 1 • 2013

КОНЦЕРТЫ

Рахманинов в исполнении Наури – открытие. Такой тонкости в постижении каждого слова, каждого вербального нюанса мы не слышали давно. Конечно, мы помним филигранную тонкость Ариповой, вскожушающую страсть Образцова, взвешенную ясность Лейферкуса. Но здесь оказался слышен незримый мостик от Дебюсси и Депаля к Рахманинову, внимание к тонкостям (или расплывчатости) текста словно вело свой путь от Люлли, который не сочинял музыку своих опер, пока не выучивал наизусть текст Кино. Какая-то особая нежность, бережность, заботливость по отношению к словам отличали Наури. И в то же время не по-шалыпински строго читались незыблемые законы музыкальной конструкции, и в этом певца поддерживал точный жест Елены Филоновой. Этот Рахманинов никогда не впадал в истерику, не отращал сусальной красотой, здесь царил строгий, безупречный вкус и музыкантское достоинство.

Вообще, аристократизм, породистость, высокое чувство собственного достоинства – эти свойства присущи Наури и во внешнем облике, и в пении. Такой Рахманинов божит суеты и броскости наших российских вокальных презентаций.

Среди абсолютных исполнительских шедевров Наури – «Не пой, красавица, при мне» с магическим перетеканием вязи пушкинского заклинания, и «Вечные воды», запетый до омерзения романс, в котором открылась вся тютчевская многозначность. Отход от буквального понимания текста дал здесь ошеломляющий результат. Может быть, в «Отрывке из Мюссе», в последних словах («О, одиночество! О, нищета!») не хватило шквала чувств, но в этом слетом «на бис» – после пятнадцати «плановых» номеров второго отделения – романсе все равно проступила та исполнительская мощь, которую предьявить нам в тот вечер замечательный французский певец.

Созданные для Верди

В Москве продолжается не совсем обычный фестиваль под громким названием «Королевы оперы». Автор идеи и руководитель проекта – Евгений Винтур, страстный ценитель классической музыки, для реализации самых смелых своих фантазий основавший продюсерскую компанию Wintour Group International (WGI). Фестиваль, рассчитанный на два сезона подряд, принимает в своих стенах Музыкальный театр имени Станиславского и Немировича-Данченко. Открыла его в октябре Джесси Норман, в ближайшее время общаются Натали Дессей, Анжела Георгиу, Хибла Герзмава и Суми Йо. А в конце декабря состоялся концерт Марии Гулегиной. За дирижерским пультом стояла Алевтина Иоффе, являющаяся музыкальным руководителем фестиваля. Концерт, в котором принимали участие оркестр и хор театра, полностью был посвящен музыке Верди.

Дмитрий МОРОЗОВ

Мария Гулегина словно бы специально создана для опер Верди, и со времен великой Каллас, пожалуй, никому, кроме нее, не удалось спеть их в таком количестве и достичь таких исполнительских высот. Да и не появляясь с тех пор другого подобного голоса, в темные глубины которого погружаешься, забывая обо всем, притягивающего и завораживающего не столько некой самодовлеющей красотой, сколько редчайшим свойством нести в себе словно бы самую душу этой музыки. Сегодня, после тридцати лет вокальной карьеры, голос Гулегиной вполне сохраняет и свой объем,

и поразительный тембр, сходство которого с калласовским со временем лишь усилилось.

Наверное, пропев более четверти века на крупнейших оперных сценах, исполняя преимущественно весьма крепкий репертуар, и всегда при этом выкладываясь до предела, сохранив идеальную форму было бы почти что нереально. Сегодня есть немало хороших и даже очень хороших певцов, обладающих сильными голосами и завидными техническими возможностями, но кто-нибудь из них способен спеть, например, Леонуру в «Силе судьбы», Абигайль в «Набукко» или Амелию в «Бал-

КОНЦЕРТЫ

▲ Мария Гулегина и Алевтина Иоффе. Фото Александра Райко предоставлено Wintour Group International

маскараде» так, чтобы душа замирала и мурашки проходили по коже? То-то и оно. А Гулегиной это удается.

Кто-то, говоря о московском концерте, предпочитает замечать, прежде всего, неустойчивую интонацию, провисания регистров и отдельные сомнительные выкрики ноты, полагая, что вот это и есть правда. Но это, мягко говоря, не все и не главная правда, а по высшему художественному счету даже и совсем неправда. Подобные мерки едва ли уместны при разговоре о фигурах экстраординарных, коим дано одарить нас тем подлинным чудом Искусства, перед лицом которого все эти недочеты кажутся несущественными. Разве только в арии Виолетты ситуация в какой-то момент оказалась почти критической: бравоуные рулады и пассажи категорически не хотели получаться у певицы, чей голос и в самые лучшие годы не слишком-то для этого подходил. Вот здесь тень гениальной грезницы (которая, действительно, могла все) сыграла с Гулегиной недобрую шутку. Хотя, необходимо все же отметить, что медленную часть арии она спела прекрасно. А потом сразу же заставила забыть об этом ариадном эпизоде своей потрясающей Леди Макбет «на бис», позволив себе слегка отойти от строгой монофункциональности программы, еще и Тоской!...

Особая тема – дуэт Гулегиной и Иоффе. Притом что певца и дирижера стояли друг к другу спиной, между ними буквально сразу же протанулась ничтожная коннотация взаимопонимания и даже – взаимочувствования. И если в начале еще ощущалось некоторое надрывление (репетиций, по объективным причинам, было очень мало), то оно быстро уступило место ис-

полнительской свободе и высокой радости совместного музицирования.

Алевтина Иоффе показала себя в аккомпанементе прекрасным партнером, что отнюдь не означало нивелирования оркестра, который под ее чуткими руками словно бы окружал героинь Гулегиной мощной аурой душевного сопереживания. А так, как прозвучали под управлением Иоффе увертюры к «Луизе Миллер», «Набукко», «Сицилийской вечерне», они, пожалуй, не звучали в Москве многие годы. Дело тут не только и не столько в мастерстве и темпераменте, но в идеальном ощущении одновременно и стиля, и духа этой музыки, ее пластики и фразировки, ее внутреннего ритма и дыхания. Столько огня, столько искреннего прожигания всех этих безумных страстей и притом – безупречно по вкусу, без перегибов. Впрочем, нет, один небольшой перегиб все же был: в увертюре к «Луизе Миллер» дирижер под конец слишком уж ускорила темп, и музыка, в которой мгновенно назад струилась кровь сердца, вдруг на последних тактах превратилась в бравоурию пьесы а-ля Россини... Правда, такое случилось лишь раз на протяжении концерта: Иоффе умеет удержать своим темпераментом. И она так же, как и Гулегина, создана для Верди. В России вердиевского дирижера такого класса не появлялось очень давно. Другой вопрос, будет ли она востребована в этом качестве здесь, или это произойдет совсем в иных широтах?..

Музыкальная жизнь

№ 12 · 2012

К 200-летию со Дня рождения Джузеппе Верди

Евгению Колобову посвящается
КРЕЩЕНСКАЯ НЕДЕЛЯ В НОВОЙ ОПЕРЕ
11-31 ЯНВАРЯ 2013 г.

11
января (пт)

ПРЕМЬЕРА
Дж. Верди
Трубадур

Опера в двух действиях
Режиссер **Марко Гандини** (Италия)
Сценография **Италио Грасси** (Италия)
Костюмы **Симонна Морреси** (Италия)
Свет **Вираджини Леврио** (Италия)
Маниримо – **Георгий Ониани**
Граф ди Луна – **Виталий Бильи**
Дирижер **Ян Латам-Кёниг** (Великобритания)

Дж. Верди
Набукко

Опера в двух действиях
Режиссер **Андрей Жагарс** (Латвия)
Сценография **Андрис Фрейбергс** (Латвия)
Костюмы **Кристине Пастернака** (Латвия)
Дирижер **Альберто Веронези** (Италия)

Дж. Верди
Реквием

для солистов, хора и оркестра
Сопрано – **Елена Евсеева**
Меццо-сопрано – **Анастасия Бибинова**
Тенор – **Максим Пастер**
Бас – **Тарас Штонда**
Хормейстер **Наталья Попович**
Дирижер **Ян Латам-Кёниг** (Великобритания)

19
января (сб)

Травиата
Спектакль по опере Дж. Верди в двух действиях
Музыкальная редакция **Евгений Колобов**
Режиссер **Алла Сигалова**
Сценография **Эрнст Гейдебрехт** (Германия)
Костюмы **Мария Данилова**
Дирижер **Дмитрий Волосников**

Дж. Верди
Аида

Опера в концертном исполнении
Радамес – **Карл Таннер** (США)
Аида – **Оксана Крамарева**
Хормейстер **Юлия Сенюкова**
Дирижер **Евгений Самойлов**

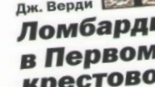
Дж. Верди
Риголетто

Опера в трех действиях
Режиссер **Ральф Лингбака** (Финляндия)
Сценография и костюмы **Леннарт Мёрк** (Швеция)
Дирижер **Фабио Мастранжело** (Италия)

26
января (сб)

Дж. Верди
Двое Фоскари

Опера в концертном исполнении
Хормейстер **Виктор Кутураев**
Дирижер **Евгений Самойлов**

Дж. Верди
Ломбардцы в Первом крестовом походе

Опера в концертном исполнении
Хормейстеры: **Наталья Попович**, **Виктор Кутураев**
Дирижер **Василий Валитов**

31
января (пт)

Viva Verdi!

Фрагменты из всех опер Дж. Верди
Гала-концерт в двух отделениях
Хормейстер **Андрей Лазаров**
Дирижер **Василий Валитов**

Соллисты, хор и оркестр театра Новая Опера
Начало спектаклей и концертов в 19.00
Рекомендовано детям старше 12 лет («Травиата» – старше 16 лет)
КАРЕТНЫЙ РЯД, 3 (САД ЗРМИТАЖ)
Тел. касс: (495) 694-08-65, тел./факс: (495) 694-18-30
Билеты on-line: www.novayaopera.ru
93777 37

Коммерсантъ FM93.6 радио новостей
Schneider Electric
ХЕЛОВСКИЙ САД
92.0
Министерство культуры
РАДИО

Colecția Oficiul Documente Muzicale a Bibliotecii Științifice dispune de 3 documente de muzică tipărită în limba română, anii de ediție 1963-2011, 4 documente de muzică tipărită în limbi străine, anii de ediție 1967-1976, 16 documente de muzică tipărită în limba rusă, anii de ediție 1959-1988, 10 documente literatură critică în limba română, 1 document literatură critică în limbi străine, 30 documente literatură critică în limba rusă, 8 CD, 4 discuri de vinil.

Operele lui Verdi jucate în premieră pe marile scene lirice ale lumii

Andre Rieu, violonist, dirijor,
Olanda. Corul sclavilor evrei

Nabucco:
premieră la teatrul
Scala din Milano –
9 martie 1842

Giuseppina Strepponi,
soprană, Italia.
O interpretare
magnifică, îl
însoțește pe
Verdi pînă la
sfârșitul vieții

*Ernani (după Hugo): premieră la
Opera la Fenice din Veneția – 9
martie 1844, un succes deplin*

*Angela Meade, soprană, SUA ,
Roberto de Biasio, tenor, Italia*

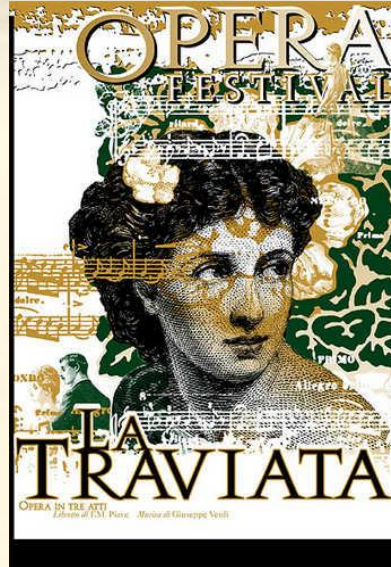
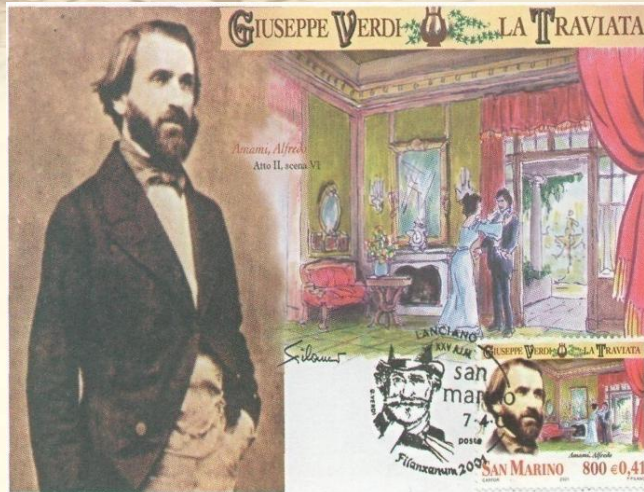
Rigoletto (după Hugo): premieră la Opera la Fenice din Veneția – 11 mai 1851, venerarea lui Verdi

Valentina Naforniță, soprană, R. Moldova, în rolul Gildei din opera „Rigoletto”

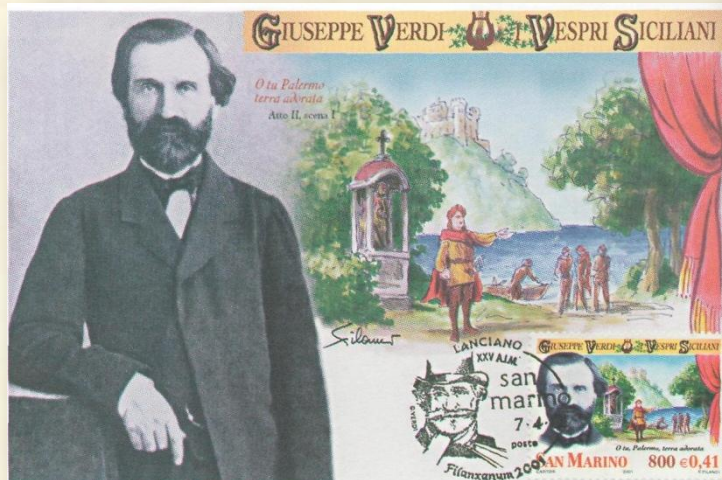
dragoste, purificarea prin muzică,este succesul repetat la infinit.

Mihaela Marcu, soprână,
România

**Traviata (după
Dumas fiul): premieră
la Opera la Fenice din
Veneția – 6 martie
1853**

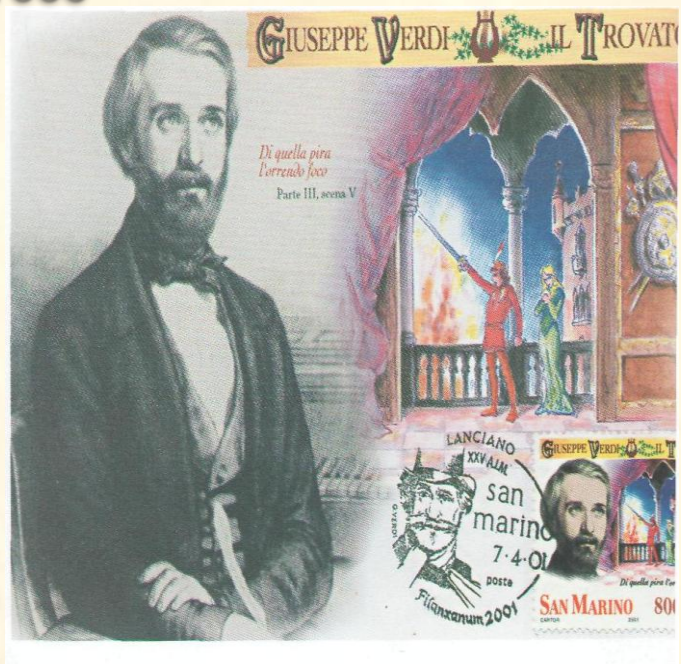
Vecerniile siciliene: premieră la Opera Mare din Paris – 13 iunie 1855, recunoașterea operei verdiene

Torino, prima capitală a Italiei, în 2011 a celebrat 150 de ani de unitate națională cu o nouă versiune a „Vecerniilor siciliene”

Cea mai melodramatică lucrare din repertoriul verdian

Trubadurul: premieră la sala Apollo din Roma – 19 ianuarie 1853

**M. Muntean, tenor,
R. Moldova.
Manrico -Trubadur**

Ж. Верди (1813–1901)
„Трубадурул”
Театрул академик молдовенеск де Стат де опера ши балет

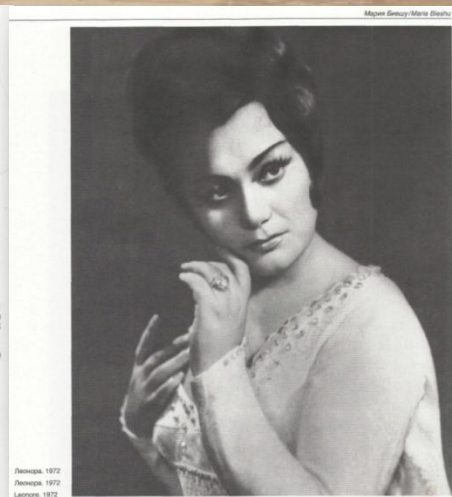
Дж. Верди (1813–1901)
„Трубадурул”
Молдавский государственный академический театр оперы и балета

G. Verdi (1813–1901)
„Il Trovatore”
Moldavian State Academic Opera and Ballet Theatre

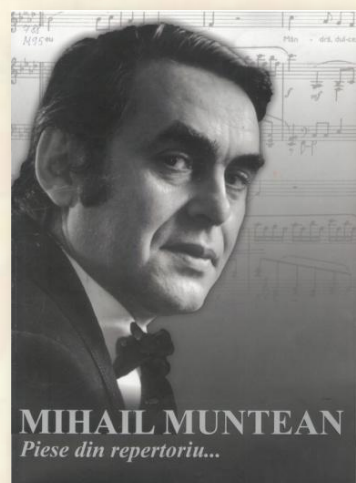
Партия Леоноры дни „Трубадурул” чира де ла интерпрета, пе де о партя, ун темперамент акторическ де фактура драматика, во на де алта – колебелате ун колоратура воачя, бин фачаст партиция третиле „амплуа” але воачя партия диспляр, гларс ну екзиста. Биешу есте конингиторе прин харул суу драматик, че се амбеса де менте ку техника интерпретарий, ку сунетул перфект ши клар.

Партия Леоноры в „Трубадурул” требует от певцы с одной стороны драматического актерского темперамента, с другой – колоратурной подвижности голоса. В этой партии как бы разрушены границы певческих „амплуа”. Биешу убедительно проявляет свой традиционный сценический дар в сочетании с блестящей вокальной техникой, с совершенно инструментальной чистотой звуковедения.

The part of Leonora in “Il Trovatore” demands from a singer a dramatic temperament on one side and coloratura liveliness of voice on the other. The border-lines of singing “roles” look as if they were frustrated in this part. Bieshu convincingly manifests her tragic stage talent together with the brilliant musical technique with absolutely instrumental purity of sound line.

**M. Bieșu, soprană, R. Moldova.
Leonora -Trubadur**

Bal mascat: premieră la Sala Apollo din Roma – 17 februarie 1859, un succes incontestabil

Marcelo Alvarez, tenor, Argentina
Sondra Radvanovsky, soprană, SUA

Forța destinului: premieră la Opera Curții din Petersburg, 10 noiembrie 1862

**M. Bieșu, soprână, R. Moldova.
Leonora**

**Ж. Верди (1813–1901)
„Форца дестинулуй”**
Театрул академик молдовенеск де Стат
де оперэ ши балет

**Дж. Верди (1813–1901)
„Сила судьбы”**
Молдавский государственный
академический театр оперы и балета

**G. Verdi (1813–1901)
“La forza del destino”**
Moldavian State Academic
Opera and Ballet Theatre

Анест спектакл, монгат де режиссорул Е. Платон ши дирижорул А. Самойлов, а ынсемеат о ноуа трипта калитативо ши dezvoltare оперей молдовенешти. Партидия Леонорей прие есенца са драматико ши есте артоиста Марией Биешу, фийнд гварца „ин албиа” талантливоу сау артисти. Интерпрета глумуште китул импресионабил ал unei femei fieravetoare, крешта петру драгоста ши фермире ши па каре дестинул о ардука ши вытворя унор интимноу трагиче.

Этот спектакль, поставленный режиссером Е. Платоном и дирижером А. Самойлов, поднял на качественно новый уровень молдавское оперное искусство. Партия Ласоры по своей драматической и музыкальной сути близка Биешу, она как бы в „русле” ее художественной личности. Певца создает здесь впечатляющий образ прелестной, созданной для любви и счастья женщины, волею судьбы ввергнутой в круговорот трагических событий.

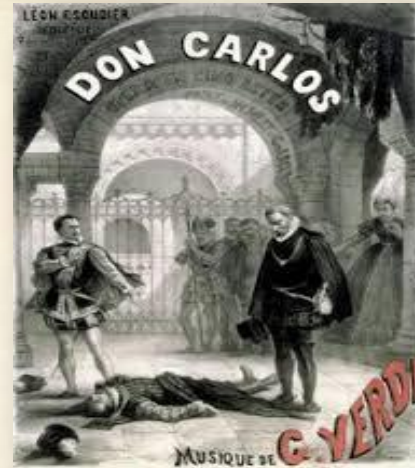
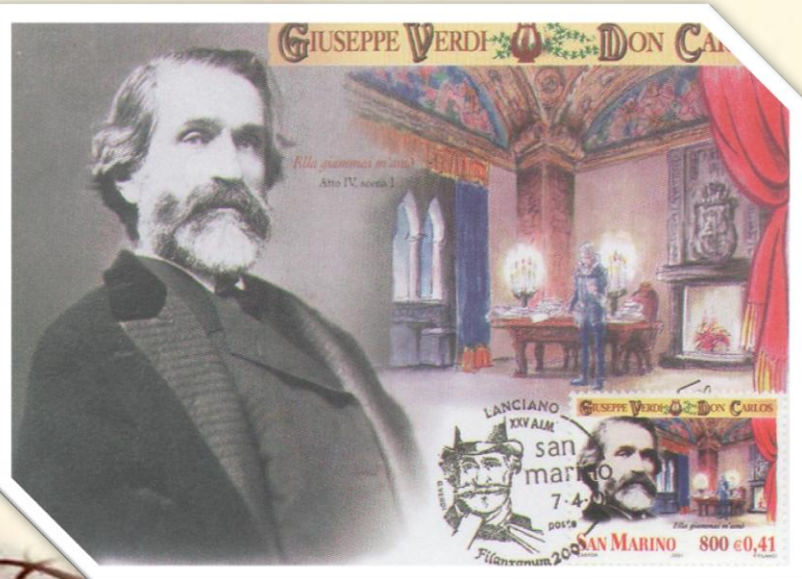
This performance, staged by producer E. Platon and conductor A. Samoilov, meant a qualitatively new level of Moldavian opera. The part of Leonora in its dramatic and musical essence is congenial to Bieșu, it looks as if it were in the “course” of her artistic personality. The singer creates an impressive character of charming, born for love and happiness woman who, as fate willed it, was reduced to the rapid succession of tragic events.

Мария Биешу/Maria Bieșu

Леонора, 1985
Леонора, 1985
Леонора, 1985

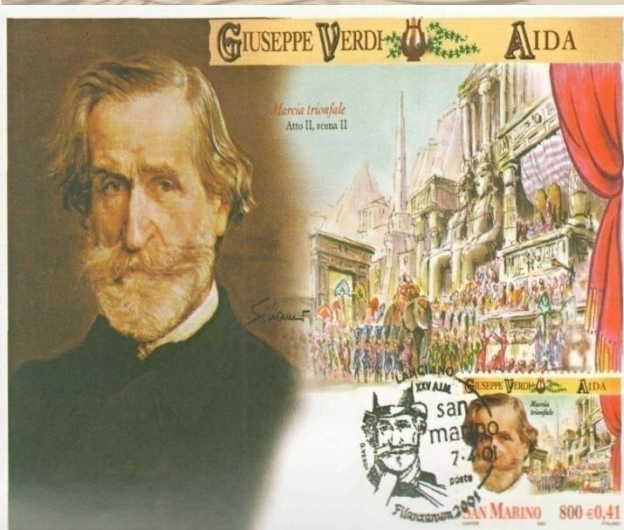
Don Carlos (după Schiller):
premieră la Opera Mare din Paris –
11 martie 1867, reconfirmarea
succesului

Antonio Pappano,
Londra

Stella Zambalis, soprana, SUA
Gustavo López Manzitti, tenor,
Argentina

*Premiera
operei **Aida**
are loc la
Noua Operă
din Cairo, la
24 decembrie
1871*

Hariclea Darclee -
„privighetoarea
Carpaților”, soprană,
România. A interpretat
rolurile principale din
Aida, Bal mascat,
Otello, Rigoletto,
Trubadurul

Teresa Stolz, soprană, Italia, a
fost asociată atît cu Aida, cît și cu
Requiem-ul. Rolul Aidei a fost
scris pentru ea și, deși nu a
apărut în cadrul premierei
mondiale de la Cairo, din 1871,
ea a interpretat-o pe Aida în
premierea europeană de la Milano,
în februarie 1872. Ultima alinare
pînă la moarte

*Cîntăreața
**Maria
Moreanu**,
soprană,
România, în
rolul lui
Amneris din
opera
„Aida”*

Мария Биешу

Maria Bieshu

Ж. Верди (1813–1901)

„Аида“

Театрул академик молдовенеск де Стат
де оперэ ши балет

Дж. Верди (1813–1901)

„Аида“

Молдавский государственный
академический театр оперы и балета

G. Verdi (1813–1901)

“Aida”

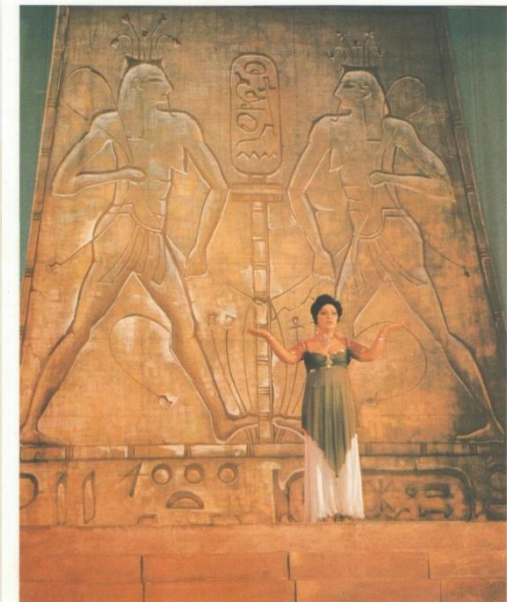
Moldavian State Academic
Opera and Ballet Theatre

Мария Биешу в интерпретат
партия Аидей ын мулте ораше
ало лумий. Ын 1971 акадул унгар
„Непсава“ серия: „Нич Миланул,
нич Нью-Йоркул, нич Виена
ну сынт ын старе со презенте
астазя ле смена о астафел
де интерпретаре а ролулуй Аидей.
Ачаста фразанта фемее а импресионат
публикул асемея унуй тразнет“.

Во многих городах мира пела
Мария Биешу партию Аиды.
Венгерская газета „Непсава“ писала
в 1971 году: „Милан, Нью-Йорк,
Вена сегодня не могут показать
на сцене такую Аиду.
Эта изысканная женщина действовала
на публику, словно удар электрического
тока, после которого вряд ли возможно
более сильное впечатление“.

Maria Bieshu sang the part of Aida in
many cities of the world. The Hungarian
newspaper “Nepseva” reported in 1971: “Milan,
New York, Vienna can not show the Aida like this
on the stage today. This graceful woman
affected the audience like an electric shock
which is unlikely to be followed by a more deep
impression”.

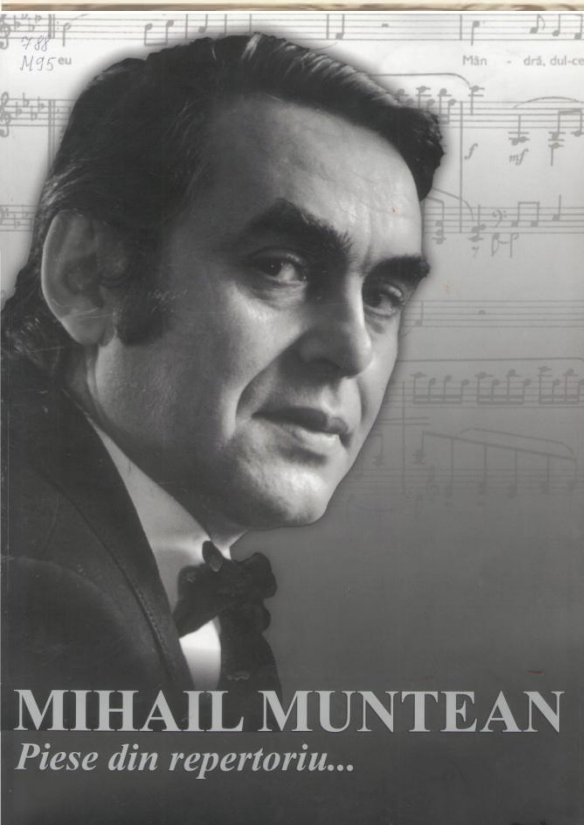
Дж. Верди „Аида“

Боги мои! Я вас умолю,
дайте мне силы горе
стерпеть!...

M. Bieșu, soprană, R. Moldova.
Aida

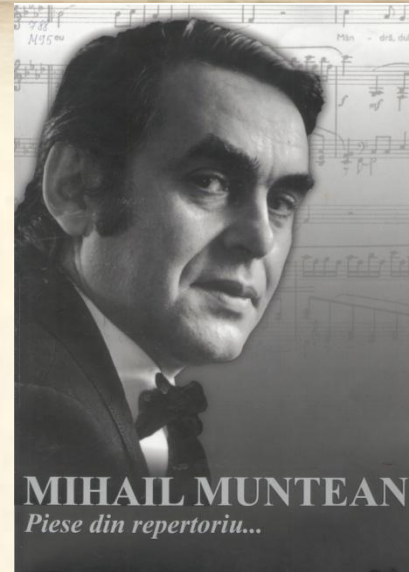
M. Muntean, tenor, R. Moldova

**Radames - "Aida"
G. Verdi**

Cea mai mare operă tragică verdiană

Otello (după Shakespeare):
premieră la Scala din Milano –
5 februarie 1887, succes
muzical european

M. Muntean, tenor, R. Moldova

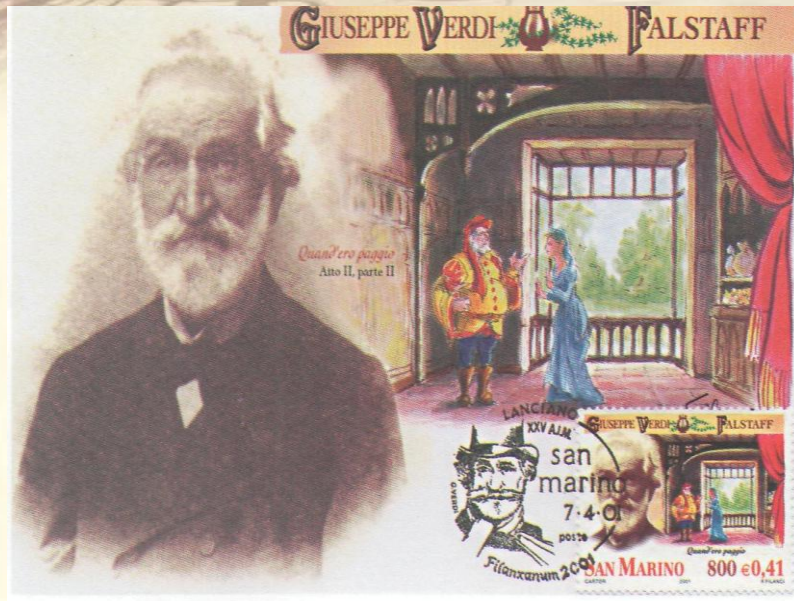

Otello - "Otello"
G. Verdi

Teresa Romano,
soprană, Italia **Placido
Domingo**, tenor, Spania

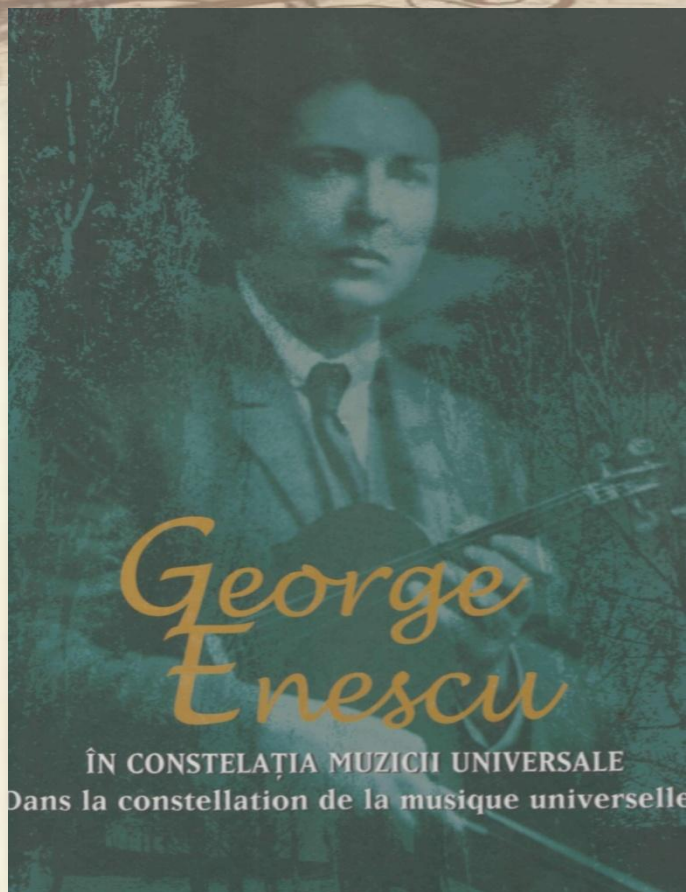
Un succes internațional. Una dintre operele comice supreme

Falstaff (după Shakespeare):
premieră la Scala din Milano – 9
februarie 1893, maturitate
componistică

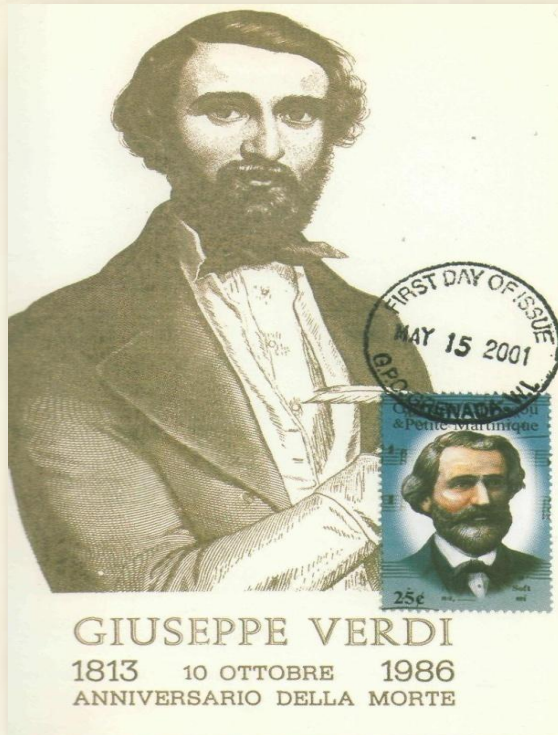

Bryn Terfel, bariton, Marea Britanie
Patricia Racette, soprană, SUA

Referindu-se la tendința ce a slăbit idealul melodiei, chiar la unii mari compozitori, Enescu afirmă : „Nu voi învinui pe Verdi – ținând seama de vremea în care a trăit și de seva muzicală neobișnuită; de altfel, mai târziu s-a purificat – pînă ce, în Falstaff, - a eliminat orice banalitate”.

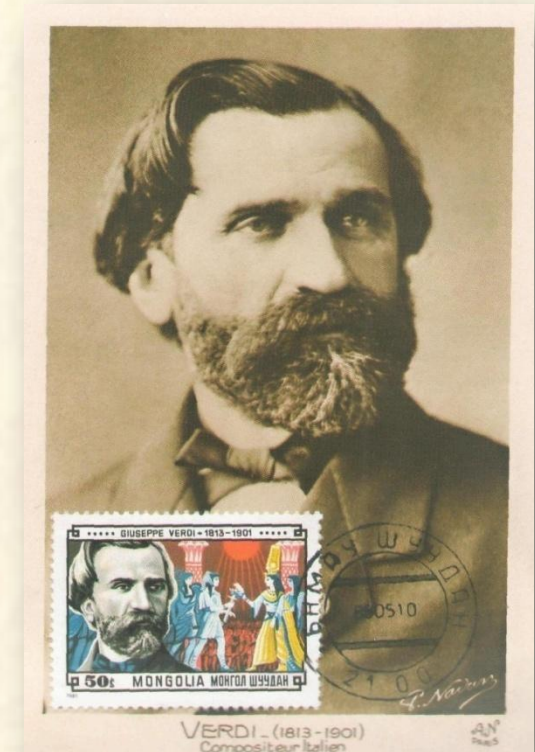
Timbre emise de diferite state

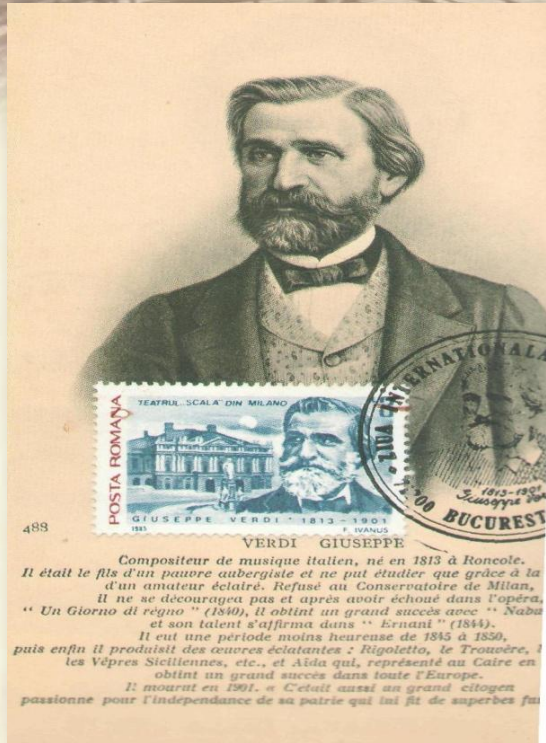
C. Ed. Bertoletti-Parma

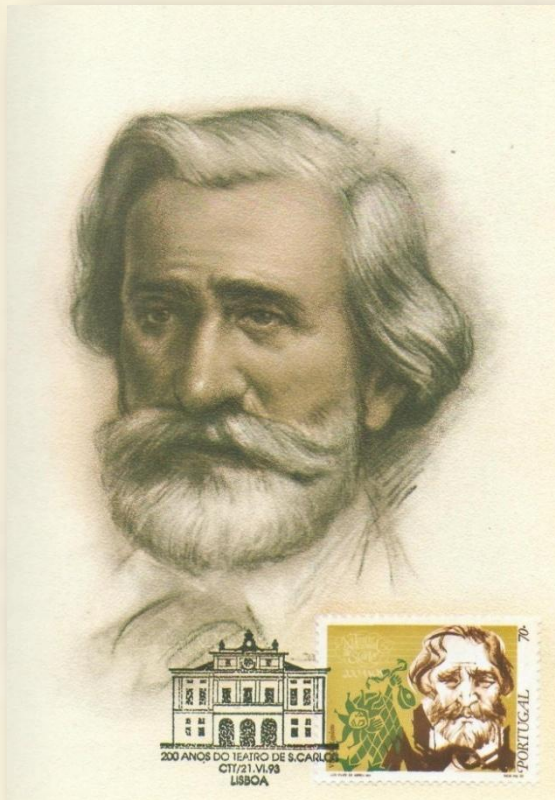
C. Ed. Ricordi-Milano

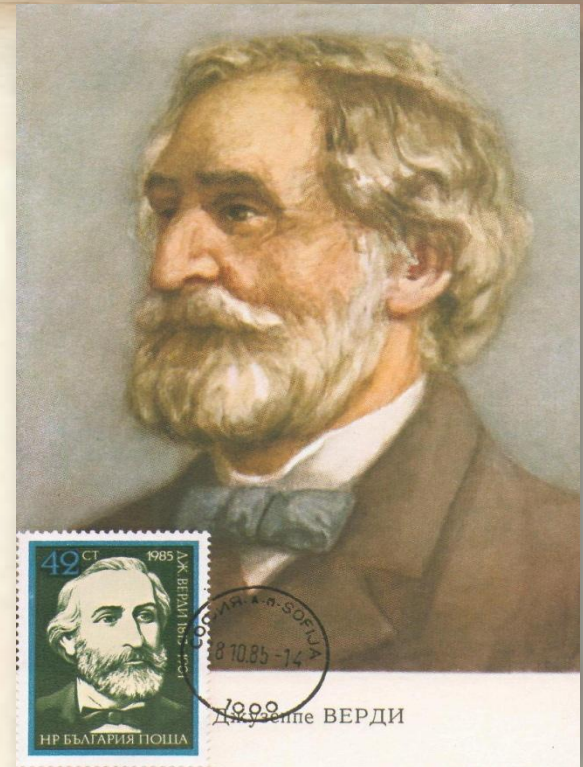
C.P.A. Ed. A.N. Paris

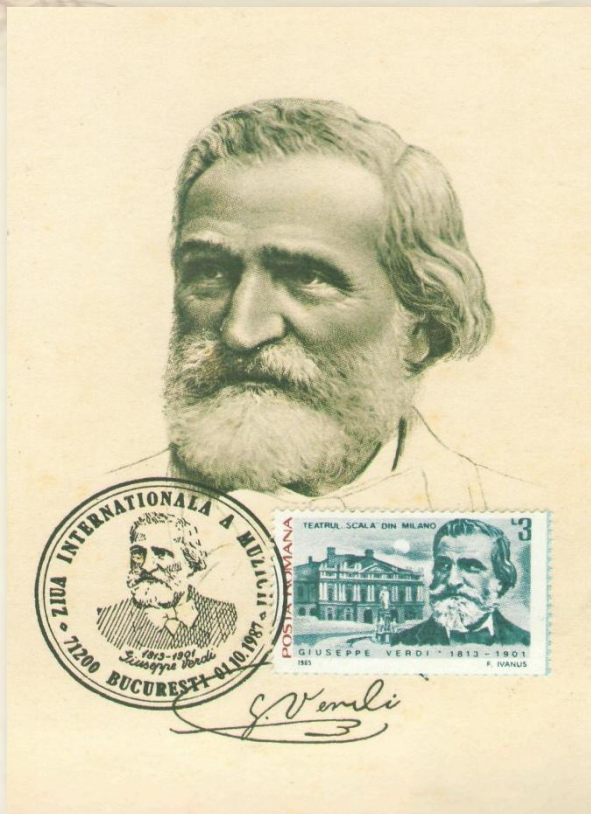
C.P.A. Ed. Collection
488

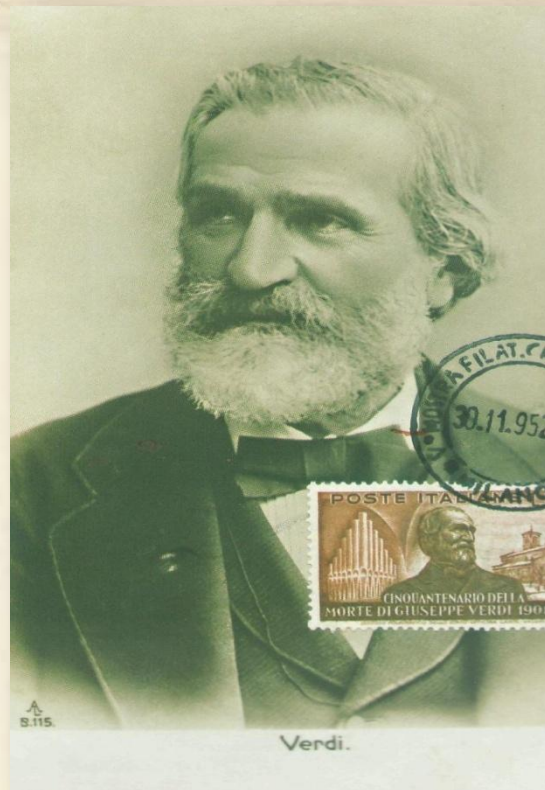
C. Ed. Carmona-Madrid

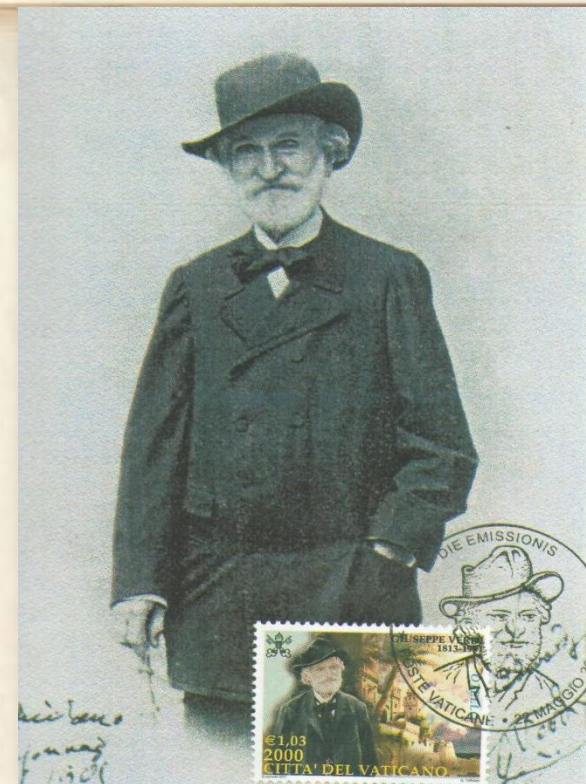
C. Ed. Советский Хидожник

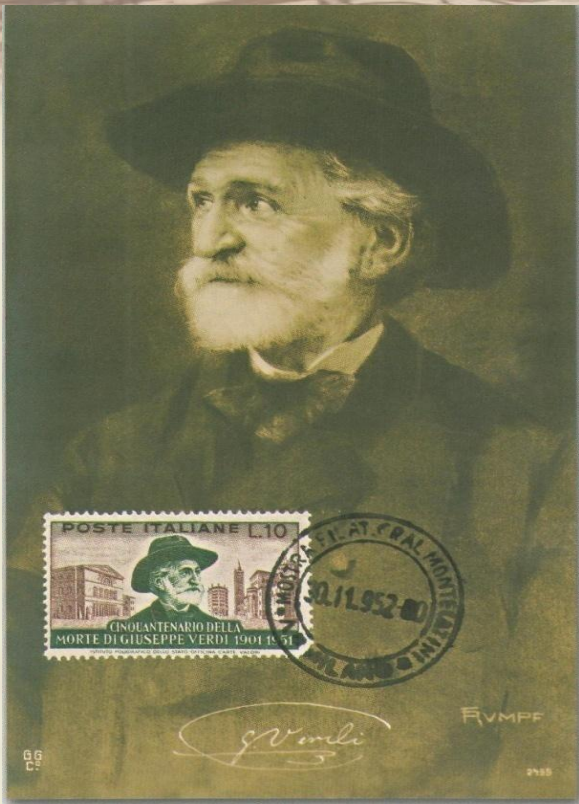
C.P.A. Ed. Stengel-Dresden

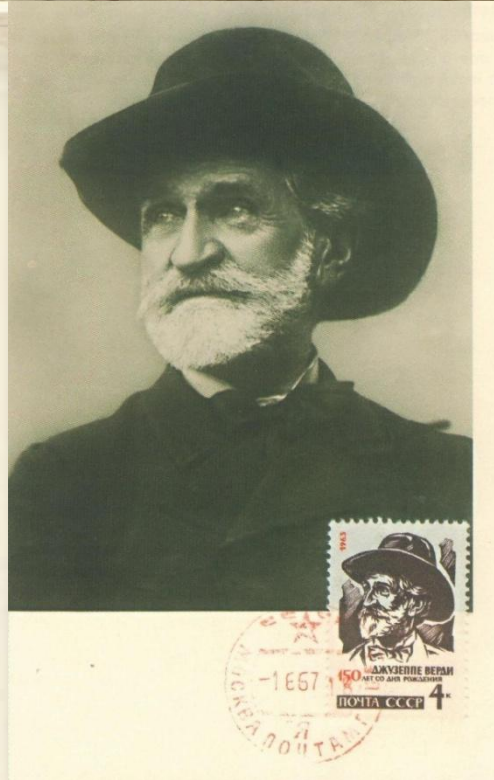
C.P.A. Ed. ALB-115

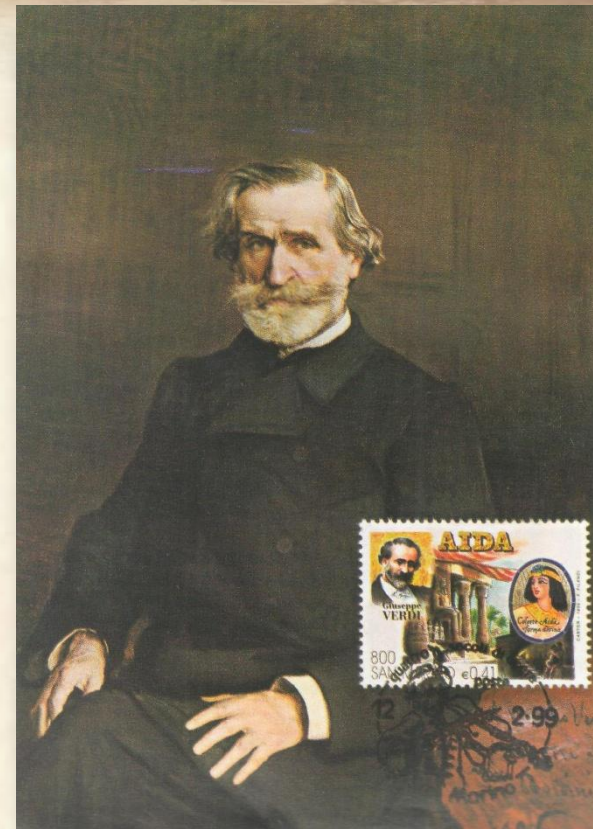
C. Ed. Petro Tempestini

C.P.A. Ed. G.G.C.-2499

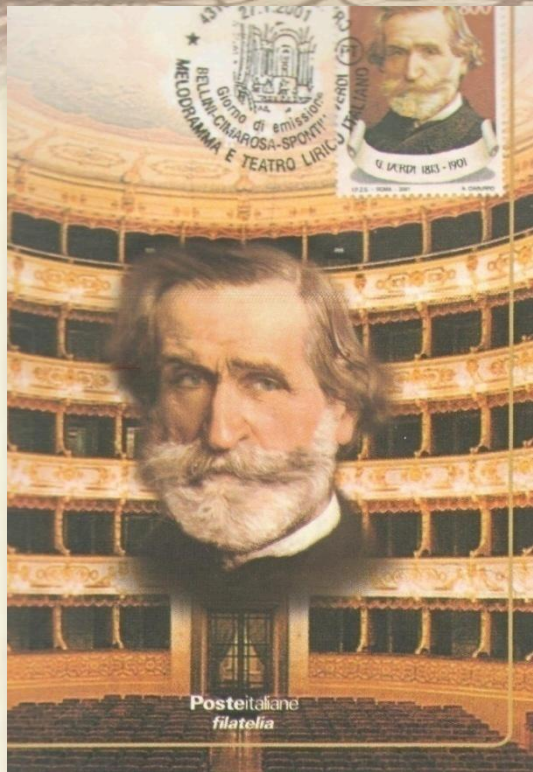

C. Ed. nonprecisee

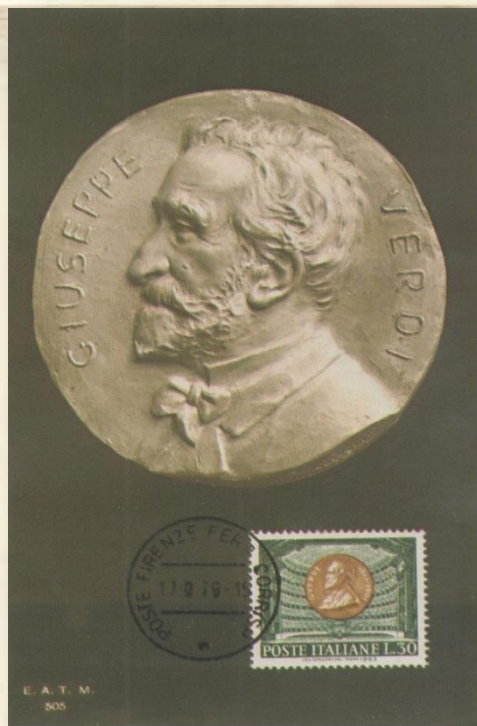

C. Ed. Kina Italia-Italy

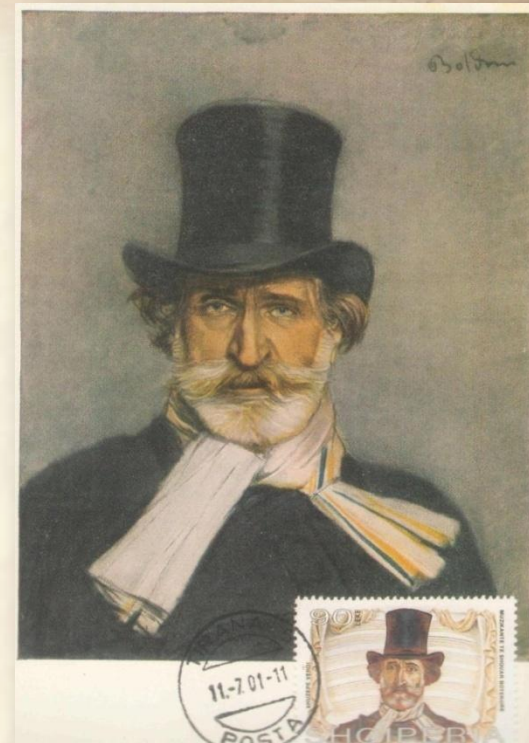

C. Ed. Poste italiane

**C.P.A. Ed. nonprecisee
490**

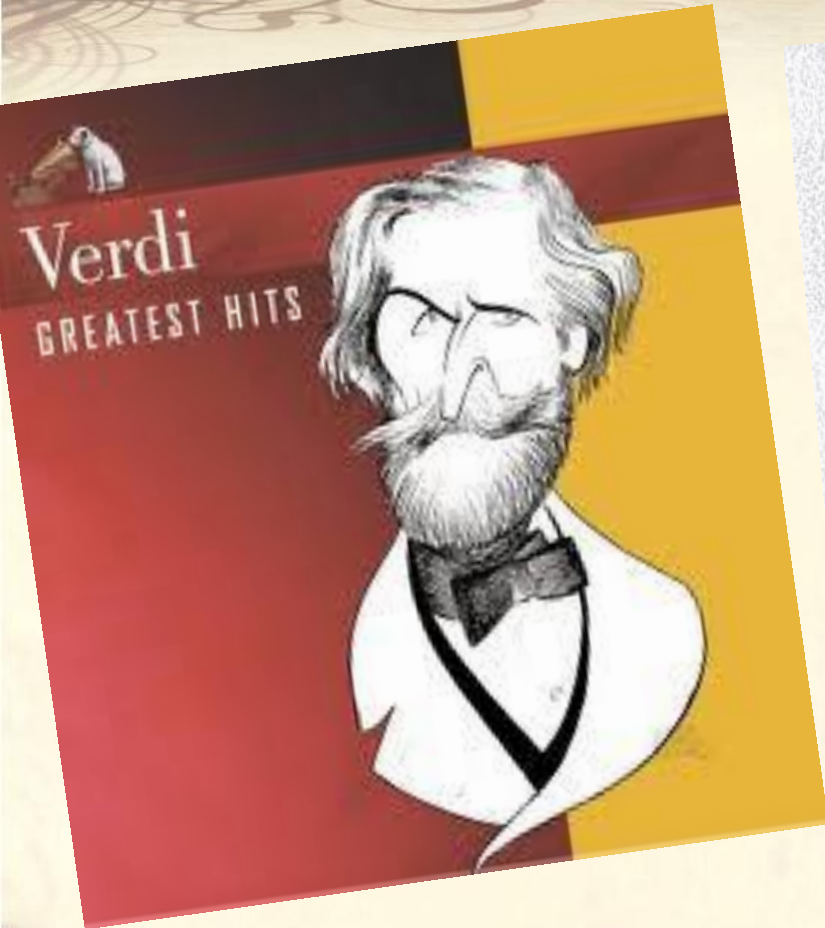

**C. Ed. Ackermann-
Munchen**

SCULPTURĂ

CARICATURĂ

RESURSE ELECTRONICE

<http://ro.wikipedia.org/wiki/Traviata>

http://ro.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Verdi

<http://www.google.ro/search?q=verdi+giuseppe&hl=ro&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=TqBSUdn8CYmxtAbN-oD4DA&ved=0CElQsAQ&biw=1024&bih=614>

[http://imslp.org/wiki/Requiem_\(Verdi,_Giuseppe\)](http://imslp.org/wiki/Requiem_(Verdi,_Giuseppe))

<http://istoriiregasite.wordpress.com/2011/06/30/giuseppe-verdi-mari-compozitori/>

<http://www.youtube.com/watch?v=R-xTEzmtqyk>

<http://www.google.ro/search?hl=ro&q=g.%20verdi%20caricaturi&bav=on.2,or.&bvm=bv.44342787,d.ZWU&biw=1024&bih=614&wrapid=tlif136436766407811&um=1&ie=UTF->

[8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=LplSUEPEG4fXsgbY1YGQAW](http://www.google.ro/search?hl=ro&q=g.%20verdi%20caricaturi&bav=on.2,or.&bvm=bv.44342787,d.ZWU&biw=1024&bih=614&wrapid=tlif136436766407811&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=LplSUEPEG4fXsgbY1YGQAW)

[W](#)

**Realizatori:
Ariadna MUSTEAȚĂ
Elena ȚURCAN,
sî3 Documente Muzicale**

2013